

Från: "Gemensam brevlåda - Länsstyrelsen i Uppsala län"
Skickat: Wed, 15 Jun 2022 13:59:24 +0100
Till: "'kundservice@e-kuriren.se'" <kundservice@e-kuriren.se>
Ämne: Annonssorder för kungörelse 551-1600-2022
Bilagor: 551-1600-2022 Annonsförslag.docx, Instruktion kungörelser till tidningar.pdf, Logga.pdf

Kungörelsen ska annonseras i Strängnäs tidning och Eskilstuna Kuriren.

Hej!

Annons och manus

Bifogad text ska införas, tillsammans med länsstyrelsens logga, vid utrymme för kungörelsedelgivning i tidningen vid nästa möjliga utgivningstillfälle.

Annonser ska betalas av:

Senior Material AB
org. nr. 559266-0723
Svista Lagerväg 8
633 62 Eskilstuna

Kontaktperson:

Kalle Liu
Tel: +46 (0)76 301 10 01
E-post; kallezl@senior798.eu

Uppgift om vilken dag den kommer att publiceras samt korrektur önskas innan publicering till uppsala@lansstyrelsens.se

Ett exemplar av tidningen önskas till undertecknad alternativt ett digitalt exemplar av den aktuella tidningssidan där annonsen finns publicerad

Med vänlig hälsning

Registrator

010-22 33 000

Länsstyrelsen Uppsala län

751 86 Uppsala

Besök oss på Bäverns gränd 17

www.lansstyrelsen.se/uppsala

www.facebook.com/Lansstyrelsen.Uppsala.lan

www.twitter.com/uppsalalst

www.instagram.com/uppsalalst

För information om hur länsstyrelsen behandlar personuppgifter, se <https://www.lansstyrelsen.se/uppsala/personuppgifter>

Ansökan om utsläpp till luft

Senior Material AB (bolaget) har kommit in med tillståndsansökan samt miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken för tillverkning av separatorfilm med mera för batterier inom fastigheterna Grönsta 1:7, 2:18 och 2:52 i Eskilstuna kommun.

Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår att utsläpp till luft av metylenklorid utgör den huvudsakliga miljöpåverkan från verksamheten.

Bolaget yrkar även att det i särskilt beslut, jämlikt 22 kap. 26 § miljöbalken, förklaras att den sökta verksamheten är tillåtlig och att bolaget lämnas tillstånd att utföra byggnads- och anläggningsarbeten, som behövs för att kunna uppföra anläggningen, i enlighet med ansökningshandlingarna (byggnadstillstånd).

Bolaget yrkar även att tillståndet för verksamheten, inklusive byggnadstillstånd, får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande).

Handlingarna i ärendet finns tillgängliga på Länsstyrelsen, Bäverns gränd 17 i Uppsala och Stadshuset, Fristadstorget 1 i Eskilstuna. Aktförvarare är Jonny Pettersson.

Den som vill yttra sig i ärendet ska göra det skriftligen till Länsstyrelsen i Uppsala län, 751 86 Uppsala, eller via e-post: [uppsala@lansstyrelsens.se](mailto: uppsala@lansstyrelsens.se) senast den 26 augusti 2022. Ange diarienummer 551-1600-2022.

Instruktion för format vid kungörelser från Länsstyrelsen Uppsala län

Ny version: 2020-03-03

Ram:

- Svart, 05, pkt

Logotyp:

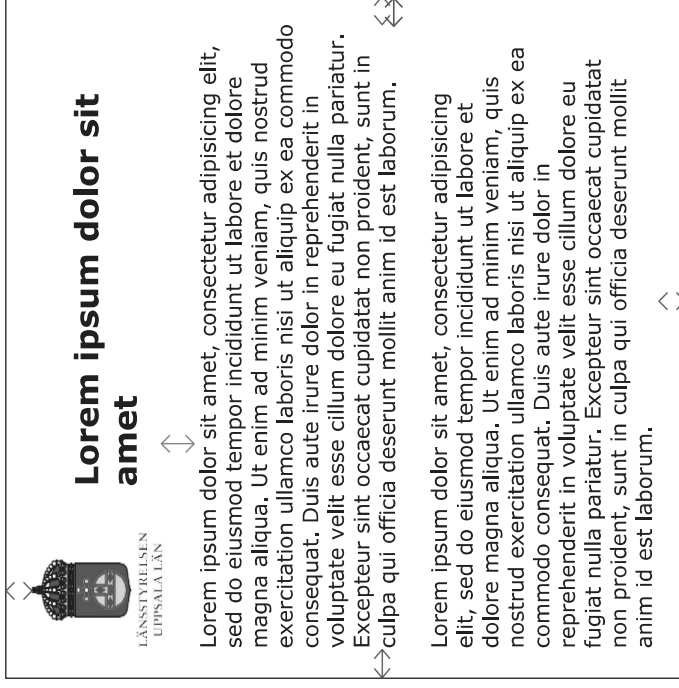
- 15 x 18,8 mm
- Färg

Styckeavstånd:

- 2 mm

Marginaler/cellspacing:

- 4 mm
- ↔↔

Rubrik:

- Typsnitt Verdana, 12 pkt, bold
- Justerad i underkant med logotypen
- Max 3 rader
- Svart färg
- Avstånd till mellanrubrik alt brödtext 5 mm < >

Brödtext:

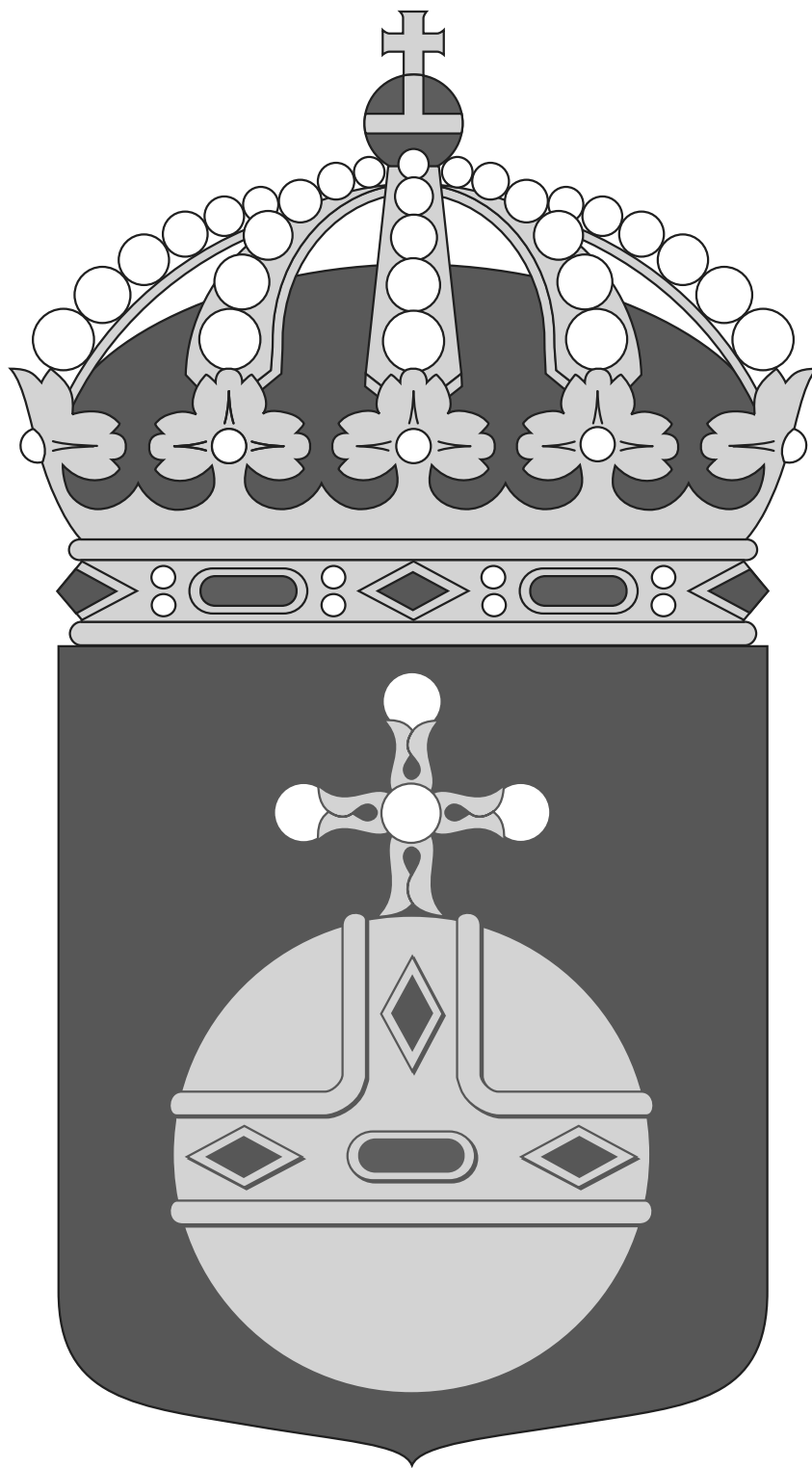
- Typsnitt Verdana, 8 pkt, regular
- Avstavs vid behov
- Svart färg
- Minimibredd brödtext 55 mm
- Maxbredd brödtext 90 mm

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Maxbredd brödtext: 90 mm

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Minimibredd brödtext: 55 mm

Ankom: 2023-06-30 Ärende: MMM-MRN.2023.2974 Handling: 2003357

LÄNSSTYRELSEN

Page 4 of 308

UPPSALA LÄN

Från: "Länsstyrelsen i Södermanlands län" <sodermanland@lansstyrelsen.se>
Skickat: Mon, 20 Jun 2022 08:02:02 +0100
Till: "Gemensam brevlåda - Länsstyrelsen i Uppsala län" <upsala@lansstyrelsen.se>
Ämne: Begäran förlängd tid i ärende 551-1600-2022

Länsstyrelsen i Södermanlands län begär här med förlängd tid för yttrande i ert ärende dnr 551-1600-2022 till den 31 augusti 2022.

Med vänlig hälsning

Anette Bergström
Miljöskyddshandläggare

Länsstyrelsen i Södermanlands län
611 86 Nyköping
Tel: 010-223 42 81
anette.bergstrom@lansstyrelsen.se
WWW.lansstyrelsen.se/sodermanland

Från: "Helén Almberg" <helen.almberg@eskilstuna.se>
Skickat: Fri, 17 Jun 2022 11:21:04 +0100
Till: "Gemensam brevlåda - Länsstyrelsen i Uppsala län" < uppsala@lansstyrelsen.se>
Ämne: Ärendenummer MMM-MRN.2021.3446 Önskemål om förlängd yttrandetid i ärende med ert dnr 551-1600-2022

Ärendenummer: MMM-MRN.2021.3446
Fastighet: GRÖNSTA 2:52

Hejsan!

Miljö- och räddningstjänstnämnden har önskemål om förlängd tid för att yttra sig i ärendet. Vi önskar förlängning till den 23 september 2022.

Anledningen till vårt önskemål är att ärendet är omfattande och komplicerat samt att ordinare handläggare nu har gått på ledighet och även kommer att vara ledig vid nämndens arbetsutskott liksom vid själva nämndsammanträdet i augusti månad.

Vänliga hälsningar

Helén Almberg
Miljöinspektör
016- 710 19 77 (direkt)
016- 710 10 00 (växel)
miljokontoret@eskilstuna.se

Miljö- och räddningstjänstförvaltningen, Miljökontoret
Eskilstuna kommun, 631 86 Eskilstuna
Besöksadress: Alva Myrdals gata 3 D
eskilstuna.se

Vi gör Eskilstuna - tillsammans

För att vi ska kunna hantera ditt ärende behöver vi spara personuppgifter om dig. Här kan du läsa om hur Eskilstuna kommun behandlar personuppgifter: eskilstuna.se/GDPR.

Ärende hos kommunen: MMM-MRN.2021.3446
Mottagare: Länsstyrelsen Uppsala län[[uppsala@lansstyrelsen.se](mailto: uppsala@lansstyrelsen.se)]

Från: naturvardsverket@naturvardsverket.se
Skickat: Mon, 20 Jun 2022 15:08:05 +0100
Till: "Gemensam brevlåda - Länsstyrelsen i Uppsala län" <uppsala@lansstyrelsen.se>
Ämne: NV-06299-22: Ert diarienummer 551-1600-2022

Hej,

Naturvårdsverket avser inte att yttra sig i rubricerat ärende.

Detta e-postmeddelande är skickat via Naturvårdsverkets dokument- och ärendehanteringssystem.
Om du svarar på meddelandet bör du inte ändra avsändaradress eller ämne.

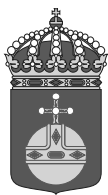
Hälsningar Johanna

JOHANNA TORGILSMAN

NATURVÅRDSVERKET

BESÖK: Virkesvägen 2, Stockholm
POST: 106 48 Stockholm
TELEFON: 010-698 10 00
INTERNET: www.naturvardsverket.se
Tänk på miljön innan du skriver ut det här mejlet

Läs om hur Naturvårdsverket behandlar dina personuppgifter på <http://www.naturvardsverket.se/hantering-av-personuppgifter>

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Ansökan om utsläpp till luft

Senior Material AB (bolaget) har kommit in med tillståndsansökan samt miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken för tillverkning av separatorfilm med mera för batterier inom fastigheterna Grönsta 1:7, 2:18 och 2:52 i Eskilstuna kommun.

Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår att utsläpp till luft av metylenklorid utgör den huvudsakliga miljöpåverkan från verksamheten.

Bolaget yrkar även att det i särskilt beslut, jämlikt 22 kap. 26 § miljöbalken, förklaras att den sökta verksamheten är tillåtlig och att bolaget lämnas tillstånd att utföra byggnads- och anläggningsarbeten, som behövs för att kunna uppföra anläggningen, i enlighet med ansökningshandlingarna (byggnadstillstånd).

Bolaget yrkar även att tillståndet för verksamheten, inklusive byggnadstillstånd, får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande).

Handlingarna i ärendet finns tillgängliga på Länsstyrelsen, Bäverns gränd 17 i Uppsala och Stadshuset, Fristadstorget 1 i Eskilstuna. Aktförvarare är Jonny Pettersson.

Den som vill yttra sig i ärendet ska göra det skriftligen till Länsstyrelsen i Uppsala län, 751 86 Uppsala, eller via e-post: uppsala@lansstyrelsen.se senast den 26 augusti 2022. Ange diarienummer 551-1600-2022.

Från: "Andersson Lars"
Skickat: Tue, 21 Jun 2022 14:39:11 +0100
Till: "sodermanland@lansstyrelsen.se" <sodermanland@lansstyrelsen.se>
Ämne: Förlängd tid medges för yttrande, vårt dnr 551-1600-2022 till 31 augusti 2022

E u
Miljöprövningsdelegationen
Mvh
'Lars

Lars Andersson
Miljöskyddshandläggare
Postadress: Länsstyrelsen, 751 86 Uppsala
Telefon: 010-2233205
E-post: lars.andersson@lansstyrelsen.se

Från: "Andersson Lars"
Skickat: Tue, 21 Jun 2022 14:55:52 +0100
Till: "helen.almberg@eskilstuna.se" <helen.almberg@eskilstuna.se>
Ämne: Förlängd tid för yttrande i ärende, vårt dnr 551-1600-2022 medges enligt begäran, ert dnr MMM-MRN.2021.3446

E u

Miljöprövningsdelegationen

Tacksam om nämnden kan göra en omedelbar justering av ärendet och skicka det förutom till den officiella adressen även till handläggaren Greger.Drougge@lansstyrelsen.se

Som information från vår sida så har statsmakterna satt press på oss och andra myndigheter att avgöra ärenden inom vissa tider. Långa svarstider försvårar våra möjligheter att leva upp till tidsramarna.

mvh

Lars Andersson
Miljöskyddshandläggare
Postadress: Länsstyrelsen, 751 86 Uppsala
Telefon: 010-2233205
E-post: lars.andersson@lansstyrelsen.se

Från: "Länsstyrelsen i Södermanlands län" <sodermanland@lansstyrelsen.se>
Skickat: Wed, 6 Jul 2022 09:02:08 +0100
Till: "Gemensam brevlåda - Länsstyrelsen i Uppsala län" <upsala@lansstyrelsen.se>
Ämne: Begäran förlängd tid i ärende 551-1600-2022

Länsstyrelsen har fått kännedom om att Eskilstuna kommun fått förlängd tid till den 23 september 2022. Länsstyrelsen begär nu att få samma tid som Eskilstuna kommun.

Med vänlig hälsning

Camilla Ytterby
Miljöskyddshandläggare
Miljöskydds-enheten
Natur- och Miljöavdelningen
Tel: 010-223 44 40

Länsstyrelsen i Södermanlands län
611 86 Nyköping
www.lansstyrelsen.se/sodermanland

För information om hur Länsstyrelsen i Södermanlands län hanterar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Från: "Drougge Greger"
Skickat: Fri, 8 Jul 2022 10:01:35 +0100
Till: "camilla.ytterby@lansstyrelsen.se" <camilla.ytterby@lansstyrelsen.se>
Ämne: Sv: Begäran förlängd tid i ärende 551-1600-2022

Hej!

Miljöprövningsdelegationen medger förlängd tid att inkomma med yttrande till den 23 september 2022 enligt begäran.

Greger Drougge

Miljöskyddshandläggare
010-22 33 236

Länsstyrelsen Uppsala län

751 86 Uppsala

Besök oss på Bäverns gränd 17

www.lansstyrelsen.se/upsala

www.facebook.com/Lansstyrelsen.Uppsala.lan

www.twitter.com/upsalalst

www.instagram.com/upsalalst

För information om hur länsstyrelsen behandlar personuppgifter, se <https://www.lansstyrelsen.se/upsala/personuppgifter>

Från: "Länsstyrelsen i Södermanlands län" <sodermanland@lansstyrelsen.se>

Skickat: Wed, 6 Jul 2022 09:02:08 +0100

Till: "Gemensam brevlåda - Länsstyrelsen i Uppsala län" <upsala@lansstyrelsen.se>

Ämne: Begäran förlängd tid i ärende 551-1600-2022

Länsstyrelsen har fått kännedom om att Eskilstuna kommun fått förlängd tid till den 23 september 2022. Länsstyrelsen begär nu att få samma tid som Eskilstuna kommun.

Med vänlig hälsning

Camilla Ytterby

Miljöskyddshandläggare

Miljöskydds enheten

Natur- och Miljöavdelningen

Tel: 010-223 44 40

Länsstyrelsen i Södermanlands län

611 86 Nyköping

www.lansstyrelsen.se/sodermanland

För information om hur Länsstyrelsen i Södermanlands län hanterar personuppgifter, se

www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Från: "Ganrot Mats" <Mats.Ganrot@msb.se>
Skickat: Tue, 16 Aug 2022 10:53:49 +0100
Till: "Gemensam brevlåda - Länsstyrelsen i Uppsala län" < uppsala@lansstyrelsen.se >
Ämne: 551-1600-2022
Bilagor: Senior.pdf

Se bifogad pdf-fil för MSB:s yttrande.

Med vänlig hälsning
Mats Ganrot

Mats Ganrot
Handläggare

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Avdelningen för räddningstjänst och olycksförebyggande
Enheten för hantering av industriella risker
651 81 KARLSTAD

Växel: 0771-240 240
010-240 53 89

**Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap**

Enheten för hantering av industriella risker
Mats Ganrot
010 – 240 53 89
mats.ganrot@msb.se

Ytfrande

2022-08-16

Ert datum
2022-06-15

Ärendenr
MSB 2022-08430

Er referens
551-1600-2022

1(1)

Länsstyrelsen i Uppsala län
Miljöprövningsdelegationen
uppsala@lansstyrelsen.se

Senior Material AB:s ansökan om tillstånd till tillverkning av separatorfilm för batterier

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Uppsala län har berett Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) möjlighet att lämna synpunkter på Senior Material AB:s ännu inte kungjorda ansökan om tillstånd till tillverkning av separatorfilm för batterier inom fastigheterna Grönsta 1:7, 2:18 och 2:52 i Eskilstuna kommun. Miljöprövningsdelegationen begär dessutom explicit besked kring myndighetens inställning till bolagets yrkande om ett separat byggnadstillstånd.

MSB anser att frågan kring kylning/kondensering av metylenkloriden lämnas alltför öppen i ansökningshandlingarna. Väljer bolaget ammoniak som kylmedium tillkommer risker som inte alls belysts. Bolaget bör därför antingen lämna ett klart besked om att ammoniak inte kommer vara aktuellt eller komplettera ansökan med en analys av de risker en ammoniakinnehållande kylanläggning medför. Analysen bör minst innehålla:

- En beskrivning av den planerade anläggningens storlek och utformning inklusive de säkerhetsåtgärder som kommer att vidtas.
- En beskrivning av bolagets och den kommunala räddningstjänstens beredskap för att hantera ammoniakläckage.
- En riskanalys samt spridnings- och konsekvensberäkningar för olika olycksscenarioer som bolaget identifierar. Riskavstånden bör redovisas utifrån AEGL-värden. MSB anser att de avstånd som erhålls för AEGL-2-värdena bör ligga till grund för eventuella ytterligare skyddsåtgärder.
- Ett tydligt åtagande rörande eventuella nya riskreducerande och/eller skadebegränsande åtgärder utifrån ovannämnda riskanalys.
- Kostnadsberäkningar och motiveringar baserade på hänsynsreglerna i 2:a kap. miljöbalken i de fall riskreducerande och/eller skadebegränsande åtgärder utifrån riskanalysen inte planeras.

I andra hand kan MSB acceptera ett prövotidsförfarande med liknande innehåll och omfattning eftersom bolaget ännu inte detaljprojekterat anläggningen, har en pressad tidsplan och redan lämna omfattande kompletteringar.

MSB har inget att erinra mot bolagets yrkande rörande ett separat byggnadstillstånd.

I detta ärende har enhetschefen Peter Norlander beslutat. Handläggare Mats Ganrot har varit föredragande.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress: Telefon: 0771-240 240
651 81 Karlstad Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Från: "Emma Westerholm" <Emma.Westerholm@kemi.se>
Skickat: Mon, 29 Aug 2022 07:10:59 +0100
Till: "Gemensam brevlåda - Länsstyrelsen i Uppsala län" <uppsala@lansstyrelsen.se>
Ämne: Remiss angående ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för Senior Material AB i Eskilstuna kommun, Länsstyrelsens remiss 2022-06-12 i ärende 551-1600-2022

Hej,

Ang. Remiss angående ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för Senior Material AB i Eskilstuna kommun, Länsstyrelsens remiss 2022-06-12 i ärende 551-1600-2022.

Kemikalieinspektionen har tidigare varit inblandade i ärendet och haft en del synpunkter. Bolaget har fått dispens för användning av metylenklorid och nu används det som ett argument i miljöprövningen, vilket inte var meningen.

Vi har tyvärr missat sista svarsdag och undrar om det finns någon möjlighet att få ytterligare ett par dagar på oss att inkomma med ett svar?

Vänliga hälsningar,

Emma

Emma Westerholm

Utredare

Utveckling\Strategier och uppdrag

Kemikalieinspektionen

Tel dir: 08 519 41 249

Tel vx: 08 519 41 100

www.kemikalieinspektionen.se

Så behandlar vi dina personuppgifter

Från: "Agneta Westerberg" <Agneta.Westerberg@kemi.se>
Skickat: Wed, 7 Sep 2022 08:20:42 +0100
Till: "Gemensam brevlåda - Länsstyrelsen i Uppsala län" <uppsala@lansstyrelsen.se>
Ämne: Kemikalieinspektionens remissvar Samråd tillstånd enl miljöbalken, ert dnr 551-1600-2022
Bilagor: H22-05929-2 Kemikalieinspektionens remissvar Samråd tillstånd enl miljöbalken.pdf

Hej!

Här kommer ett något försenat remissvar från Kemikalieinspektionen gällande samråd tillstånd enligt miljöbalken för tillverkning av separatorfilm för batterier i Grönsta, Eskilstuna, ert dnr 551-1600-2022.

Vänliga hälsningar
Agneta Westerberg

Agneta Westerberg
Avdelningschef
Tillstånd och upplysning
Kemikalieinspektionen
Tel dir: 08 519 41 264
Tel vx: 08 519 41 100
www.kemikalieinspektionen.se
[Så behandlar vi dina personuppgifter](#)

Remissvar om Samråd inför ansökan om tillstånd enligt miljöbalken – Tillverkning av separatorfilm för batterier i Grönsta, Eskilstuna

Synpunkter

Med anledning av vad sökanden angivit i samrådet vill Kemikalieinspektionen göra följande förtydligande. För den dispens Kemikalieinspektionen har givit bolaget för användning av metylenklorid har Kemikalieinspektionen enbart gjort en bedömning av behovet att använda metylenklorid utifrån bolagets utredning av alternativa tekniker. Kemikalieinspektionen har alltså inte gjort någon prövning av verksamhetens tillåtlighet i övrigt, till exempel vad gäller bästa möjliga teknik.

I detta ärende har avdelningschef Agneta Westerberg beslutat. Emma Westerholm har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också jurist Johan Forsberg deltagit.

Agneta Westerberg

Emma Westerholm

Beslutet är på grund av rådande situation med coronaviruset inte signerat.

Från: "Abrahamsson Ann-Christin" <Ann-Christin.Abrahamsson@esem.se>
Skickat: Thu, 8 Sep 2022 13:15:41 +0100
Till: "Gemensam brevlåda - Länsstyrelsen i Uppsala län" < uppsala@lansstyrelsen.se >
Cc: "Drougge Greger" <Greger.Drougge@lansstyrelsen.se>
Ämne: Dnr.551-1600-2022
Bilagor: EEM.9378_2021 Yttrande Senior_.pdf

Hejsan!

Här kommer svar på en remiss angående en tillståndsansökan från Senior Material AB.

Med vänlig hälsning

Ann-Christin Abrahamsson

Hållbarhetsutvecklare

Ann-Christin.Abrahamsson@esem.se

016-10 61 83

**Eskilstuna Strängnäs
Energi & Miljö**

631 86 Eskilstuna | 016-10 60 00

BESÖKSADRESS

Eskilstuna: Kungsgatan 86

Strängnäs: Dammvägen 12 A

På uppdrag av _____

**Eskilstuna Strängnäs
Energi & Miljö**

Datum
2022-09-08

Diarienummer
EEM.9378-2021

Er referens
551-1600-2022

Vatten & Avlopp
Produktion

Länsstyrelsen i Uppsala Län
751 86 Uppsala

Yttrande gällande Senior Material AB ansökan om tillstånd enligt miljöbalken i Eskilstuna kommun

Bolaget har sedan tidigare gjort en anmälan som omnämns som fas 1 och där en dialog har förts angående utsläpp till dag- och spillvatten.

Denna ansökan gäller fas 2 och 3 där bolaget avser att använda en stor volym Metylenklorid som i Sverige är förbjudet. Bolaget har fått dispens för användning från kemikalieinspektionen med motiveringen att det är bästa möjliga teknik (BAT) för framställning av batteriseperatorer.

I anmälan för fas 1 nämndes inget om metylenklorid eller att det skulle användas kemikalier som finns med i förordning (1998:944) och kräver dispens.

Med anledning av den okända halten metylenklorid som kan komma att släppas till spillvattennätet och att det redan vid 0,1 mg/l metylenklorid kan komma att inhibera nitrifikation i avloppsreningsverket vilket påverkar kvävereningen och det villkor som Ekeby avloppsreningsverk har för Total kväve (10 mg/l) önskar Eskilstuna Energi och Miljö att det utreds vidare hur det kan komma att påverka reningsprocessen på Ekeby reningsverk.

Se tidigare yttranden från 2021-06-11 och 2021-06-29 gällande fas 1

Med vänlig hälsning

Anna Bogren, Arbetsledare VA, Process och Teknik

Ann-Christin Abrahamsson, Hållbarhetsutvecklare

Från: "Abrahamsson Ann-Christin" <Ann-Christin.Abrahamsson@esem.se>
Skickat: Fri, 16 Sep 2022 15:34:27 +0100
Till: "Gemensam brevlåda - Länsstyrelsen i Uppsala län" <uppsala@lansstyrelsen.se>
Ämne: Dnr 551-1600-2022
Bilagor: 551_1600_2022 Yttrande Senior_.pdf

Hejsan!

Här kommer yttrande gällande Seniors utbyggnad av verksamheten i Eskilstuna.

Med vänlig hälsning

Ann-Christin Abrahamsson

Hållbarhetsutvecklare

Ann-Christin.Abrahamsson@esem.se

016-10 61 83

**Eskilstuna Strängnäs
Energi & Miljö**

631 86 Eskilstuna | 016-10 60 00

BESÖKSADRESS

Eskilstuna: Kungsgatan 86

Strängnäs: Dammvägen 12 A

På uppdrag av _____

**Eskilstuna Strängnäs
Energi & Miljö**

Datum
2022-09-16

Diarienummer
EEM.9378-2021
Er referens
551-1600-2022

Vatten & Avlopp
Produktion

Länsstyrelsen i Uppsala Län
751 86 Uppsala

Yttrande gällande Senior Material AB ansökan om tillstånd enligt miljöbalken i Eskilstuna kommun

Bakgrund

Bolaget har sedan tidigare gjort en anmälan som omnämns som fas 1 och där en dialog har förts angående utsläpp till dag- och spillvatten.

Denna ansökan gäller fas 2 och 3 där bolaget avser att använda en stor volym Metylenklorid som i Sverige är förbjudet. Bolaget har fått dispens för användning från kemikalieinspektionen med motiveringen att det är bästa möjliga teknik (BAT) för framställning av batteriseperatorer.

Publikation (P95) Svenskt vatten

I råd från branchorganisationen Svenskt Vatten kan man läsa om klorerade lösningsmedel. Klorerade lösningsmedel är kolväten med en eller flera kloratomer där flera väteatomer är utbytta mot kloratomer. *Klorerade lösningsmedel får inte släppas till spillvattennätet.* De klorerade lösningsmedelns egenskaper är generellt sett hälsoskadliga och misstänks orsaka cancer. De är giftiga eller skadliga för vattenlevande organismer och kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön. Vissa klorerade lösningsmedel bryter också ned ozonskiktet. *Metylenklorid* är numera förbjudet att använda men får fortfarande användas inom industriell verksamhet efter dispens från Kemikalieinspektionen.

Yttrande

I anmälan för fas 1 nämndes inget om metylenklorid eller att det skulle användas kemikalier som finns med i förordning (1998:944) och kräver dispens.

Påverkan på material och hälsa

Metylenkloridens osäkra påverkan på ledningsnät, reningsprocess och vad som ackumuleras i slammet är en del som bör utredas mer, det bör även utredas hur mycket som kan avgå till luft och därmed påverka omgivning och medarbetare. Reningsverket är inte ett slutet system utan består av öppna ytor som avger aerosoler. Hur mycket av ämnet finns kvar i vattendroppen som förenar sig med luften?

Reningsprocessen

Med anledning av den okända halten metylenklorid som kan komma att släppas till spillvattennätet och att det redan vid 0,1 mg/l metylenklorid kan komma att inhibera nitrifikation i avloppsreningsverket vilket påverkar kvävereningen och det villkor som Ekeby avloppsreningsverk har för Total kväve (10 mg/l) önskar Eskilstuna Energi och Miljö (EEM) att det utreds vidare hur det kan komma att påverka reningsprocessen på Ekeby reningsverk. EEM vill att det utreds vidare genom att det utförs analys för nitrifikationshämmning på avloppsvatten utifrån de krav som ställs i Näckrosbroschyren (Riktlinjer för utsläpp av avloppsvatten från industrier och andra verksamheter) om nitrifikationshämmning.

Övrigt

Det här är ett ämne som påverkar både process, miljö, arbetsmiljö och kvaliteten på restprodukten slam som bolaget (EEM) har planer för att certifiera för att kunna återföra till skog- och jordbruksmark. Om det kan komma att uppstå ökade kostnader till följd av att detta spill- processvatten får släppas till reningsverket ska detta bekostas av sökande av tillståndet.

Med vänlig hälsning

Anna Bogren, Arbetsledare VA, Process och Teknik

Ann-Christin Abrahamsson, Hållbarhetsutvecklare

Från: "Drougge Greger"
Skickat: Tue, 20 Sep 2022 14:13:17 +0100
Till: "Lind Hedvig" <hedvig.lind@lansstyrelsen.se>
Ämne: Sv: Begäran förlängd tid i ärende 551-1600-2022

Hej!

Miljöprövningsdelegationen meddelar förlängd tid att inkomma med yttrande till den 30 september 2022 enligt inkommen begäran.

Greger Drougge

Miljöskyddshandläggare
010-22 33 236

Länsstyrelsen Uppsala län

751 86 Uppsala
Besök oss på Bäverns gränd 17
www.lansstyrelsen.se/upsala
www.facebook.com/Lansstyrelsen.Uppsala.lan
www.twitter.com/upsalalst
www.instagram.com/upsalalst

För information om hur länsstyrelsen behandlar personuppgifter,
se <https://www.lansstyrelsen.se/upsala/personuppgifter>

Från: Lind Hedvig <hedvig.lind@lansstyrelsen.se>
Skickat: den 20 september 2022 15:07
Till: Drougge Greger <Greger.Drougge@lansstyrelsen.se>
Ämne: Begäran förlängd tid i ärende 551-1600-2022
Prioritet: Hög

Hej Greger,

Med anledning av rösträkning och covidutbrott på länsstyrelsen i Södermanland begär länsstyrelsen härmed förlängd tid till den 30 september för att inkomma med det slutliga yttrandet i ärende 551-1600-2022.

Är tacksam för snabb återkoppling.

Vänliga hälsningar,

Hedvig Lind

Länsjurist
Länsstyrelsen i Södermanlands län
611 86 Nyköping

Telefon 010-223 42 09 Mobil 073-069 76 29
hedvig.lind@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/sodermanland

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på <https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/om-oss/om-webbplatsen/sa-hanterar-vi-dina-personuppgifter.html>.

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Från: "Sara Boëthius" <sara.boethius@eskilstuna.se>
Skickat: Thu, 22 Sep 2022 15:07:15 +0100
Till: "Gemensam brevlåda - Länsstyrelsen i Uppsala län" < uppsala@lansstyrelsen.se>; "Drougge Greger" <Greger.Drougge@lansstyrelsen.se>
Cc: "Katja Nesterinen" <katja.nesterinen@eskilstuna.se>
Ämne: Beslut från miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna Ert dnr 551-1600-2022
Bilagor: 05.00 Beslutshandling slutligt yttrande Senior Material AB.pdf, § 103 Protokoll Senior Material AB, Omedelbar justering.pdf

Hej,

Här kommer miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstunas beslut 22 september 2022 § 103 - Svar på remiss gällande ansökan om tillstånd, Senior Material (Europe) AB, Länsstyrelsens diarienummer: 551-1600-2022

Med vänlig hälsning
Sara Boëthius, nämndsekreterare

Miljö- och räddningstjänstnämnden

Svar på remiss gällande ansökan om tillstånd, Senior Material (Europe) AB, Länsstyrelsens diarienummer: 551-1600-2022

Fastighet	GRÖNSTA 2:52; GRÖNSTA 1:7; GRÖNSTA 2:18
Verksamhetsutövare	Senior Material (Europe) AB
Organisationsnummer	5592660723

Förslag till beslut

Miljö- och räddningstjänstnämnden lämnar följande yttrande med anledning av remiss gällande ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet.

Sammanfattning

Miljö- och räddningstjänstnämnden (nämnden) har getts möjlighet att lämna ett slutligt yttrande gällande ansökan och kompletterande handlingar till Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län (MPD) som är prövningsmyndighet. MPD har särskilt angett att nämnden bör ta ställning till bolagets yrkande om byggnadstillstånd.

Nedan lämnar nämnden synpunkter och medskick gällande ansökan samt även vissa av de av bolaget föreslagna villkor.

Bakgrund

Senior Material AB (bolaget) har sökt tillstånd för tillverkning av separatorfilm och basfilm inom fastigheterna Grönsta 1:7, 2:18 och 2:52 i Eskilstuna kommun. Verksamheten ger upphov till stora luftutsläpp, är kemikalieintensiv, genererar processvatten och har en hög energianvändning.

Verksamheten har bland annat utsläpp av paraffinolja och metylenklorid/diklormetan (DCM). Användning av DCM kräver dispens från Kemikalieinspektionen. Redovisade utsläppsmängder av paraffinolja och DCM vid full produktion är 13 respektive 900 ton per år.

Bolaget yrkar på att MPD meddelar tillstånd för bolaget att anlägga och driva en anläggning för tillverkning av separatorfilm och basfilm inom del av Svista industriområde i Eskilstuna kommun, med rätt att tillverka;

- a) högst 700 miljoner m² basfilm per år, samt
- b) högst 420 miljoner m² separatorfilm per år

Bolaget yrkar vidare på att det i särskilt beslut förklaras att den sökta verksamheten är tillåtlig och att bolaget lämnas tillstånd att utföra byggnads- och anläggningsarbeten (byggnadstillstånd). Bolaget yrkar även att tillståndet för verksamheten inklusive byggnadstillstånd, får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande).

Nämndens inställning till bolagets yrkanden

Yrkande om särskilt beslut om tillåtlighet och byggnadstillstånd

- Nämnden bedömer att ansökan saknar viktig information i vissa delar och att den därmed inte är helt komplett. Detta medför att en bedömning av viktiga områden är svår att göra. Det gäller exempelvis påfyllnadsplats för kemikalier och reducere av luftutsläpp. Oklarheter kvarstår även gällande dagvattenhantering. Det är enligt nämnden inte helt klarlagt att påfyllnadsplats och hantering av dagvatten kan ordnas på ett tillfredsställande sätt.
- Etableringen medför stora utsläpp till luft, särskilt av DCM. Dessutom ska stora mängder av kemikalier lagras vid ett och samma tillfälle. Frågor som rör utsläppsreducering, processoptimering och möjligheter till inkapsling bör i viss mån tas redan nu, innan byggnation startar. Samma gäller säker förvaring och hantering av kemikalier, val och placering av skyddsmekanismer och skyddsutrustning. Detta bedömer nämnden hittills inte har redovisats i tillräckligt stor utsträckning. Anledningen till att det är särskilt viktigt med riskreducering, utsläppsreducering/processoptimering, hantering och förvaring är bland annat de kemikalier som ska hanteras med särskilt fokus på DCM.

Enligt Kemikalieinspektionen är gruppen klorerade lösningsmedel, i vilken DCM tillhör, lättflyktiga och i allmänhet hälsoskadliga, exempelvis kan de orsaka cancer och genetiska förändringar. Ämnena är även skadliga för vattenlevande organismer. Flyktiga organiska lösningsmedel som ska användas i större mängd bidrar till bildandet av marknära ozon. Marknära ozon kan påverka människors hälsa (ögon och luftvägar) och kan också påverka och skada växtlighet.

DCM är generellt sett en förbjuden kemikalie i Sverige. I säkerhetsdatablad anges att DCM misstänks kunna orsaka cancer samt även vara irriterande på hud och ögon. Enligt Arbetsmiljöverket kan också DCM lätt upptas av huden. DCM orsakar även farliga förbränningsprodukter, såsom fosgen.

DCM är temperaturkänsligt och kan reagera med andra ämnen. DCM är en växthusgas och som sådan har den en påverkan på klimatet. När kemikalier släpps ut och bryts ner, bildas nedbrytningsprodukter. Även ämnets nedbrytningsprodukter kan i vissa avseende påverka miljön.

Exempelvis är DCMs nedbrytningsprodukter i luft koldioxid och väteklorid. Nedbrytning av DCM i vatten bildar koldioxid och kloridjoner.

- I och med att en detaljplaneändring skett bör den revideringen redovisas till MPD samt att redovisning även bör ske av eventuella förändringar gentemot de ritningar som finns i ansökan och som avser detaljplanegränser. Redovisning bör också ske om etableringen kommer rymmas inom en och samma detaljplan. Enligt de senaste ritningarna i detaljplaneändringen kan en av byggnaderna komma att hamna i två detaljplaner. Redovisning behöver ske om detta stämmer samt att det är säkerställt att båda planer medger störande industriverksamhet. Oklarheter har även funnits om dagvattenhantering kan lösas och om dagvattenanläggningarna som presenterats i ansökan kan komma att hamna på två olika detaljplaner.
- Nämnden är tveksam till att ett särskilt igångsättningsmedgivande medges då flera viktiga aspekter inte är klarlagda enligt nämndens bedömning. Nämnden bedömer att ansökan inte är komplett. Ett fullständigt underlag behövs för att en tillåtlighetsprövning ska kunna göras. En positiv tillåtlighetsprövning är en förutsättning för att kunna meddela ett igångsättningsmedgivande.
- Medges ändå igångsättning så bör byggnadstillståndet förenas med vissa krav på försiktighetsmått (villkor) under byggnationstiden. Reglering bör ske av exempelvis buller, arbetstider, kemikalieförvaring och hantering, skyddsåtgärder/skyddsutrustning, dagvattenhantering, energieffektivisering, anläggningsoptimering /utsläppsreducerande åtgärder samt skydd/hänsyn som behöver tas till omgivning och naturvärden. Det bör även fastställas vilka undantag från arbetstider och bullernivåer som kan medges.

Yrkande om tillstånd

Som nämnts ovan bedömer nämnden att det saknas uppgifter gällande viktiga aspekter i ansökan. På basis av det är nämnden i dagsläget tveksam till att det meddelas tillstånd för den ansökta verksamheten.

Yrkande om verkställighetsförordnande

Nämnden är tveksam till om kriterierna är uppfyllda för ett verkställighetsförordnande. Det finns fortsatt några oklarheter i ansökan och det är inte självklart att den ansökta verksamheten är tillåtlig. Detta skulle kunna leda till överklaganden.

Nämndens synpunkter på bolagets yrkanden om villkor samt medskick om utredningsbehov

I det fall MPD väljer att meddela igångsättningsmedgivande och lämnar tillstånd för verksamheten vill nämnden lämna synpunkter på några av bolagets yrkanden om villkor. Numreringen på villkoren följer bolagets numrering. De villkorsyrkanden som nämnden inte kommenterar har vi inga synpunkter på.

Byggnation-och anläggningsskedet

Nämndens synpunkter gällande villkorspunkt 4

- När det gäller bemyndigande till tillsynsmyndigheten, så är det fortsatt oklart vad syftet är och om det verkligen finns ett behov av detta. Nämnden vidhåller tidigare bedömning i frågan, som angetts i yttrande daterad 19 april 2022, om att det istället bör framgå i byggnadstillstånd när avsteg kan göras och hur undantag ska hanteras.

Villkor gällande kontroll och uppföljning under anläggnings-och byggnationsskedet

- Det är lämpligt att det i byggnadstillstånd förtydligas vilken uppföljning och kontroll som minst behöver ske under anläggning-och byggnationsskedet. Kontroll och uppföljning av exempelvis buller, damm, energifrågor, dagvatten kan behöva göras under byggnationsskedet. Det är lämpligt att adekvata skyddsåtgärder klarläggs innan byggnation startar.

Medskick gällande kontroll och uppföljning under anläggnings- och byggnationsskedet

- Det är även lämpligt att bolaget återkommer med en kontrollplan för arbetet under byggnations-och anläggningsskedet innan byggnationer påbörjas. I planen bör redovisning ske av kontroll av buller, hänsyn till omgivande områden, informationsutskick till närboende och närliggande verksamheter, skyddsåtgärder, dagvattenhantering, damning, beredskapsutrustning, energieffektivisering, kemikalieförvaring och avfallshantering. Denna del skulle kunna hanteras av tillsynsmyndigheten.

Prövotid/utredningstid

Nämndens synpunkter på utredningsvillkor 1 (U1)

- Nämnden bedömer att en del av de föreslagna utredningarna behöver ske innan eller inför byggnationsstart. Det bör kunna fastställas vilka åtgärder som kan göras redan i tidigt skede, så inte risk finns att utredningen kommer visa på att åtgärder inte är rimliga eller inte är möjliga att utföra i efterhand. Det kan annars finnas risk att möjligheter att vidta åtgärder försvåras i och med att man byggt in sig.
- Nämnden bedömer att vissa åtgärder, exempelvis inkapsling, borde kunna vara något som kan utvärderas tidigt. Detta föreslås även i AFRYs PM gällande luft daterad 2021-12-09. I detta PM rekommenderas att man gör försök med att optimera inkapsling av produktionsutrustning redan i projekteringsskedet. Detta skulle kunna möjliggöra eller öka förutsättningar för att rena mindre flöden. Det framgår inte heller tillräckligt tydligt i ansökan om vad som är tekniskt möjligt och vad kostnaden skulle bli. Det kan finnas en risk med att skjuta upp alla frågor till en prövotidsutredning, då det kan visa sig att det inte längre är skäligen eller möjligt att göra vissa åtgärder i ett senare skede. Nämnden bedömer att möjlighet till inkapsling är en åtgärd som behöver utredas innan byggnation startar.

- Bolaget bedömer att tre år är lämplig tidsrymd för provotiden. Det bör dock vara tydligt vilka mål som ska nås under denna tid. Nämnden håller med om att ett slutligt villkor för utsläpp till luft kan vara svårt att besluta om i detta läge och bedömer att en provotid kan vara lämplig i detta fall. Detta utesluter dock inte att åtgärder görs före, under och efter provotiden. Även med tanke på den snabba teknikutvecklingen som bolaget nämnt.
- En kontinuerlig återkoppling över hur arbetet flyter på bör ske. Där bör det också framgå vad som undersökts och utvärderats. Exempelvis: att skapa, koncentrera och rena delflöden, optimera processer, utveckla andra metoder (exempelvis den torra metoden som nämns), minska mängden DCM som behöver användas samt leta efter andra alternativ till DCM i enlighet med substitutionsprincipen.

Förtydligande om generation 4-och 5 teknik

- Nämnden skulle önska ett förtydligande om exempelvis generation 4-och 5 teknik redan vid start eller inom kort kan implementeras i anläggningen och vilken effekt det skulle kunna ge.

Slutligt villkor om fortlöpande redovisning

- Nämnden ser positivt på bolagets förslag att även efter provotiden kontinuerligt i miljörapporten redovisa vilka åtgärder som vidtagits och vilka överväganden som gjorts i syfte att minska utsläppet av DCM. Nämnden bedömer att detta sedan bör finnas med som ett slutligt villkor.

Utsläpp till luft, vatten och mark

Nämndens synpunkter gällande provotidsvillkor 1

- Nämnden föreslår att begreppet normaldrift plockas bort från villkorstexten. Om det ska vara kvar behöver det förtydligas vad som innefattas i begreppet normaldrift. Har bolaget utgått ifrån det som gäller för IED-anläggningar där BAT-slutsatser med utsläppsvärden endast gäller vid normal drift?
- Det bör även framgå hur uppföljning av villkoret ska ske.

Nämndens synpunkter gällande provotidsvillkor 2

- Det bör framgå hur och hur ofta som minst uppföljning ska ske. Detta med tanke på att det finns två utsläppspunkter att ta hänsyn till.

Nämndens synpunkter gällande provotidsvillkor 3

- Nämnden bedömer att det även bör läggas till att bolaget ska meddela innan påfyllning av DCM ska göras och lagring på platsen påbörjas.

Påverkan från luftutsläpp

- Som tidigare nämnts så är DCM temperaturkänsligt och kan reagera med andra ämnen. Exempelvis med ozon. I det fall DCM blir kvar i atmosfären kan den bidra till att påverka ozonskiktet.

DCM kan också bidra till att bilda marknära ozon. DCM är även en växthusgas och som sådan har den en påverkan på klimatet.

- Som tidigare nämnts så skulle verksamheten innebära väldigt stora luftutsläpp i området. En mycket stor ökning av framförallt DCM som generellt sett är en förbjuden kemikalie i Sverige. I säkerhetsdatablad anges att DCM misstänks kunna orsaka cancer samt även vara irriterande på hud och ögon. Den orsakar även farliga förbränningsprodukter.
- I vissa avseende påverkar även ämnets nedbrytningsprodukter miljön. Exempelvis är nedbrytningsprodukter i luft koldioxid och väteklorid. I ansökan anges att halveringstiden i atmosfären är ca 3 månader, men att en viss andel av DCM inte bryts ner beroende på var i atmosfären den finns. Det är oklart hur stor andel detta är. Vid regn tvättas DCM ut ur atmosfären. I vattenmiljö så bryts DCM ner eller avdunstar. Halveringstiden i vatten och jord anges till 14 dagar. Nedbrytning bildar koldioxid och kloridjoner. Det är viktigt att man beaktar ämnenas olika faser (exempelvis gas- och vätskefas) samt var i miljön de hamnar och hur det kan påverka deras reaktivitet och spridningsförmåga. Det är viktigt att beakta eventuella nedbrytningsprodukter (både lång- och kortlivade). De kan även exempelvis ha försurande eller övergödande effekter.

Villkor gällande uppföljning av status i mark och vatten

- Det är oklart vilken påverkan som skulle kunna ske på längre sikt, då tillförsel sker kontinuerligt och av flera ämnen (inklusive nedbrytningsprodukter). Denna etablering innebär en storskalig användning av kemikalier, stora utsläpp och en ny typ av verksamhet. Med anledning av detta bedömer nämnden att det kan vara skäligt att undersökningar av mark och grundvatten inom verksamhetsområdet görs regelbundet, likt de krav som finns för IED-anläggningar. Inom ramen för detta bör även en bedömning om omgivningspåverkan utanför verksamhetsområdet finnas med. Detta bedömer nämnden behöver regleras i ett villkor.

Villkor för paraffinolja

- Det bör fastställas hur utsläpp av paraffinolja ska följas upp och redovisas. Det årliga utsläppet beräknas till 13 ton. Det framgår i ansökan att kontroll ska ske. Nämnden bedömer att det bör finnas ett villkor även för uppföljning av paraffinolja.

Kemikalier

Nämndens synpunkter på villkorspunkt 9

- Nämnden finner det oklart vad syftet är med detta villkor. Kan eventuella ändringar lösas med att de anmäls som en ändring av verksamheten? Tillståndsvillkor ska vara tydliga och enkla att tolka för både verksamhet och tillsynsmyndighet. Om villkoret ska kvarstå bör undantagen tas bort.

Medskick till bolaget gällande säkerhetsdatablad och rutiner

- Nämnden har förståelse för att alla kemikalier och leverantörer inte är fastställda ännu. Nämnden gör dock medskick om att säkerhetsdatablad från aktuella leverantörer behöver finnas på plats och vara skrivna på svenska innan verksamheten startar. Riskbedömning av kemikalier och rutiner för hantering och lagring ska finnas på plats innan verksamheten hanterar kemikalier i större volymer. Detta med tanke på vilka kemikalier som ska hanteras och i vilka mängder. Nämnden ser gärna att säkerhetsdatablad och rutiner skickas in till tillsynsmyndigheten i god tid innan DCM ska börja lagras på plats.

Avfall

Avfall från tillverkningen, spill och kasserade produkter

- I de kompletterande uppgifterna anges att mängden basfilm som produceras per år beräknas uppgå till ca 4000 ton och av dessa bedöms 1700 ton tas ur produktionen som spill. När det gäller separatorfilm så bedöms 2405 ton bli avfall. Det finns dock inga redovisade uppgifter på produktionsmängden i ton för separatorfilm.
- Det är en stor mängd av det som produceras som tas ur produktion och blir ett avfall. Det bör undersökas hur processen kan optimeras, om basfilmen kan återanvändas på egen anläggning eller hos någon annan. Bolaget behöver arbeta med att minska mängden avfall. Nämnden hänvisar till avfallshierarkin som framgår av 15 kap. 10 § och 2 kap. 5 § miljöbalken.

Villkor för arbete med att minska mängden avfall

- Arbetet med att minska mängden avfall behöver ske fortlöpande. En plan behöver tas fram för detta. Nämnden ser positivt på bolagets föreslagna pilotprojekt om att undersöka möjligheter till återvinning eller återanvändning av basfilm och separatorfilm för att komma högre upp i avfallshierarkin.
- En minskning av andelen kasserade produkter och spill kan i slutändan också sänka kemikalieförbrukningen och utsläppsmängderna. I och med detta och att man ska sträva efter att hamna högre upp i avfallshierarkin, så bedömer nämnden att arbetet med att minska mängden spill och kasserade produkter är av sådan vikt att det ska finnas med som ett slutligt villkor. Arbetet kan med fördel följas upp löpande i samband med tillsyn och redovisas i den årliga miljörapporten.
- Nämnden ser även positivt på att bolaget redan under prövotiden kommer se över möjligheterna till processoptimering för att minska mängden spill som en del i utredningsvillkor 1 (U1). Resultatet från den del som rör avfall bör också inkluderas i redovisningen av U1.

Skyddsåtgärder och skyddsutrustning

Villkor som rör haveri

- Nämnden bedömer att det kan finnas behov av ett haverivillkor. Exempelvis kan det regleras att reningsanläggningar och gasåtervinningsanläggning behöver vara i drift för att verksamheten ska få vara igång, men att en viss process kan få slutföras om processanläggningen kan skadas.

Villkor som rör beredskap

- Driftstörningar med luftutsläpp som följd samt brand skulle orsaka stora konsekvenser i närområdet. DCM kan vid brand ge upphov till giftiga och frätande gaser, exempelvis bildas fosgen och väteklorid. Att det alltid bildas giftiga gaser vid en brand stämmer såklart (förutom fosgen), men med tanke på mängden kemikalier som ska hanteras och förvaras på plats kan en brand här få väldigt stora konsekvenser för ett potentiellt stort område. Även större luftutsläpp kan ha negativ påverkan i närområdet.
- Det som nämns ovan är en viktig aspekt att ha med i och med att det är en storskalig industri som planeras på denna plats. Detta inkluderar även transport av farligt gods. Därför bedömer nämnden att ett beredskapsvillkor vore lämpligt med krav på exempelvis barriärer, nödstopp, lagerhållning av viktiga reservdelar, uppsamling- och lagringskapacitet/möjligheter, back-up system, reservkraft, larm, drifttider och signalsystem. Vi håller inte med bolaget om att det är tillräckligt med de föreslagna villkoren utan yrkar på att ett beredskapsvillkor tas med som ett slutligt villkor.

Påfyllnadsplats för kemikalier

- Nämnden bedömer att det inte är redovisat vilka alternativ som finns vad gäller utformning av påfyllnadsplats. Det är inte helt tydligt hur man avser minska riskerna för läckage och avdunstning/avångning vid påfyllning och distribuering av DCM. Det är även viktigt att kunna hantera dagvatten från den ytan.
- Alternativ till påfyllnadsplats utomhus bedömer nämnden saknas. Om en påfyllnadsplats skulle kunna anordnas inomhus eller med någon form av barriär är inte utrett eller så har det inte redovisats. Nämnden ser lastning och lossning som riskfyllda moment och bedömer att det bör finnas någon form av barriär, inte bara för den egna personalen utan för omgivande närboende och närliggande verksamheter. Det finns exempel från andra större industrier där man anordnat mottagningsstation i separat byggnad för lastning och lossning av särskilt farliga kemikalier. Där sker mottagning av särskild utsedd personal, skyddsutrustning och skyddsmekanismer finns för att i mottagningsstationen kunna hantera ett eventuellt läckage.

Medskick till bolaget gällande lagring av kemikalier

- Nämnden vill även skicka med att det är av vikt att tidigt planera för lämplig plats och förhållanden för lagring av kemikalier.

Särskilt med tanke på de mängderna som ska lagras och de olika hantering- och lagringsförfaranden som behövs. Det finns behov av olika temperaturer, ventilerat utrymme, olika skyddsåtgärder, olika typer av saneringsutrustning och skyddsutrustning, etc. Det är mycket fokus på DCM, med rätta, men det finns även andra kemikalier att ta hänsyn till och som ska lagras i relativt stor mängd.

Dagvatten

Nämndens synpunkter gällande villkorspunkt 3

- Nämnden yrkar på att det i villkoret ska läggas till att infiltrationsstråk och dammar ska vara täta. Detta med tanke på att dagvattenanläggningarna ska ha två funktioner. Även kraftigt förorenat vatten från driftstörningar och olyckor kan behöva ledas till anläggningen. Det är därför viktigt att infiltration inte kan ske, så att mark och grundvatten skyddas. Det bör även i villkoret förtydligas att dagvattensystemet ska förutom att samla upp och fördröja dagvatten även rena det.
- Det anges i villkorspunkt 3 att det ska installeras en provtagningsbrunn, så att provtagning kan ske vid behov. Nämnden bedömer att behov för kontroll föreligger. Förutom de ämnen som tagits upp i ansökan, så skulle andra föroreningar såsom exempelvis DCM, olja och olika nedbrytningsprodukter kunna påträffas i dagvattnet. Recipient för dagvattnet är först Kafjärdsgraven och senare Mälaren. Nämnden bedömer att det i detta läge är svårt att fastställa slutliga villkor och begränsningsvärden för kontroll av dagvatten och föreslår därför att detta utreds vidare under en tid. Under denna tid bör utredningsvillkor och provotidsvillkor gälla.
- I dagvattenutredningen finns inte en oljeavskiljare med, men det anges i villkorspunkt 3 att det ska finnas. Innan byggnation startar ska bolaget ha förtydligat var oljeavskiljaren kommer att placeras och att tillräcklig dimensionering av oljeavskiljaren kan säkerställas.

Status på dagvattenanläggningar

- Det finns enligt nämnden fortsatt oklarheter kring möjligheten att genomföra de redovisade dagvattenanläggningarna. Det finns även osäkerheter vad gäller funktion och kapacitet i befintliga anläggningar. Det har också uppmärksammats problem med vattenansamling från infiltrationsytan vid Europaväg 20. Nämnden föreslår att bolaget ska utreda och till MPD redovisa att det är säkerställt att dagvattenhanteringen kan lösas och att befintliga dagvattenanläggningar kommer att kunna användas.

Spillvatten

Nämndens synpunkter gällande villkorspunkt 2

- Nämnden bedömer att det i villkoret bör finnas med även andra parametrar. Fler ämnen, exempelvis zink bör tas med. Den i ansökan redovisade halten är i sig inte obetydlig. Man bör utgå ifrån Näckrosbroschyren, Riktlinjer för utsläpp av avloppsvatten från industrier och andra verksamheter, (december 2017) när det gäller utsläppsvärden för metaller. För tydlighetens skull bör det anges att det rör sig om begränsningsvärden för samtliga parametrar.
- Det är oklart hur DCM-värdet tagits fram. Nämnden föreslår att ett lägre värde ska kunna användas, då de av bolaget uppskattade halterna ligger runt eller till och med under 0,1mg/l.

Utökad provtagning

- Nämnden föreslår att en bredare och mer frekvent provtagning utförs av utgående vatten under en period. Nämnden bedömer att det är rimligt med tätare provtagning, åtminstone initialt. Detta för att följa upp innehållet i utgående vatten vad gäller ämnen och haltnivåer. I det processvatten som genereras finns även exempelvis mikroplaster och aluminium i någon grad.
- Provtagningsperioden kan också ge en indikation på hur frekvent kontrollen behöver vara fortsättningsvis och kan också ge en bild på om halterna varierar mycket eller är relativt stabila. Det är dock viktigt att provtagningen fortsätter under en tid, så att man har passerat den första intrimnings- och justeringsperioden och att verksamheten och dess processer har varit igång en tid.

Villkor för mikroplaster

- Det är oklart i vilken mängd mikroplaster kan finnas med i utgående processvatten. Nämnden bedömer att detta behöver följas upp. Bolaget har själva gett förslag på att man inom ramen för sin egenkontroll ska göra olika typer av undersökningar och kontroller. Detta ser nämnden positivt på. Det bör dock fastställas att detta arbete initieras tidigt och hur uppföljning ska ske. Nämnden bedömer att det i detta läge är svårt att fastställa slutliga villkor för mikroplaster och föreslår därför att detta utreds vidare under en tid. Under denna tid bör om möjligt utredningsvillkor och prøvotidsvillkor gälla.

Släckvatten och brandvatten

- Gällande släckvattenhanteringen så håller nämnden med om att den buffert för manuell släckning är så liten i förhållande till kapaciteten för dagvattensystemet att den kan försummas. Brandvattenutredningen baseras dock på detta värde utan buffert.

För beräkningen av mängden brandvatten anser nämnden att även den manuella släckningen bör finnas med då det anges att sprinkler och brandpost kan nyttja samma cistern. Alltså borde reservoaren för släckvatten dimensioneras för en större volym än de 297 m³ som anges i brandvattenutredningen. Detta bör tas hänsyn till vid konstruktion av anläggningen.

Vattenförbrukning

- Bolaget uppskattar att man kommer att använda ca 140 000 m³ vatten per år. En del av vattnet kan återanvändas inom den egna verksamheten. Bedömningen är att ca 100m³/dygn ska kunna återanvändas. Utsläppt vatten till spillvattennätet beräknas bli ca 200–250 m³/dygn. Arbetet med att minska vattenförbrukningen och öka återanvändning behöver fortgå löpande som ett led i att följa miljöbalkens hushållningsprincip. En plan för arbetet bör tas fram och uppföljning bör ske. Detta kan med fördel följas upp och redovisas i den årliga miljörapporten.

Energiförbrukning och energieffektivitet

Nämndens synpunkter på villkorspunkt 11

- Många åtgärder kan och bör göras redan från start för att minska energiförbrukningen. En första energikartläggning bör göras tidigare än vad bolaget föreslagit. Nämnden bedömer att den föreslagna första kartläggningen och energihushållningsplanen senast ska ha lämnats in tre år efter att anläggningen tagits i drift. Villkoret bör ändras med avseende på detta.
- Nämnden föreslår att bolaget vart tredje år, istället för föreslagna vart fjärde år, skickar in en reviderad kartläggning och energihushållningsplan. Nämnden föreslår också att det även i den årliga miljörapporten redovisas om åtgärder under föregående år vidtagits för att minska energianvändningen.

Arbete med energieffektivisering inför byggstart och fortlöpande

- Många åtgärder kan och bör göras redan från start. Energifrågor bör finnas med tidigt och identifiering bör ske inför byggstart var åtgärder kan vidtas, exempelvis vid val av maskiner, isolering, uppvärmning, kompressorer, belysning, med mera. Man bör även utreda faktiska behov, optimera processer från början och jobba för tillräcklig och behovsstyrd inställning av exempelvis utrustning och portar.
- Bolaget behöver använda en stor andel energi i sin verksamhet (ca 150 GWh/år). Arbetet med att minska energianvändningen och att energieffektivisera behöver fortgå löpande som ett led i att följa miljöbalkens hushållningsprincip. Bolaget ska hushålla med råvaror och energi, inte använda mer energi än nödvändigt och minimera energiförluster och arbeta för att optimera och minska sin energianvändning. Det är viktigt att fortlöpande göra förbättrande åtgärder.

Kontrollprogram

Nämndens synpunkter på villkorspunkt 13

- Nämnden ser fortsatt inte vad syftet är till att bemyndigande ska ges till tillsynsmyndigheten gällande kontrollprogrammet. Kontrollprogrammet bör som vi tidigare nämnt, i vårt yttrande daterad 19 april 2022, uppdateras regelbundet och vara ett levande dokument. Detta bedömer vi kan vara en del av och hanteras i tillsynen.

Medskick till bolaget gällande köldmedium

- Ett medskick till bolaget är att eftersom det i nuläget inte är klart med vilket köldmedium som kommer användas så kommer denna fråga troligen inte att behandlas inom ramen för denna tillståndsprocess. Beroende på valt köldmedium och mängd kan en anmälan till oss krävas innan installation.

Ärendet

Verksamhetens omfattning

Bolaget har ansökt om tillstånd enligt miljöbalken hos Miljöprövningsdelegationen i Uppsala. Bolaget ansöker om tillstånd för att anlägga och driva en anläggning för tillverkning av separatorfilm och basfilm.

Den sökta omfattningen på verksamheten är som följer:

Tillverkning av:

- högst 700 miljoner m2 basfilm per år, samt
- högst 420 miljoner m2 separatorfilm per år

Verksamhetens lokalisering

Verksamheten ska etableras i Svista. Närmsta bostadshus ligger ca 250-300m från verksamheten. Närmaste recipient är vattendraget Kafjärdsgraven.

Arbetstider och omfattning

Enligt de kompletterande uppgifterna så kommer produktion pågå dygnet runt och under årets alla dagar.

Bolagets yrkanden

Bolaget anser med stöd av ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen att den sökta verksamheten är tillätlig och yrkar vidare på byggnadstillstånd men anledning av vikten av att hålla tidsplanen. Bolaget yrkar även på verkställighetsförordnande.

Bolagets förslag till slutliga villkor

Bolaget har föreslagit följande slutliga villkor:

Allmänt

1. Verksamheten ska utformas och bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget uppgett och åtagit sig i ärendet eller ansökningshandlingarna i övrigt.

Utsläpp till vatten

2. Utsläpp till det kommunala VA-nätet får inte innehålla högre halter än följande:

Parameter	Halt
Konduktivitet	500 mS/m
Oljeindex	20 mg/l
pH	6,5-9
Metylenklorid	0,8 mg/l

Utsläpp till det kommunala VA-nätet ska med avseende på pH och konduktivitet kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering. Kontrollen ska utföras enligt tillämplig Svensk Standard eller med jämförbar metod. Om intervallet för pH inte innehålls eller om halten för konduktivitet överskrids ska bolaget utan dröjsmål underrätta tillsynsmyndigheten och huvudmannen för den allmänna VA-anläggningen. Åtgärder ska vidtas så att värdet innehålls snarast, dock senast inom sju dagar från dagen för överskridandet.

Villkoret ska anses uppfyllt om värdet inte överskrids vid den uppföljande kontrollen. Utsläppet ska med avseende på oljeindex och metylenklorid kontrolleras genom provtagning minst en gång per kvartal. Begränsningsvärdet är uppfyllt om ovan angivna värden innehålls som medelvärde under ett kalenderår.

3. Dagvatten ska ledas till system som har möjlighet att samla upp dagvatten i en eller flera dammar för fördröjning och sedimentation. Dagvattensystemet ska vara försett med oljeavskiljare och utrustning för att stänga av utloppet vid behov. Innan dagvatten avleds från anläggningen ska det passera en provtagningsbrunn, i vilken representativ provtagning av utgående vatten från anläggningen kan ske. Dammar och oljeavskiljare ska vara tillräckligt dimensionerade för de flöden som kan uppkomma från verksamheten samt därutöver kunna innehålla den släckvattenvolym som bolagets brandtekniska lösning är dimensionerad för.

Buller

4. Bolaget ska under *anläggningskedet* tillämpa Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15). Bullrande verksamhet får i huvudsak bedrivas helgfri vardag kl. 07.00-19.00. Tillsynsmyndigheten får medge undantag för bullrande arbeten vid andra tidpunkter och för tillfälliga överskridanden av de riktvärden som följer av de allmänna råden.
5. Buller från verksamheten inom verksamhetsområdet får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:
- 50 dB(A) helgfri måndag-fredag kl. 06.00–18.00
  - 40 dB(A) nattetid (kl. 22.00-06.00)
  - 45 dB(A) övrig tid

Den momentana ljudnivån vid bostäder får nattetid (kl. 22-06) inte överstiga 55 dB(A).

De angivna ekvivalentvärdena ska kontrolleras genom mätning vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar vid berörda bostäder. Kontroll ska ske så snart anläggningen har tagits i drift, och därefter så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer och när tillsynsmyndigheten i övrigt anser att kontroll är befogad.

Kemikalier och olyckor

6. Flytande kemiska produkter för drift och underhåll samt flytande farligt avfall som uppkommit inom verksamheten ska förvaras inomhus eller invallat under tak samt på ett för produkten beständigt och tätt underlag, om inte annat medges av tillsynsmyndigheten.

Uppsamlingsvolymen inom invallning ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av summan av övriga behållares volym. Fasta kemiska produkter som används i processen och fast farligt avfall ska förvaras på ogenomsläppligt underlag under tak eller invallat.

7. Lastning och lossning av kemikalier ska ske på ett för produkten tätt underlag med möjlighet att samla upp hela den levererade volymen i händelse av olycka.
8. Spill och läckage av kemikalier eller flytande avfall ska omgående samlas upp och tas om hand. Saneringsutrustning ska finnas tillgänglig på lastnings- och lossningsplatser. I händelse av spill ska saneringsutrustning finnas tillgängligt under den tid som saneringsarbetet pågår.
9. Om nya kemiska produkter har andra egenskaper som innebär risker som inte hanteras av föreskrivna villkor krävs godkännande av tillsynsmyndigheten. Kravet gäller inte rengöringsmedel, smörjmedel och andra vanliga förbrukningskemikalier.
10. Verksamheten ska ha en intern beredskap med tillräckliga personella och materiella resurser för att kunna omhänderta mindre utsläpp, släcka mindre bränder och vid behov vara vägvisare/stöd åt räddningstjänsten vid insatser. Personalen inom den interna beredskapen ska genomgå regelbunden utbildning och finnas tillgänglig vid verksamheten när produktion pågår.

Energihushållning

11. Bolaget ska successivt vidta åtgärder för att minska energianvändningen i tillverkningsprocessen. Åtgärderna ska baseras på en kartläggning och en plan för energihushållning. En första kartläggning och energihushållningsplan ska ges in till tillsynsmyndigheten senast fyra (4) år från det att anläggningen tagits i drift.

Därefter ska kartläggning och energihushållningsplan fortlöpande revideras och uppdateras för att ges in på nytt till tillsynsmyndigheten vart fjärde år. Kravet gäller inte om bolaget omfattas av lagen (2014:266) om energikartläggning i stora företag eller om bolaget implementerar ett energiledningssystem som certifieras enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen.

Övrigt

12. Bolaget ska i god tid innan verksamheten upphör till tillsynsmyndigheten redovisa en plan för avhjälpande av eventuella miljöskador och andra återställningsåtgärder. I planen ska anges hur mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader och anläggningar ska undersökas med avseende på förekomst av föroreningskador från verksamheten samt hur riskbedömningar ska utföras. Undersökningar och eventuella åtgärder ska planeras och genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten.

Bolaget ska även anmäla avslutande av del av verksamheten till tillsynsmyndigheten.

13. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram, som möjliggör bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder anges. Kontrollprogrammet ska tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten.

Bolagets förslag till bemyndiganden

Bolaget föreslår att tillsynsmyndigheten bemyndigas att meddela villkor och föreskrifter om försiktighetsmått i följande avseenden:

- a) Tillfälliga undantag från bullervillkor under anläggningskedet (villkor 4)
- b) Föreskrifter rörande kemikaliehantering (villkor 9)
- c) Föreskrifter rörande kontroll av verksamheten (villkor 13)

Bolagets förslag till prøvotidsförfarande

Bolaget föreslår att MPD skjuter upp avgörandet av slutliga villkor för luft under en prøvotid. Bolaget åtar sig att i samråd med tillsynsmyndigheten vidta åtgärder och utföra utredningar enligt följande.

U1. Bolaget ska utreda möjligheten att vidta ytterligare åtgärder för att reducera utsläpp av metylenklorid. Utredningen ska avse dels möjliga anläggningsoptimerande åtgärder, t.ex. ytterligare inkapsling av processutrustning där metylenklorid avgår, dels möjligheten att förbättra gasåtervinnningens reningsnivå, dels processoptimerande åtgärder för att minska behovet av metylenklorid i processen.

Resultatet av utredningarna jämte förslag till eventuella åtgärder och slutliga villkor ska ges in till Miljöprövningsdelegationen senast tre år från det att metylenkloridanvändningen har påbörjats i produktionen.

Bolagets förslag på provisoriska krav under prøvotiden

Under prøvotiden och till dess att Miljöprövningsdelegationen bestämmer annat föreslår bolaget att följande provisoriska föreskrifter ska gälla:

P1. Utsläpp av metylenklorid till luft från verksamheten får högst uppgå till 900 ton per år vid normal drift.

P2. Utsläpp av metylenklorid från gasåtervinningsanläggningen får som riktvärde* och veckomedelvärde inte överstiga 10 mg C/Nm³ mätt som TOC.

*Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids, medför skyldighet för tillståndshavaren att vidta åtgärder så att värdet kan klaras.

P3. Bolaget ska anmäla till Miljöprövningsdelegationen och tillsynsmyndigheten när metylenklorid börjar användas i produktionen.

Ytterligare information:

- Situationsplan för bolagets planerade verksamhetsområde, se bilaga 1.
- Bolagets sammanfattning av verksamheten, icke teknisk sammanfattning, se bilaga 2

MILJÖKONTORET

Katja Nesterinen
Miljöinspektör

Yttrandet skickas till: uppsala@lansstyrelsen.se **senast den 23 september 2022** som digital PDF. I yttrandet ska Länsstyrelsens diarienummer: 551-1600-2022 uppges. Yttrandet ska även skickas till ansvarig handläggare: Greger.Drougge@lansstyrelsen.se.

Plats och tid Torsdag 22 september, brandstationen, klockan 08:30

Beslutande Geerth Gustavsson (S), ordförande
Ulf Ståhl (M)
Erika Rydja Sandvik (L)
Eva-Lena Plantin (S)
Ayad Ishaki (S)
Karola Bast (S)
Anders Kullstam (C)
Håkan Linnskog (M)
Anders Kronqvist (S) ersätter Barbro Lundkvist (M)
Alar Kuutmann (V)
Fredrik Elf (SD)
Olov Åslund (MP)
Martin Johannesson (SD) ersätter Susanne Bergqvist (SD)

Ersättare ---

Utses att justera Anders Kullstam

Justeringens plats och tid Torsdagen den 22 september, brandstationen Paragraf 103

Underskrifter .....
Sekreterare Sara Boëthius

Ordförande .....
Geerth Gustavsson

Justerande .....
Anders Kullstam

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ och
sammanträdesdatum Miljö- och räddningstjänstnämnden 22 september 2022

Anslaget sätts upp 2022-09-23 Anslaget tas ner 2022-10-15

Förvaringsplats för
protokollet Nämnd- och registratur, Värjan

Underskrift .....

Övriga närvarande Ulf Lindstrand, förvaltningschef
Sara Boëthius, nämndsekreterare
Camilla Dahlén, räddningschef
Katja Nesterinen, miljöinspektör, deltog via Teams
Anna Norberg, miljöchef, deltog via Teams

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

§ 103

Svar på remiss gällande ansökan om tillstånd, Senior Material (Europe) AB, Länsstyrelsens diarienummer: 551-1600-2022

Den här paragrafen är omedelbart justerad

Fastighet GRÖNSTA 2:52; GRÖNSTA 1:7; GRÖNSTA
2:18
Verksamhetsutövare Senior Material (Europe) AB
Organisationsnummer 5592660723

Beslut

Miljö- och räddningstjänstnämnden lämnar följande yttrande med anledning av remiss gällande ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet.

Sammanfattning

Miljö- och räddningstjänstnämnden (nämnden) har getts möjlighet att lämna ett slutligt yttrande gällande ansökan och kompletterande handlingar till Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län (MPD) som är prövningsmyndighet. MPD har särskilt angett att nämnden bör ta ställning till bolagets yrkande om byggnadstillstånd.

Nedan lämnar nämnden synpunkter och medskick gällande ansökan samt även vissa av de av bolaget föreslagna villkor.

Bakgrund

Senior Material AB (bolaget) har sökt tillstånd för tillverkning av separatorfilm och basfilm inom fastigheterna Grönsta 1:7, 2:18 och 2:52 i Eskilstuna kommun. Verksamheten ger upphov till stora luftutsläpp, är kemikalieintensiv, genererar processvatten och har en hög energianvändning.

Verksamheten har bland annat utsläpp av paraffinolja och metylenklorid/diklormetan (DCM). Användning av DCM kräver dispens från Kemikalieinspektionen. Redovisade utsläppsmängder av paraffinolja och DCM vid full produktion är 13 respektive 900 ton per år.

Bolaget yrkar på att MPD meddelar tillstånd för bolaget att anlägga och driva en anläggning för tillverkning av separatorfilm och basfilm inom del av Svista industriområde i Eskilstuna kommun, med rätt att tillverka;

a) högst 700 miljoner m² basfilm per år, samt

b) högst 420 miljoner m² separatorfilm per år

Bolaget yrkar vidare på att det i särskilt beslut förklaras att den sökta verksamheten är tillåtlig och att bolaget lämnas tillstånd att utföra byggnads- och anläggningsarbeten (byggnadstillstånd). Bolaget yrkar även att tillståndet för verksamheten inklusive byggnadstillstånd, får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande).

Nämndens inställning till bolagets yrkanden

Yrkande om särskilt beslut om tillåtlighet och byggnadstillstånd

- Nämnden bedömer att ansökan saknar viktig information i vissa delar och att den därmed inte är helt komplett. Detta medför att en bedömning av viktiga områden är svår att göra. Det gäller exempelvis påfyllnadsplats för kemikalier och reducering av luftutsläpp. Oklarheter kvarstår även gällande dagvattenhantering. Det är enligt nämnden inte helt klarlagt att påfyllnadsplats och hantering av dagvatten kan ordnas på ett tillfredsställande sätt.
- Etableringen medför stora utsläpp till luft, särskilt av DCM. Dessutom ska stora mängder av kemikalier lagras vid ett och samma tillfälle. Frågor som rör utsläppsreducering, processoptimering och möjligheter till inkapsling bör i viss mån tas redan nu, innan byggnation startar. Samma gäller säker förvaring och hantering av kemikalier, val och placering av skyddsmekanismer och skyddsutrustning. Detta bedömer nämnden hittills inte har redovisats i tillräckligt stor utsträckning. Anledningen till att det är särskilt viktigt med riskreducering, utsläppsreducering/processoptimering, hantering och förvaring är bland annat de kemikalier som ska hanteras med särskilt fokus på DCM.

Enligt Kemikalieinspektionen är gruppen klorerade lösningsmedel, i vilken DCM tillhör, lättflyktiga och i allmänhet hälsoskadliga, exempelvis kan de orsaka cancer och genetiska förändringar. Ämnena är även skadliga för vattenlevande organismer. Flyktiga organiska lösningsmedel som ska användas i större mängd bidrar till bildandet av marknära ozon. Marknära ozon kan påverka människors hälsa (ögon och luftvägar) och kan också påverka och skada växtlighet.

DCM är generellt sett en förbjuden kemikalie i Sverige. I säkerhetsdatablad anges att DCM misstänks kunna orsaka cancer samt även vara irriterande på hud och ögon. Enligt Arbetsmiljöverket kan också DCM lätt upptas av huden. DCM orsakar även farliga förbränningsprodukter, såsom fosgen.

DCM är temperaturkänsligt och kan reagera med andra ämnen. DCM är en växthusgas och som sådan har den en påverkan på klimatet. När kemikalier släpps ut och bryts ner, bildas nedbrytningsprodukter. Även ämnets nedbrytningsprodukter kan i vissa avseende påverka miljön.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Exempelvis är DCMs nedbrytningsprodukter i luft koldioxid och väteklorid. Nedbrytning av DCM i vatten bildar koldioxid och kloridjoner.

- I och med att en detaljplaneändring skett bör den revideringen redovisas till MPD samt att redovisning även bör ske av eventuella förändringar gentemot de ritningar som finns i ansökan och som avser detaljplanegränser. Redovisning bör också ske om etableringen kommer rymmas inom en och samma detaljplan. Enligt de senaste ritningarna i detaljplaneändringen kan en av byggnaderna komma att hamna i två detaljplaner. Redovisning behöver ske om detta stämmer samt att det är säkerställt att båda planer medger störande industriverksamhet. Oklarheter har även funnits om dagvattenhantering kan lösas och om dagvattenanläggningarna som presenterats i ansökan kan komma att hamna på två olika detaljplaner.
- Nämnden är tveksam till att ett särskilt igångsättningsmedgivande medges då flera viktiga aspekter inte är klarlagda enligt nämndens bedömning. Nämnden bedömer att ansökan inte är komplett. Ett fullständigt underlag behövs för att en tillåtlighetsprövning ska kunna göras. En positiv tillåtlighetsprövning är en förutsättning för att kunna meddela ett igångsättningsmedgivande.
- Medges ändå igångsättning så bör byggnadstillståndet förenas med vissa krav på försiktighetsmått (villkor) under byggnationstiden. Reglering bör ske av exempelvis buller, arbetstider, kemikalieförvaring och hantering, skyddsåtgärder/skyddsutrustning, dagvattenhantering, energieffektivisering, anläggningsoptimering /utsläppsreducerande åtgärder samt skydd/hänsyn som behöver tas till omgivning och naturvärden. Det bör även fastställas vilka undantag från arbetstider och bullernivåer som kan medges.

Yrkande om tillstånd

Som nämnts ovan bedömer nämnden att det saknas uppgifter gällande viktiga aspekter i ansökan. På basis av det är nämnden i dagsläget tveksam till att det meddelas tillstånd för den ansökta verksamheten.

Yrkande om verkställighetsförordnande

Nämnden är tveksam till om kriterierna är uppfyllda för ett verkställighetsförordnande. Det finns fortsatt några oklarheter i ansökan och det är inte självklart att den ansökta verksamheten är tillätlig. Detta skulle kunna leda till överklaganden.

Nämndens synpunkter på bolagets yrkanden om villkor samt medskick om utredningsbehov

I det fall MPD väljer att meddela igångsättningsmedgivande och lämnar tillstånd för verksamheten vill nämnden lämna synpunkter på några av bolagets yrkanden om villkor. Numreringen på villkoren följer bolagets numrering. De villkorsyrkanden som nämnden inte kommenterar har vi inga synpunkter på.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Byggnation-och anläggningsskedet

Nämndens synpunkter gällande villkorspunkt 4

- När det gäller bemyndigande till tillsynsmyndigheten, så är det fortsatt oklart vad syftet är och om det verkligen finns ett behov av detta. Nämnden vidhåller tidigare bedömning i frågan, som angetts i yttrande daterad 19 april 2022, om att det istället bör framgå i byggnadstillstånd när avsteg kan göras och hur undantag ska hanteras.

Villkor gällande kontroll och uppföljning under anläggnings- och byggnationsskedet

- Det är lämpligt att det i byggnadstillstånd förtydligas vilken uppföljning och kontroll som minst behöver ske under anläggning- och byggnationsskedet. Kontroll och uppföljning av exempelvis buller, damm, energifrågor, dagvatten kan behöva göras under byggnationsskedet. Det är lämpligt att adekvata skyddsåtgärder klarläggs innan byggnation startar.

Medskick gällande kontroll och uppföljning under anläggnings- och byggnationsskedet

- Det är även lämpligt att bolaget återkommer med en kontrollplan för arbetet under byggnations- och anläggningsskedet innan byggnationer påbörjas. I planen bör redovisning ske av kontroll av buller, hänsyn till omgivande områden, informationsutskick till närboende och närliggande verksamheter, skyddsåtgärder, dagvattenhantering, damning, beredskapsutrustning, energieffektivisering, kemikalieförvaring och avfallshantering. Denna del skulle kunna hanteras av tillsynsmyndigheten.

Prövotid/utredningstid

Nämndens synpunkter på utredningsvillkor 1 (U1)

- Nämnden bedömer att en del av de föreslagna utredningarna behöver ske innan eller inför byggnationsstart. Det bör kunna fastställas vilka åtgärder som kan göras redan i tidigt skede, så inte risk finns att utredningen kommer visa på att åtgärder inte är rimliga eller inte är möjliga att utföra i efterhand. Det kan annars finnas risk att möjligheter att vidta åtgärder försvåras i och med att man byggt in sig.
- Nämnden bedömer att vissa åtgärder, exempelvis inkapsling, borde kunna vara något som kan utvärderas tidigt. Detta föreslås även i AFRYs PM gällande luft daterad 2021-12-09. I detta PM rekommenderas att man gör försök med att optimera inkapsling av produktionsutrustning redan i projekteringsskedet. Detta skulle kunna möjliggöra eller öka förutsättningar för att rena mindre flöden. Det framgår inte heller tillräckligt tydligt i ansökan om vad som är tekniskt möjligt och vad kostnaden skulle bli. Det kan finnas

en risk med att skjuta upp alla frågor till en prøvotidsutredning, då det kan visa sig att det inte längre är skäligt eller möjligt att göra vissa åtgärder i ett senare skede. Nämnden bedömer att möjlighet till inkapsling är en åtgärd som behöver utredas innan byggnation startar.

- Bolaget bedömer att tre år är lämplig tidsrymd för prøvotiden. Det bör dock vara tydligt vilka mål som ska nås under denna tid. Nämnden håller med om att ett slutligt villkor för utsläpp till luft kan vara svårt att besluta om i detta läge och bedömer att en prøvotid kan vara lämplig i detta fall. Detta utesluter dock inte att åtgärder görs före, under och efter prøvotiden. Även med tanke på den snabba teknikutvecklingen som bolaget nämnt.
- En kontinuerlig återkoppling över hur arbetet flyter på bör ske. Där bör det också framgå vad som undersökts och utvärderats. Exempelvis: att skapa, koncentrera och rena delflöden, optimera processer, utveckla andra metoder (exempelvis den torra metoden som nämns), minska mängden DCM som behöver användas samt leta efter andra alternativ till DCM i enlighet med substitutionsprincipen.

Förtydligande om generation 4-och 5 teknik

- Nämnden skulle önska ett förtydligande om exempelvis generation 4-och 5 teknik redan vid start eller inom kort kan implementeras i anläggningen och vilken effekt det skulle kunna ge.

Slutligt villkor om fortlöpande redovisning

- Nämnden ser positivt på bolagets förslag att även efter prøvotiden kontinuerligt i miljörapporten redovisa vilka åtgärder som vidtagits och vilka överväganden som gjorts i syfte att minska utsläppet av DCM. Nämnden bedömer att detta sedan bör finnas med som ett slutligt villkor.

Utsläpp till luft, vatten och mark

Nämndens synpunkter gällande prøvotidsvillkor 1

- Nämnden föreslår att begreppet normaldrift plockas bort från villkorstexten. Om det ska vara kvar behöver det förtydligas vad som innefattas i begreppet normaldrift. Har bolaget utgått ifrån det som gäller för IED-anläggningar där BAT-slutsatser med utsläppsvärden endast gäller vid normal drift?
- Det bör även framgå hur uppföljning av villkoret ska ske.

Nämndens synpunkter gällande prøvotidsvillkor 2

- Det bör framgå hur och hur ofta som minst uppföljning ska ske. Detta med tanke på att det finns två utsläppspunkter att ta hänsyn till.

Nämndens synpunkter gällande prøvotidsvillkor 3

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

- Nämnden bedömer att det även bör läggas till att bolaget ska meddela innan påfyllning av DCM ska göras och lagring på platsen påbörjas.

Påverkan från luftutsläpp

- Som tidigare nämnts så är DCM temperaturkänsligt och kan reagera med andra ämnen. Exempelvis med ozon. I det fall DCM blir kvar i atmosfären kan den bidra till att påverka ozonskiktet.
DCM kan också bidra till att bilda marknära ozon. DCM är även en växthusgas och som sådan har den en påverkan på klimatet.
- Som tidigare nämnts så skulle verksamheten innebära väldigt stora luftutsläpp i området. En mycket stor ökning av framförallt DCM som generellt sett är en förbjuden kemikalie i Sverige. I säkerhetsdatablad anges att DCM misstänks kunna orsaka cancer samt även vara irriterande på hud och ögon. Den orsakar även farliga förbränningsprodukter.
- I vissa avseende påverkar även ämnets nedbrytningsprodukter miljön. Exempelvis är nedbrytningsprodukter i luft koldioxid och väteklorid. I ansökan anges att halveringstiden i atmosfären är ca 3 månader, men att en viss andel av DCM inte bryts ner beroende på var i atmosfären den finns. Det är oklart hur stor andel detta är. Vid regn tvättas DCM ut ur atmosfären. I vattenmiljö så bryts DCM ner eller avdunstar. Halveringstiden i vatten och jord anges till 14 dagar. Nedbrytning bildar koldioxid och kloridjoner. Det är viktigt att man beaktar ämnens olika faser (exempelvis gas-och vätskefas) samt var i miljön de hamnar och hur det kan påverka deras reaktivitet och spridningsförmåga. Det är viktigt att beakta eventuella nedbrytningsprodukter (både lång-och kortlivade). De kan även exempelvis ha försurande eller övergödande effekter.

Villkor gällande uppföljning av status i mark och vatten

- Det är oklart vilken påverkan som skulle kunna ske på längre sikt, då tillförsel sker kontinuerligt och av flera ämnen (inklusive nedbrytningsprodukter). Denna etablering innebär en storskalig användning av kemikalier, stora utsläpp och en ny typ av verksamhet. Med anledning av detta bedömer nämnden att det kan vara skäligt att undersökningar av mark och grundvatten inom verksamhetsområdet görs regelbundet, likt de krav som finns för IED-anläggningar. Inom ramen för detta bör även en bedömning om omgivningspåverkan utanför verksamhetsområdet finnas med. Detta bedömer nämnden behöver regleras i ett villkor.

Villkor för paraffinolja

- Det bör fastställas hur utsläpp av paraffinolja ska följas upp och redovisas. Det årliga utsläppet beräknas till 13 ton. Det framgår i ansökan att kontroll ska ske. Nämnden bedömer att det bör finnas ett villkor även för uppföljning av paraffinolja.

Kemikalier

Nämndens synpunkter på villkorspunkt 9

- Nämnden finner det oklart vad syftet är med detta villkor. Kan eventuella ändringar lösas med att de anmäls som en ändring av verksamheten? Tillståndsvillkor ska vara tydliga och enkla att tolka för både verksamhet och tillsynsmyndighet. Om villkoret ska kvarstå bör undantagen tas bort.

Medskick till bolaget gällande säkerhetsdatablad och rutiner

- Nämnden har förståelse för att alla kemikalier och leverantörer inte är fastställda ännu. Nämnden gör dock medskick om att säkerhetsdatablad från aktuella leverantörer behöver finnas på plats och vara skrivna på svenska innan verksamheten startar. Riskbedömning av kemikalier och rutiner för hantering och lagring ska finnas på plats innan verksamheten hanterar kemikalier i större volymer. Detta med tanke på vilka kemikalier som ska hanteras och i vilka mängder. Nämnden ser gärna att säkerhetsdatablad och rutiner skickas in till tillsynsmyndigheten i god tid innan DCM ska börja lagras på plats.

Avfall

Avfall från tillverkningen, spill och kasserade produkter

- I de kompletterande uppgifterna anges att mängden basfilm som produceras per år beräknas uppgå till ca 4000 ton och av dessa bedöms 1700 ton tas ur produktionen som spill. När det gäller separatorfilm så bedöms 2405 ton bli avfall. Det finns dock inga redovisade uppgifter på produktionsmängden i ton för separatorfilm.
- Det är en stor mängd av det som produceras som tas ur produktion och blir ett avfall. Det bör undersökas hur processen kan optimeras, om basfilmen kan återanvändas på egen anläggning eller hos någon annan. Bolaget behöver arbeta med att minska mängden avfall. Nämnden hänvisar till avfallshierarkin som framgår av 15 kap. 10 § och 2 kap. 5 § miljöbalken.

Villkor för arbete med att minska mängden avfall

- Arbetet med att minska mängden avfall behöver ske fortlöpande. En plan behöver tas fram för detta. Nämnden ser positivt på bolagets föreslagna pilotprojekt om att undersöka möjligheter till återvinning eller återanvändning av basfilm och separatorfilm för att komma högre upp i avfallshierarkin.
- En minskning av andelen kasserade produkter och spill kan i slutändan också sänka kemikalieförbrukningen och utsläppsmängderna. I och med detta och att man ska sträva efter att hamna högre upp i avfallshierarkin, så bedömer

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

nämnden att arbetet med att minska mängden spill och kasserade produkter är av sådan vikt att det ska finnas med som ett slutligt villkor. Arbetet kan med fördel följas upp löpande i samband med tillsyn och redovisas i den årliga miljörapporten.

- Nämnden ser även positivt på att bolaget redan under prövotiden kommer se över möjligheterna till processoptimering för att minska mängden spill som en del i utredningsvillkor 1 (U1). Resultatet från den del som rör avfall bör också inkluderas i redovisningen av U1.

Skyddsåtgärder och skyddsutrustning

Villkor som rör haveri

- Nämnden bedömer att det kan finnas behov av ett haverivillkor. Exempelvis kan det regleras att reningsanläggningar och gasåtervinningsanläggning behöver vara i drift för att verksamheten ska få vara igång, men att en viss process kan få slutföras om processanläggningen kan skadas.

Villkor som rör beredskap

- Driftstörningar med luftutsläpp som följd samt brand skulle orsaka stora konsekvenser i närområdet. DCM kan vid brand ge upphov till giftiga och frätande gaser, exempelvis bildas fosgen och väteklorid. Att det alltid bildas giftiga gaser vid en brand stämmer såklart (förutom fosgen), men med tanke på mängden kemikalier som ska hanteras och förvaras på plats kan en brand här få väldigt stora konsekvenser för ett potentiellt stort område. Även större luftutsläpp kan ha negativ påverkan i närområdet.
- Det som nämns ovan är en viktig aspekt att ha med i och med att det är en storskalig industri som planeras på denna plats. Detta inkluderar även transport av farligt gods. Därför bedömer nämnden att ett beredskapsvillkor vore lämpligt med krav på exempelvis barriärer, nödstopp, lagerhållning av viktiga reservdelar, uppsamling- och lagringskapacitet/möjligheter, back-up system, reservkraft, larm, drifttider och signalsystem. Vi håller inte med bolaget om att det är tillräckligt med de föreslagna villkoren utan yrkar på att ett beredskapsvillkor tas med som ett slutligt villkor.

Påfyllnadsplats för kemikalier

- Nämnden bedömer att det inte är redovisat vilka alternativ som finns vad gäller utformning av påfyllnadsplats. Det är inte helt tydligt hur man avser minska riskerna för läckage och avdunstning/avångning vid påfyllning och distribuering av DCM. Det är även viktigt att kunna hantera dagvatten från den ytan.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

- Alternativ till påfyllnadsplats utomhus bedömer nämnden saknas. Om en påfyllnadsplats skulle kunna anordnas inomhus eller med någon form av barriär är inte utrett eller så har det inte redovisats. Nämnden ser lastning och lossning som riskfyllda moment och bedömer att det bör finnas någon form av barriär, inte bara för den egna personalen utan för omgivande närboende och närliggande verksamheter. Det finns exempel från andra större industrier där man anordnat mottagningsstation i separat byggnad för lastning och lossning av särskilt farliga kemikalier. Där sker mottagning av särskild utsedd personal, skyddsutrustning och skyddsmekanismer finns för att i mottagningsstationen kunna hantera ett eventuellt läckage.

Medskick till bolaget gällande lagring av kemikalier

- Nämnden vill även skicka med att det är av vikt att tidigt planera för lämplig plats och förhållanden för lagring av kemikalier. Särskilt med tanke på de mängderna som ska lagras och de olika hantering- och lagringsförfaranden som behövs. Det finns behov av olika temperaturer, ventilerat utrymme, olika skyddsåtgärder, olika typer av saneringsutrustning och skyddsutrustning, etc. Det är mycket fokus på DCM, med rätta, men det finns även andra kemikalier att ta hänsyn till och som ska lagras i relativt stor mängd.

Dagvatten

Nämndens synpunkter gällande villkorspunkt 3

- Nämnden yrkar på att det i villkoret ska läggas till att infiltrationsstråk och dammar ska vara täta. Detta med tanke på att dagvattenanläggningarna ska ha två funktioner. Även kraftigt förorenat vatten från driftstörningar och olyckor kan behöva ledas till anläggningen. Det är därför viktigt att infiltration inte kan ske, så att mark och grundvatten skyddas. Det bör även i villkoret förtydligas att dagvattensystemet ska förutom att samla upp och fördröja dagvatten även rena det.
- Det anges i villkorspunkt 3 att det ska installeras en provtagningsbrunn, så att provtagning kan ske vid behov. Nämnden bedömer att behov för kontroll föreligger. Förutom de ämnen som tagits upp i ansökan, så skulle andra föroreningar såsom exempelvis DCM, olja och olika nedbrytningsprodukter kunna påträffas i dagvattnet. Recipient för dagvattnet är först Kafjärdsgraven och senare Mälaren. Nämnden bedömer att det i detta läge är svårt att fastställa slutliga villkor och begränsningsvärden för kontroll av dagvatten och föreslår därför att detta utreds vidare under en tid. Under denna tid bör utredningsvillkor och prøvotidsvillkor gälla.

- I dagvattenutredningen finns inte en oljeavskiljare med, men det anges i villkorspunkt 3 att det ska finnas. Innan byggnation startar ska bolaget ha förtydligat var oljeavskiljaren kommer att placeras och att tillräcklig dimensionering av oljeavskiljaren kan säkerställas.

Status på dagvattenanläggningar

- Det finns enligt nämnden fortsatt oklarheter kring möjligheten att genomföra de redovisade dagvattenanläggningarna. Det finns även osäkerheter vad gäller funktion och kapacitet i befintliga anläggningar. Det har också uppmärksamats problem med vattenansamling från infiltrationsytan vid Europaväg 20. Nämnden föreslår att bolaget ska utreda och till MPD redovisa att det är säkerställt att dagvattenhanteringen kan lösas och att befintliga dagvattenanläggningar kommer att kunna användas.

Spillvatten

Nämndens synpunkter gällande villkorspunkt 2

- Nämnden bedömer att det i villkoret bör finnas med även andra parametrar. Fler ämnen, exempelvis zink bör tas med. Den i ansökan redovisade halten är i sig inte obetydlig. Man bör utgå ifrån Näckrosbroschyren, Riktlinjer för utsläpp av avloppsvatten från industrier och andra verksamheter, (december 2017) när det gäller utsläppsvärden för metaller. För tydlighetens skull bör det anges att det rör sig om begränsningsvärden för samtliga parametrar.
- Det är oklart hur DCM-värdet tagits fram. Nämnden föreslår att ett lägre värde ska kunna användas, då de av bolaget uppskattade halterna ligger runt eller till och med under 0,1mg/l.

Utökad provtagning

- Nämnden föreslår att en bredare och mer frekvent provtagning utförs av utgående vatten under en period. Nämnden bedömer att det är rimligt med tätare provtagning, åtminstone initialt. Detta för att följa upp innehållet i utgående vatten vad gäller ämnen och haltnivåer. I det processvatten som genereras finns även exempelvis mikroplaster och aluminium i någon grad.
- Provtagningsperioden kan också ge en indikation på hur frekvent kontrollen behöver vara fortsättningsvis och kan också ge en bild på om halterna varierar mycket eller är relativt stabila. Det är dock viktigt att provtagningen fortsätter

under en tid, så att man har passerat den första intrimnings-och justeringsperioden och att verksamheten och dess processer har varit igång en tid.

Villkor för mikroplaster

- Det är oklart i vilken mängd mikroplaster kan finnas med i utgående processvatten. Nämnden bedömer att detta behöver följas upp. Bolaget har själva gett förslag på att man inom ramen för sin egenkontroll ska göra olika typer av undersökningar och kontroller. Detta ser nämnden positivt på. Det bör dock fastställas att detta arbete initieras tidigt och hur uppföljning ska ske. Nämnden bedömer att det i detta läge är svårt att fastställa slutliga villkor för mikroplaster och föreslår därför att detta utreds vidare under en tid. Under denna tid bör om möjligt utredningsvillkor och provotidsvillkor gälla.

Släckvatten och brandvatten

- Gällande släckvattenhanteringen så håller nämnden med om att den buffert för manuell släckning är så liten i förhållande till kapaciteten för dagvattensystemet att den kan försummas. Brandvattenutredningen baseras dock på detta värde utan buffert.

För beräkningen av mängden brandvatten anser nämnden att även den manuella släckningen bör finnas med då det anges att sprinkler och brandpost kan nyttja samma cistern. Alltså borde reservoaren för släckvatten dimensioneras för en större volym än de 297 m³ som anges i brandvattenutredningen. Detta bör tas hänsyn till vid konstruktion av anläggningen.

Vattenförbrukning

- Bolaget uppskattar att man kommer att använda ca 140 000 m³ vatten per år. En del av vattnet kan återanvändas inom den egna verksamheten. Bedömningen är att ca 100m³/dygn ska kunna återanvändas. Utsläppt vatten till spillvattennätet beräknas bli ca 200–250 m³/dygn. Arbetet med att minska vattenförbrukningen och öka återanvändning behöver fortgå löpande som ett led i att följa miljöbalkens hushållningsprincip. En plan för arbetet bör tas fram och uppföljning bör ske. Detta kan med fördel följas upp och redovisas i den årliga miljörapporten.

Energiförbrukning och energieffektivitet

Nämndens synpunkter på villkorspunkt 11

- Många åtgärder kan och bör göras redan från start för att minska energiförbrukningen. En första energikartläggning bör göras tidigare än vad bolaget föreslagit. Nämnden bedömer att den föreslagna första kartläggningen

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

och energihushållningsplanen senast ska ha lämnats in tre år efter att anläggningen tagits i drift. Villkoret bör ändras med avseende på detta.

- Nämnden föreslår att bolaget vart tredje år, istället för föreslagna vart fjärde år, skickar in en reviderad kartläggning och energihushållningsplan. Nämnden föreslår också att det även i den årliga miljörapporten redovisas om åtgärder under föregående år vidtagits för att minska energianvändningen.

Arbete med energieffektivisering inför byggstart och fortlöpande

- Många åtgärder kan och bör göras redan från start. Energifrågor bör finnas med tidigt och identifiering bör ske inför byggstart var åtgärder kan vidtas, exempelvis vid val av maskiner, isolering, uppvärmning, kompressorer, belysning, med mera. Man bör även utreda faktiska behov, optimera processer från början och jobba för tillräcklig och behovsstyrd inställning av exempelvis utrustning och portar.
- Bolaget behöver använda en stor andel energi i sin verksamhet (ca 150 GWh/år). Arbetet med att minska energianvändningen och att energieffektivisera behöver fortgå löpande som ett led i att följa miljöbalkens hushållningsprincip. Bolaget ska hushålla med råvaror och energi, inte använda mer energi än nödvändigt och minimera energiförluster och arbeta för att optimera och minska sin energianvändning. Det är viktigt att fortlöpande göra förbättrande åtgärder.

Kontrollprogram

Nämndens synpunkter på villkorspunkt 13

- Nämnden ser fortsatt inte vad syftet är till att bemyndigande ska ges till tillsynsmyndigheten gällande kontrollprogrammet. Kontrollprogrammet bör som vi tidigare nämnt, i vårt yttrande daterad 19 april 2022, uppdateras regelbundet och vara ett levande dokument. Detta bedömer vi kan vara en del av och hanteras i tillsynen.

Medskick till bolaget gällande köldmedium

- Ett medskick till bolaget är att eftersom det i nuläget inte är klart med vilket köldmedium som kommer användas så kommer denna fråga troligen inte att behandlas inom ramen för denna tillståndsprocess. Beroende på valt köldmedium och mängd kan en anmälan till oss krävas innan installation.

Ärendet

Verksamhetens omfattning

Bolaget har ansökt om tillstånd enligt miljöbalken hos Miljöprövningsdelegationen i Uppsala. Bolaget ansöker om tillstånd för att anlägga och driva en anläggning för tillverkning av separatorfilm och basfilm.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Den sökta omfattningen på verksamheten är som följer:

Tillverkning av:

- högst 700 miljoner m² basfilm per år, samt
- högst 420 miljoner m² separatorfilm per år

Verksamhetens lokalisering

Verksamheten ska etableras i Svista. Närmsta bostadshus ligger ca 250-300m från verksamheten. Närmaste recipient är vattendraget Kafjärdsgraven.

Arbetstider och omfattning

Enligt de kompletterande uppgifterna så kommer produktion pågå dygnet runt och under årets alla dagar.

Bolagets yrkanden

Bolaget anser med stöd av ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen att den sökta verksamheten är tillåtlig och yrkar vidare på byggnadstillstånd men anledning av vikten av att hålla tidsplanen. Bolaget yrkar även på verkställighetsförordnande.

Bolagets förslag till slutliga villkor

Bolaget har föreslagit följande slutliga villkor:

Allmänt

1. Verksamheten ska utformas och bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget uppgett och åtagit sig i ärendet eller ansökningshandlingarna i övrigt.

Utsläpp till vatten

2. Utsläpp till det kommunala VA-nätet får inte innehålla högre halter än följande:

Parameter	Halt
Konduktivitet	500 mS/m
Oljeindex	20 mg/l
pH	6,5-9
Metylenklorid	0,8 mg/l

Utsläpp till det kommunala VA-nätet ska med avseende på pH och konduktivitet kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering. Kontrollen ska utföras enligt tillämplig Svensk Standard eller med jämförbar metod. Om intervallet för pH inte innehålls eller om halten för konduktivitet överskrids ska bolaget utan dröjsmål underrätta tillsynsmyndigheten och huvudmannen för den allmänna VA-

anläggningen. Åtgärder ska vidtas så att värdet innehålls snarast, dock senast inom sju dagar från dagen för överskridandet.

Villkoret ska anses uppfyllt om värdet inte överskrids vid den uppföljande kontrollen. Utsläppet ska med avseende på oljeindex och metylenklorid kontrolleras genom provtagning minst en gång per kvartal. Begränsningsvärdet är uppfyllt om ovan angivna värden innehålls som medelvärde under ett kalenderår.

3. Dagvatten ska ledas till system som har möjlighet att samla upp dagvatten i en eller flera dammar för fördröjning och sedimentation. Dagvattensystemet ska vara försedd med oljeavskiljare och utrustning för att stänga av utloppet vid behov. Innan dagvatten avleds från anläggningen ska det passera en provtagningsbrunn, i vilken representativ provtagning av utgående vatten från anläggningen kan ske. Dammar och oljeavskiljare ska vara tillräckligt dimensionerade för de flöden som kan uppkomma från verksamheten samt därutöver kunna innehålla den släckvattenvolym som bolagets brandtekniska lösning är dimensionerad för.

Buller

4. Bolaget ska under *anläggningskedet* tillämpa Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15). Bullrande verksamhet får i huvudsak bedrivas helgfri vardag kl. 07.00-19.00. Tillsynsmyndigheten får medge undantag för bullrande arbeten vid andra tidpunkter och för tillfälliga överskridanden av de riktvärden som följer av de allmänna råden.
5. Buller från verksamheten inom verksamhetsområdet får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:
  - 50 dB(A) helgfri måndag-fredag kl. 06.00–18.00
  - 40 dB(A) nattetid (kl. 22.00-06.00)
  - 45 dB(A) övrig tid

Den momentana ljudnivån vid bostäder får nattetid (kl. 22-06) inte överstiga 55 dB(A).

De angivna ekvivalentvärdena ska kontrolleras genom mätning vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar vid berörda bostäder. Kontroll ska ske så snart anläggningen har tagits i drift, och därefter så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer och när tillsynsmyndigheten i övrigt anser att kontroll är befogad.

Kemikalier och olyckor

6. Flytande kemiska produkter för drift och underhåll samt flytande farligt avfall som uppkommit inom verksamheten ska förvaras inomhus eller invallat under tak samt på ett för produkten beständigt och tätt underlag, om inte annat medges av tillsynsmyndigheten.

Uppsamlingsvolymen inom invallning ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av summan av övriga behållares volym. Fasta kemiska produkter

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

som används i processen och fast farligt avfall ska förvaras på ogenomsläppligt underlag under tak eller invallat.

7. Lastning och lossning av kemikalier ska ske på ett för produkten tätt underlag med möjlighet att samla upp hela den levererade volymen i händelse av olycka.
8. Spill och läckage av kemikalier eller flytande avfall ska omgående samlas upp och tas om hand. Saneringsutrustning ska finnas tillgänglig på lastnings- och lossningsplatser. I händelse av spill ska saneringsutrustning finnas tillgängligt under den tid som saneringsarbetet pågår.
9. Om nya kemiska produkter har andra egenskaper som innebär risker som inte hanteras av föreskrivna villkor krävs godkännande av tillsynsmyndigheten. Kravet gäller inte rengöringsmedel, smörjmedel och andra vanliga förbrukningskemikalier.
10. Verksamheten ska ha en intern beredskap med tillräckliga personella och materiella resurser för att kunna omhänderta mindre utsläpp, släcka mindre bränder och vid behov vara vägvisare/stöd åt räddningstjänsten vid insatser. Personalen inom den interna beredskapen ska genomgå regelbunden utbildning och finnas tillgänglig vid verksamheten när produktion pågår.

Energihushållning

11. Bolaget ska successivt vidta åtgärder för att minska energianvändningen i tillverkningsprocessen. Åtgärderna ska baseras på en kartläggning och en plan för energihushållning. En första kartläggning och energihushållningsplan ska ges in till tillsynsmyndigheten senast fyra (4) år från det att anläggningen tagits i drift.

Därefter ska kartläggning och energihushållningsplan fortlöpande revideras och uppdateras för att ges in på nytt till tillsynsmyndigheten vart fjärde år. Kravet gäller inte om bolaget omfattas av lagen (2014:266) om energikartläggning i stora företag eller om bolaget implementerar ett energiledningssystem som certifieras enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen.

Övrigt

12. Bolaget ska i god tid innan verksamheten upphör till tillsynsmyndigheten redovisa en plan för avhjälpande av eventuella miljöskador och andra återställningsåtgärder. I planen ska anges hur mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader och anläggningar ska undersökas med avseende på förekomst av förorenings-skador från verksamheten samt hur riskbedömningar ska utföras. Undersökningar och eventuella åtgärder ska planeras och genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten.

Bolaget ska även anmäla avslutande av del av verksamheten till tillsynsmyndigheten.

13. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram, som möjliggör bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder anges. Kontrollprogrammet ska tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten.

Bolagets förslag till bemyndiganden

Bolaget föreslår att tillsynsmyndigheten bemyndigas att meddela villkor och föreskrifter om försiktighetsmått i följande avseenden:

- a) Tillfälliga undantag från bullervillkor under anläggningsskedet (villkor 4)
- b) Föreskrifter rörande kemikaliehantering (villkor 9)
- c) Föreskrifter rörande kontroll av verksamheten (villkor 13)

Bolagets förslag till prøvotidsförfarande

Bolaget föreslår att MPD skjuter upp avgörandet av slutliga villkor för luft under en prøvotid. Bolaget åtar sig att i samråd med tillsynsmyndigheten vidta åtgärder och utföra utredningar enligt följande.

U1. Bolaget ska utreda möjligheten att vidta ytterligare åtgärder för att reducera utsläpp av metylenklorid. Utredningen ska avse dels möjliga anläggningsoptimerande åtgärder, t.ex. ytterligare inkapsling av processutrustning där metylenklorid avgår, dels möjligheten att förbättra gasåtervinningens reningsnivå, dels processoptimerande åtgärder för att minska behovet av metylenklorid i processen.

Resultatet av utredningarna jämte förslag till eventuella åtgärder och slutliga villkor ska ges in till Miljöprövningsdelegationen senast tre år från det att metylenkloridanvändningen har påbörjats i produktionen.

Bolagets förslag på provisoriska krav under prøvotiden

Under prøvotiden och till dess att Miljöprövningsdelegationen bestämmer annat föreslår bolaget att följande provisoriska föreskrifter ska gälla:

P1. Utsläpp av metylenklorid till luft från verksamheten får högst uppgå till 900 ton per år vid normal drift.

P2. Utsläpp av metylenklorid från gasåtervinningsanläggningen får som riktvärde* och veckomedelvärde inte överstiga 10 mg C/Nm³ mätt som TOC.

*Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids, medför skyldighet för tillståndshavaren att vidta åtgärder så att värdet kan klaras.

P3. Bolaget ska anmäla till Miljöprövningsdelegationen och tillsynsmyndigheten när metylenklorid börjar användas i produktionen.

Ytterligare information:

- Situationsplan för bolagets planerade verksamhetsområde, se bilaga 1.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

- Bolagets sammanfattning av verksamheten, icke teknisk sammanfattning, se bilaga 2

Yrkande

Geerth Gustavsson (S), Erika Rydja Sandvik (L), Alar Kuutmann (V), Ulf Ståhl (M) och Olov Åslund (MP) yrkar bifall till miljökontorets förslag till beslut samt bifall till omedelbar justering.

Yttrandet skickas till: [uppsala@lansstyrelsen.se](mailto: uppsala@lansstyrelsen.se) **senast den 23 september 2022** som digital PDF. I yttrandet ska Länsstyrelsens diarienummer: 551-1600-2022 uppges. Yttrandet ska även skickas till ansvarig handläggare: [Greger.Drougge@lansstyrelsen.se](mailto: Greger.Drougge@lansstyrelsen.se).

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Från: "Drougge Greger" <Greger.Drougge@lansstyrelsen.se>
Skickat: Tue, 27 Sep 2022 16:34:48 +0100
Till: "C-RB-Diariet" <centraldiariet.uppsala@lansstyrelsen.se>
Ämne: VB: Remiss

För registrering på 551-1600-2022.

Greger Drougge

Miljöskyddshandläggare
010-22 33 236

Länsstyrelsen Uppsala län

751 86 Uppsala

Besök oss på Bäverns gränd 17

www.lansstyrelsen.se/upsala

www.facebook.com/Lansstyrelsen.Uppsala.lan

www.twitter.com/upsalalst

www.instagram.com/upsalalst

För information om hur länsstyrelsen behandlar personuppgifter,
se <https://www.lansstyrelsen.se/upsala/personuppgifter>

Från: ann-christine.mannerling@regionorebrolan.se <ann-christine.mannerling@regionorebrolan.se>
Skickat: den 27 september 2022 17:26
Till: Drougge Greger <Greger.Drougge@lansstyrelsen.se>
Ämne: Remiss

Hej!

Arbets- och miljömedicin, Örebro, har fått en remiss från Länsstyrelsen Uppsala län med ärendebeteckning [551-1600-2022](#) angående ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för Senior Material AB i Eskilstuna kommun.

Arbets- och miljömedicin, Örebro, bedömer att frågor som kan uppstå gällande hälsoaspekter i framtida exponeringsscenarioer är relevanta och redan besvarade. Vi bedömer att vi inte har något ytterligare att tillföra ärendet och har beslutat att inte besvara remissen.

Vänliga hälsningar
Ann-Christine Mannerling

Ann-Christine Mannerling

Yrkes- och miljöhygieniker, fil.lic.
Avdelningschef Miljömedicinska enheten
Arbets- och miljömedicin
för Region Sörmland, Västmanland, Värmland och Örebro län
Universitetssjukhuset Örebro
701 85 Örebro
019-602 2499
Ann-christine.mannerling@regionorebrolan.se
www.regionorebrolan.se/amm

Från: "Länsstyrelsen i Södermanlands län" <sodermanland@lansstyrelsen.se>
Skickat: Fri, 30 Sep 2022 15:43:29 +0100
Till: "Gemensam brevlåda - Länsstyrelsen i Uppsala län" <upsala@lansstyrelsen.se>
Ämne: 551-1600-2022 Slutligt yttrande gällande ansökan om tillstånd enligt miljöbalken
Bilagor: Slutligt yttrande över ansökan om tillstånd enligt miljöbalken(21842730).pdf

Med vänlig hälsning

Camilla Ytterby
Miljöskyddshandläggare
Miljöskydds enheten
Natur- och Miljöavdelningen
Tel: 010-223 44 40

Länsstyrelsen i Södermanlands län
611 86 Nyköping
www.lansstyrelsen.se/sodermanland

För information om hur Länsstyrelsen i Södermanlands län hanterar personuppgifter, se
www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Länsstyrelsen Uppsala län,
Miljöprövningsdelegationen
[uppsala@lansstyrelsen.se](mailto: uppsala@lansstyrelsen.se)

Slutligt yttrande över ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för Senior Material Europé AB, Eskilstuna kommun

Er beteckning: Dnr 551-1600-2022

Länsstyrelsen i Södermanlands län har getts möjlighet att slutligt yttra sig över Senior Material AB:s (bolaget) ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till etablering och drift av anläggning för tillverkning av separatorfilm m.m. för batterier inom fastigheterna Grönsta 1:7, 2:18 och 2:52 i Eskilstuna kommun.

Länsstyrelsens yrkanden

Länsstyrelsen i Södermanland yrkar i första hand att miljöprövningsdelegationen avslår bolagets ansökan om tillstånd enligt miljöbalken.

För det fall miljöprövningsdelegationen beviljar tillstånd till den sökta verksamheten, yrkar länsstyrelsen i andra hand att tillståndet förenas med de villkor som anges under rubriken *Villkor som andrahandsyrkande* nedan. Länsstyrelsen yrkar vidare att miljöprövningsdelegationen avslår bolagets yrkanden om verkställighetsförordnande samt byggnadstillstånd för verksamheten.

Grunder förstahandsyrkandet

Länsstyrelsen anser att miljökonsekvensbeskrivningen med komplettering inte utgör ett tillräckligt underlag för att en slutgiltig och samlad bedömning av miljöeffekterna av den sökta verksamheten ska kunna göras.

Lokalisering

Länsstyrelsen har i ett tidigare yttrande anfört att bolaget behöver utveckla och förtydliga val av plats för den sökta verksamheten. Bolaget har i sitt senaste yttrande som avser lokalisering bland annat förklarat att det inte finns förutsättningar för etablering i Skellefteå med anledning av att det redan pågår flera stora etableringar i norra Sverige med omfattande krav på ytor, elektricitet, arbetskraft och bostäder.

Länsstyrelsen anser att det saknas en specifik lokaliseringsredogörelse för placeringsort Skellefteå i underlaget och anser inte att bolaget i tillräcklig grad har motiverat varför en lokalisering av verksamheten i Skellefteå inte skulle vara lämplig.

Utsläpp av diklormetan

Av bolagets ansökan framkommer att verksamheten årligen kommer att släppa ut upp till 900 ton diklormetan i atmosfären. Diklormetan är förbjuden i Sverige sedan år 1996 och kräver dispens från Kemikalieinspektionen för att få användas. Senior Material Europe AB har erhållit dispens för perioden 1 juni 2023 till 31 maj 2025. Vid en ansökan om dispens för att få använda diklormetan prövar Kemikalieinspektionen dock inte verksamhetens påverkan på den yttre miljön.

Länsstyrelsen kan konstatera att det i dagsläget inte finns någon motsvarande verksamhet i Sverige som aktuell verksamhet kan jämföras med. Det ställer i sin tur höga krav på verksamhetsutövaren att utreda och redogöra för vilka negativa effekter på miljön som verksamheten kan ge upphov till. Länsstyrelsen anser att det utifrån bolagets ansökan inte är möjligt att bedöma vilka konsekvenser ett årligt utsläpp upp till 900 ton diklormetan kommer att få på miljön.

Metylenklorid och dess nedbrytningsprodukter

- Vatten

I tidigare yttrande efterfrågade länsstyrelsen en redogörelse för vad diklormetan bryts ned till i vatten och vad det kan ha för inverkan på recipientens, och i förlängning Mälarens, möjlighet att uppnå gällande miljö kvalitetsnormer (MKN). Bolaget har anfört att nedbrytningsprodukterna är koldioxid och kloridjoner. En beräkning och analys av hur utsläpp av dessa komponenter till vatten sprids och påverkar saknas, exempelvis hur utsläppshalt på 0,3 µg/l metylenklorid från reningsverk kan påverka halten kloridjoner i Eskilstunaån (recipient för utsläpp från reningsverket) och Kafjärdsgraven. Främst kan kloridjoner påverka grundvatten. MKB hänvisar till att dagvattenutredningen bedömt att ytvatten från verksamhetsområdet inte kommer infiltrera till grundvattenförekomsten Badelundaåsen-Eskilstuna Västerås, men denna uppgift kan inte återfinnas i dagvattenutredningen.

Dagvattenutredningen finns ej heller med som referens till MKB:n. Denna uppgift behöver därför verifieras. Eskilstunaån korsar grundvattenförekomsten Strömsholmsåsen, Eskilstunaområdet och risk för infiltration i grundvattenförekomsten efter utsläpp från reningsverk behöver bedömas.

Förhöjda halter av klorid kan påverka grundvattenkvaliteten negativt. Kända effekter är ökad ledningsaggressivitet, jonbytesprocesser med förändrad jonbalans som framför allt bidrar till förhöjd hårdhet i vattnet, bildandet av lösliga komplex med metaller och salt smak. Vissa jordar får en förändrad markstruktur som påverkar infiltrationsförhållandena¹. Om minsta misstanke finns om att infiltration till grundvatten kan ske, behöver det bedömas om kloridhalten i grundvattenförekomsten kan påverkas så att riktvärdet för grundvatten överskrids.

Gällande ytvatten redovisas inte halten klorid i recipienterna Kafjärdsgraven och Eskilstunaån i nuläget (inte heller i VISS), därmed har Länsstyrelsen svårt att bedöma om utsläpp kan påverka halten så pass att det finns en risk för påverkan på parameternivå.

Bolaget anför att MKB:n med underbilagor har visat att de utsläpp som sker från verksamheten till vatten medför halter under gällande MKN i ytvatten. Länsstyrelsen vill påpeka en viss begreppsförvirring här. Bolaget behöver visa att utsläppet av diklormetan och dess nedbrytningsprodukter inte påverkar recipienternas möjlighet att uppnå MKN, eftersom MKN innebär en viss vattenkvalitet vid en viss tidpunkt. Länsstyrelsen anser att bolaget inte har kunnat visa detta.

- Dagvatten

Bolaget anför att mängden kväveökning till recipienten motsvarar 0,2 % av den totala belastningen och kan ses som försumbar påverkan. Teoretiskt skulle exploateringen även kunna innebära en minskning av mängden kväve. Länsstyrelsen anser dock att belastningen bör antas vara den teoretiskt högsta för att ha en säkerhetsmarginal. I och med att vattenförvaltningen inte godtar en ökning som kan medföra försämring av parameterstatus är det inte möjligt att medge en verksamhet där belastningen ökar, även om ökningen anses försumbar. Om flera sådana verksamheter tillåts och påverkan från dessa läggs ihop medför det att belastningsökningen inte längre är försumbar. Vilken verksamhet som har lett till att gränsen överskridits kan då inte längre skiljas ut. Bolaget behöver därför visa att värsta möjliga scenario (med osäkerhet) medför samma eller mindre belastning på recipient.

I underlaget från bolaget framgår det att en utrustning som sitter efter dagvattendammen ska strypa vattenflödet vid olycka och att provtagning sker innan utsläpp av vattnet från anläggningen. Det framgår inte hur snabbt vattnet stryps, på vilket sätt – manuellt eller automatiskt, vem som ansvarar för att strypa vattnet, vilka dimensioner utgående ledning har, samt vad bolaget menar med olycka. Bolaget behöver förtydliga

¹ Ojala och Mellqvist. 2004. Vägsalt – användning och påverkan på grundvattnet. SGU rapport 2004:13.

vilka typer av olyckor som ska avhjälpas på olika sätt och redogöra för de tekniska lösningarna för dessa. Detta underlag behövs för att kunna bedöma risken för att förorenat dagvatten ska nå våtmarken.

- Mikroplaster

Senior meddelar att man kommer att använda pulver av polyeten som råvara för basfilmsproduktion, vilken är en vanlig plastråvara inom industrin och att ingen nanoplast kommer att hanteras. Uppgifter om storlek på granuler i pulvret behöver anges för att bedömning av spridning av mikroplaster ska kunna göras. Länsstyrelsen uppmanar bolaget till en omfattande egenkontroll, så att inga mikroplaster riskerar att bildas från större partiklar.

- Mark

I tidigare yttrande efterfrågade Länsstyrelsen en redogörelse för vad diklormetan bryts ned till i mark. Bolaget har inte bemött den delen av länsstyrelsens yttrande.

- Luft

I tidigare yttrande efterfrågade Länsstyrelsen en redogörelse för vilken organisk gas som bildas i samband med uppvärmning av paraffinolja. Bolaget har anfört att den organiska gasen till största del består av paraffinolja i gasform, men även en begränsad mängd av icke-metankolväten i gasform. Vilka ämnen som ingår i icke-metankolväten har dock inte angetts. Länsstyrelsen behöver veta vilka ämnen som ingår i icke-metankolväten samt i vilken mängd (angett i t ex procent) för att kunna bedöma om utsläppen ger en eventuell miljöpåverkan.

Återanvändning av basfilm

Det framgår av ansökan att lite mer än 40 % av den mängd basfilm som bolaget planerar att tillverka i verksamheten under ett år kommer att kasseras. Kassationen beror enligt bolaget på beskärning samt att filmen inte uppnår ställda kvalitetskrav.

I tidigare yttrande efterfrågade Länsstyrelsen en redogörelse för hur stor mängd av planerad separatorfilm som kan komma att kasseras under ett år. Bolaget har inte inkommit med detta i sitt kompletterande svar.

Bolaget har uppgett att det i dagsläget saknas möjlighet att återanvända förkastad basfilm och separatorfilm i den egna produktionen och att det inte finns någon känd marknad för spillet i Sverige. Kasserad bas- och separatorfilm kommer att gå till förbränning. Bolaget har i sitt senaste yttrande framfört att bolaget kommer att påbörja ett pilotprojekt där det

utreds vilka företag i Sverige som på ett lämpligt sätt kan omhänderta och återvinna spill från olika delar av bolagets process i syfte att hitta en bättre användning av spillet högre upp i avfallstrappan. Bolaget har vidare framfört att bolaget arbetar aktivt med att öka andelen godkänd produkt i syfte att minska mängden spill utan att eftersätta de mycket höga krav som ställs på produktkvalitet.

Att en så stor del av den basfilm som bolaget avser att tillverka varje år kommer att kasseras och gå till förbränning anser länsstyrelsen är problematiskt ur ett kretsloppsperpektiv, jämför 1 kap. 1§ p. 5 miljöbalken. I praktiken innebär det att en stor mängd av de utsläpp som verksamheten kommer ge upphov till varken genererar en färdig separatorfilm eller avfall som kommer att kunna återanvändas för annat ändamål. Även om länsstyrelsen anser att det är positivt att bolaget ska utreda vilka företag som på ett lämpligt sätt kan omhänderta och återvinna spillet samt arbetar för att spillet i verksamheten ska minimeras, anser länsstyrelsen att dessa delar ska vara på plats innan ett tillstånd till verksamheten kan meddelas för att säkerställa att verksamheten inte ger upphov till mer utsläpp än vad som är nödvändigt.

Säkerhetsdatablad

Länsstyrelsen vill påpeka att säkerhetsdatablad ska finnas på svenska. De som är bifogade ansökan är på engelska.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis anser länsstyrelsen att bolaget inte har inkommit med ett tillräckligt underlag för att länsstyrelsen ska kunna göra en samlad bedömning av miljöeffekterna av den söka verksamheten. Bolaget har inte i tillräcklig utsträckning kunnat motivera att en etablering på den aktuella platsen är den bäst lämpade med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Länsstyrelsen anser att ett utsläpp upp till 900 ton diklormetan i verksamheten per år är mycket högt då effekterna på miljön av ett sådant stort utsläpp inte är tillräckligt utredda. Länsstyrelsen anser vidare att det inte förenligt med den så kallade kretsloppsprincipen att en så stor del av den bas- och separatorfilm som tillverkas i verksamheten kommer att gå till förbränning.

Mot bakgrund av ovanstående avstyrker länsstyrelsen att tillstånd lämnas till ansökt verksamhet.

Grunder andrahandsyrkande

Verkställighetsförordnande

Bolaget har yrkat på att tillståndet för verksamheten får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft. Eftersom länsstyrelsen bedömer att det är osäkert vilka effekter den ansökta verksamheten kommer att få på miljön, yrkar länsstyrelsen att miljöprövningsdelegationen avslår bolagets yrkanden om verkställighetsförordnande. Se utförligare motivering ovan.

Villkor som andrahandsyrkande

Länsstyrelsen har utgått från bolagets förslag på villkor. Först anges bolagets villkorsförslag och nedanför, i kursiverad text, anger Länsstyrelsen sin ståndpunkt till villkoret.

Allmänt villkor

(1) Verksamheten ska utformas och bedrivas i huvudsaklig överrensstämmelse med vad bolaget uppgett och åtagit sig i ärendet och ansökningshandlingarna i övrigt.

Länsstyrelsen har inget att invända mot bolagets föreslagna villkor.

Utsläpp till vatten

(2) Utsläpp till det kommunala VA-nätet får inte innehålla högre halter än följande:

Parameter	Halt
Konduktivitet	500 mS/m
Oljeindex	20 mg/L
pH	6,5-9
Metylenklorid	0,8 mg/L

Utsläpp till det kommunala VA-nätet ska med avseende på pH och konduktivitet kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering. Kontrollen ska utföras enligt tillämplig Svensk Standard eller med jämförbar metod. Om intervallet för pH inte innehålls eller om halten för konduktivitet överskrids ska bolaget utan dröjsmål underrätta tillsynsmyndigheten och huvudmannen för den allmänna VA-anläggningen. Åtgärder ska vidtas så att värdet innehålls snarast, dock

senast inom sju dagar från dagen för överskridandet. Villkoret ska anses uppfyllt om värdet inte överskrids vid den uppföljande kontrollen.

Utsläpp ska med avseende på oljeindex och metylenklorid kontrolleras genom provtagning minst en gång per kvartal. Begränsningsvärdet är uppfyllt om ovan angivna värden innehålls som medelvärde under ett kalenderår.

Länsstyrelsen anser att en halt på 0,8 mg/L metylenklorid är för högt satt då bolaget i MKB avsnitt 8.2 beräknar att nivån av metylenklorid i spillvattnet är omkring 0,1 mg/L. Länsstyrelsen yrkar på att värdet sätts till 0,2 mg/L.

Länsstyrelsen yrkar även på att följande ämnen ska finnas med i villkoret:

<i>Parameter</i>	<i>Halt</i>
<i>Temperatur</i>	<i>45 °C</i>
<i>Klorid, Cl⁻</i>	<i>2 500 mg/l</i>
<i>Sulfat, SO₄²⁻</i>	<i>400 mg/l</i>
<i>Sulfid, S²⁻</i>	<i>1 mg/l</i>
<i>Magnesium, Mg</i>	<i>300 mg/l</i>
<i>Ammoniumkväve, NH₄-N</i>	<i>50 mg/l</i>
<i>Cyanid, CN⁻ (totalhalt)</i>	<i>0,5 mg/l</i>
<i>Fri cyanid, CN⁻</i>	<i>0,1 mg/l</i>
<i>Bly, Pb</i>	<i>25 µg/l</i>
<i>Kadmium, Cd</i>	<i>0,15 µg/l</i>
<i>Koppar, Cu</i>	<i>200 µg/l</i>
<i>Krom, Cr</i>	<i>25 µg/l</i>
<i>Kvicksilver, Hg</i>	<i>0,15 µg/l</i>
<i>Nickel, Ni</i>	<i>25 µg/l</i>
<i>Silver, Ag</i>	<i>10 µg/l</i>

Zink, Zn	200 µg/l
Nitrifikationshämmning (20 % inblandning av spillvatten)	20 % hämmning

(3) Dagvatten ska ledas till system som har möjlighet att samla upp dagvatten i en eller flera dammar för fördröjning och sedimentering. Dagvattensystemet ska vara *täta samt* försett med oljeavskiljare och utrustning för att stänga av utlopp vid behov. Innan dagvatten avleds från anläggningen ska det passera en provtagningsbrunn, i vilket representativ provtagning av utgående vatten från anläggningen kan ske. Dammar och oljeavskiljare ska vara tillräckligt dimensionerade för de flöden som kan uppkomma från verksamheten samt därutöver kunna innehålla släckvattenvolym som bolagets brandtekniska lösning är dimensionerad för.

Länsstyrelsen yrkar på att det även ska framgå att dagvattendammar och infiltrationsstråk ska vara täta.

Buller

(4) Bolaget ska under anläggningsskedet tillämpa Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15). Bullrande verksamhet får i huvudsak bedrivas helgfri vardag kl. 07.00-19.00. Tillsynsmyndigheten får medge undantag för bullrande arbeten vid andra tidpunkter och för tillfälliga överskridanden av de riktvärden som följer av de allmänna råden.

Länsstyrelsen yrkar på att understruken mening ersätts med följande:

Tillsynsmyndigheten får medge avsteg från villkoret i enskilda fall och för kortare perioder om det kan motiveras av en kortare sammantagen arbetstid eller liknande skäl och avvikelsen kan ske utan betydande olägenhet för omgivningen.

(5) Buller från verksamheten inom verksamhetsområdet får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

- 50 dB(A) helgfri måndag-fredag kl.06.00-18.00

- 40 dB(A) nattetid (kl. 22.00-06.00)

- 45 dB(A) övrig tid

Länsstyrelsen har inget att invända mot bolagets föreslagna villkor.

Kemikalier och olyckor

(6) Flytande kemiska produkter för drift och underhåll samt flytande farligt avfall som uppkommit inom verksamheten ska förvaras inomhus eller invallat under tak samt på ett för produkten beständigt och tätt underlag, om inte annat medges av tillsynsmyndigheten.

Uppsamlingsvolymen inom invallning ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av summan av övriga behållares volym. Fasta kemiska produkter som används i processen och fast farligt avfall ska förvaras på ogenomsläppligt underlag under tak eller invallat.

Länsstyrelsen har inget att invända mot bolagets föreslagna villkor.

(7) Lastning och lossning av kemikalier ska ske på ett för produkten tätt underlag med möjlighet att samla upp hela den levererade volymen i händelse av olycka.

Länsstyrelsen har inget att invända mot bolagets föreslagna villkor.

(8) Spill och läckage av kemikalier eller flytande avfall ska omgående samlas upp och tas om hand. Saneringsutrustning ska finnas tillgängligt på lastnings- och lossningsplatser. I händelse av spill ska saneringsutrustning finnas tillgänglig under den tid som saneringsarbetet pågår.

Länsstyrelsen har inget att invända mot bolagets föreslagna villkor.

(9) Om nya kemiska produkter har andra egenskaper som innebär risker som inte hanteras av föreskrivna villkor krävs godkännande av tillsynsmyndigheten. Kravet gäller inte rengöringsmedel, smörjmedel och andra vanliga förbrukningskemikalier.

Länsstyrelsen yrkar på att det inte ska finnas några undantag. Detta i och med att nya risker behöver tas i beaktande.

(10) Verksamheten ska ha en intern beredskap med tillräckliga personella och materiella resurser för att kunna omhänderta mindre utsläpp, släcka mindre bränder och vid behov vara vägvisare/stöd åt räddningstjänsten vid insatser. Personalen inom den interna beredskapen ska genomgå regelbunden utbildning och finnas tillgänglig vid verksamheten när produktion pågår.

Länsstyrelsen har inget att invända mot bolagets föreslagna villkor.

Energihushållning

(11) Bolaget ska succesivt vidta åtgärder för att minska energianvändningen i tillverkningsprocessen. Åtgärderna ska baseras på en kartläggning och en plan för energihushållning. En första kartläggning och energihushållningsplan ska ges in till tillsynsmyndigheten senast fyra (4) år från det att anläggningen tagits i drift. Därefter ska kartläggning och energihushållningsplan fortlöpande revideras och uppdateras för att ges in på nytt till tillsynsmyndigheten vart fjärde år. Kravet gäller inte om bolaget omfattas av lagen (2014:266) om energikartläggning i stora företag eller om bolaget implementerar ett energiledningssystem som certifieras enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen.

Länsstyrelsen yrkar på att energihushållningsplanen ska vara tillsynsmyndigheten till handa inom tre år samt löpande vart tredje år i samband med inlämnade av miljörapporten. Bolaget har godtagit ändringen i sin komplettering.

Övrigt

(12) Bolaget ska i god tid innan verksamheten upphör till tillsynsmyndigheten redovisa en plan för avhjälpan av eventuella miljöskador och andra återställningsåtgärder. I planen ska anges hur mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader och anläggningar ska undersökas med avseende på förekomst av föroreningskador från verksamheten samt hur riskbedömningar ska utföras. Undersökningar och eventuella åtgärder ska planeras och genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten.

Bolaget ska även anmäla avslutande del av verksamheten till tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsen har inget att invända mot bolagets föreslagna villkor.

(13) För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram, som möjliggör bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder anges. Kontrollprogrammet ska tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsen har inget att invända mot bolagets föreslagna villkor.

Länsstyrelsen yrkar även på följande villkor.

(14) Bolaget ska genomföra kontroller av mark inom verksamhetens område. Kontrollerna ska avse de ämnen som förekommer i verksamheten och som riskerar att medföra en föroreningskada. Kontroller ska genomföras minst vart tionde år.

(15) Bolaget ska utreda hur stor halt av mikroplaster som faktiskt hamnar i spillvattnet och som förs vidare till kommunala reningsverket. En rapport ska vara tillsynsmyndigheten tillhanda senast tre månader efter det att anläggningen tagits i drift. Egenkontroll ska sedan med utgångspunkt i rapporten utföras minst varannan månad och rapporteras till tillsynsmyndigheten.

(16) Bolaget ska succesivt vidta åtgärder för att minska mängden avfall av basfilm och separatorfilm samt vattenförbrukning. Åtgärderna ska baseras på en kartläggning och en handlingsplan. En första kartläggning och handlingsplan ska ges in till tillsynsmyndigheten senast i samband med att anläggningen tas i drift. Därefter ska kartläggning och handlingsplan fortlöpande revideras och uppdateras för att ges in på nytt till tillsynsmyndigheten vart tredje år i samband med miljörapporten.

(17) Bolaget behöver utreda om kasserad basfilm kan återanvändas i den egna tillverkningsprocessen. En första utredning och handlingsplan ska ges in till tillsynsmyndigheten senast i samband med att anläggningen tas i drift. Därefter ska utredning och handlingsplan fortlöpande revideras och uppdateras för att ges in på nytt till tillsynsmyndigheten vart tredje år i samband med miljörapporten.

(18) Dagvattensystemet inklusive dagvattendamm ska finnas på plats innan grundläggning av byggnaderna startar.

(19) Bolaget behöver utreda vilken ytterligare reningsutrustning som behövs för att minska mängden utsläpp av diklormetan. Bolaget behöver redogöra för vilka metoder, ytterligare reningsgrad som kan erhållas samt kostnader detta medför. Utredningen ska inges till tillsynsmyndigheten senast ett år efter anläggningen tagits i drift.

Bemyndiganden

Bolaget föreslår att tillsynsmyndigheten bemyndigas att enligt 22 kap. 25§ tredje stycket och 19 kap. 5§ p.9 miljöbalken meddela villkor och föreskrifter om försiktighetsmått i följande avseenden:

a) Tillfälliga undantag från bullervillkor under anläggningsskedet (villkor 4)

Länsstyrelsen har inget att invända emot bolagets förslag på bemyndigandet om ändring förutsatt att villkoret ändras till det som Länsstyrelsen yrkar på.

b) Föreskrifter rörande kemikaliehantering (villkor 9)

Länsstyrelsen yrkar på att bemyndigandet tas bort.

c) Föreskrifter rörande kontroll av verksamheten (villkor 13)

Länsstyrelsen har inget att invända emot bolaget förslag på bemyndiganden.

Prövotidsförfarande

Bolaget föreslår att Miljöprövningsdelegationen med stöd av 22 kap. 37§ och 19 kap. 5§ p.11 miljöbalken skjuter upp avgörandet av slutliga villkor för luft under en provotid. Bolaget åtar sig att i samråd med tillsynsmyndigheten vidta åtgärder och utföra utredningar enligt följande.

U1. Bolaget ska utreda möjligheten att vidta ytterligare åtgärder för att reducera utsläpp av metylenklorid. Utredningen ska avse dels möjliga anläggningsoptimerande åtgärder, t.ex. ytterligare inkapsling av processutrustning där metylenklorid avgår, dels möjligheten att förbättra gasåtervinningsrensningens nivå, dels processoptimerande åtgärder för att minska behovet av metylenklorid i processen.

Resultatet av utredningarna jämte förslag till eventuella åtgärder och slutliga villkor ska ges in till Miljöprövningsdelegationen senast tre år från det att metylenkloridanvändningen har påbörjats i produktionen.

Länsstyrelsen yrkar på att resultat av utredningarna ska ges in till Miljöprövningsdelegationen senast två år från det att metylenkloridanvändningen har påbörjats i produktionen. Detta i och med att Kemikalieinspektionen ger dispens på två år i taget.

Provisoriska föreskrifter

Under provotiden och till dess att Miljöprövningsdelegationen bestämmer annat föreslår bolaget att följande provisoriska föreskrifter ska gälla.

P1. Utsläpp av metylenklorid till luft från verksamheten får högst uppgå till 900 ton per år vid normal drift.

Länsstyrelsen har inget att invända mot bolagets provisoriska föreskrift.

P2. Utsläpp av metylenklorid från gasåtervinningsanläggningen får som riktvärde* och veckomedelvärde inte överstiga 10 mg C/m³ mätt som TOC.

* Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids, medför skyldigheter för tillståndshavaren att vidta åtgärder så att värdet kan klaras.

Länsstyrelsen har inget att invända mot bolagets provisoriska föreskrift.

P3. Bolaget ska anmäla till Miljöprövningsdelegationen och tillsynsmyndigheten när metylenklorid börjar användas i produktionen.

Länsstyrelsen har inget att invända mot bolagets provisoriska föreskrift.

De som medverkat i beslutet

Beslutet om detta yttrande har fattats av miljövårdsdirektör Anne-Li Fiskesjö med miljöskyddshandläggare Camilla Ytterby som föredragande. I handläggningen har även Hedvig Lind (Rättsenheten), Amina Qasim (Miljöskydds-enheten) och Mia Sklenar (Enheten för vatten, miljö och klimat) deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Från: "Drougge Greger"
Skickat: Fri, 28 Oct 2022 13:35:19 +0100
Till: "'robin.hakansson@froberg-lundholm.se'" <robin.hakansson@froberg-lundholm.se>
Ämne: 551-1600-2022, angående bemötande

Hej!

Bemötande av tidigare översända yttranden ska vara miljöprövningsdelegationen tillhanda senast den 14 november 2022. Bemötandet behöver endast skickas digitalt (PDF) via e-post till uppsala@lansstyrelsen.se. I yttrandet bör Länsstyrelsens diarienummer 551-1600-2022 uppges.

Yttranden som tidigare översänts är:

- Länsstyrelsen i Södermanlands län
- Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun
- Eskilstuna Energi & Miljö
- Kemikalieinspektionen
- Arbets- och miljömedicin
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Greger Drougge

Miljöskyddshandläggare
010-22 33 236

Länsstyrelsen Uppsala län

751 86 Uppsala

Besök oss på Bäverns gränd 17

www.lansstyrelsen.se/uppsala

www.facebook.com/Lansstyrelsen.Uppsala.lan

www.twitter.com/uppsalalst

www.instagram.com/uppsalalst

För information om hur länsstyrelsen behandlar personuppgifter, se <https://www.lansstyrelsen.se/uppsala/personuppgifter>

Från: "Robin Håkansson" <robin.hakansson@froberg-lundholm.se>
Skickat: Mon, 14 Nov 2022 21:24:11 +0100
Till: "Gemensam brevlåda - Länsstyrelsen i Uppsala län" <uppsala@lansstyrelsen.se>; "Drougge Greger" <Greger.Drougge@lansstyrelsen.se>
Cc: "Emma Lund" <emma.lund@froberg-lundholm.se>
Ämne: Yttrande i ärende 551-1600-2022
Bilagor: Yttrande Senior.pdf, Bilaga 1 - Konsoliderad version av föreslagna villkor (2022-11-14).pdf, Bilaga 2 - Brist på arbetskraft ett hot mot satsningarna i norr.pdf, Bilaga 3 - PM Cisternpark med underbilagor.pdf, Bilaga 4 - Åtgärder för att minska avfallet i produktionsprocessen.pdf, Bilaga 5 - Närmare kring de åtgärder som Senior avser utreda under prövotiden (jfr. utredningsvillkor U1).pdf, Bilaga 6 - Säkerhetsdatablad på svenska.pdf, Bilaga 7 - Riskbedömning inkl. bilaga, Structor Riskbyrå AB, 2022-11-14.pdf

Hej,

Vänligen se Senior Material (Europe) AB:s bifogade yttrande i ärende 551-1600-2022.

I enlighet med länsstyrelsens föreläggande översänds handlingarna endast digitalt.

Med vänlig hälsning,

Robin Håkansson
Advokat

Vi har flyttat – välkommen att besöka oss på vår nya adress!

FRÖBERG & LUNDHOLM ADVOKATBYRÅ AB
Olof Palmes gata 23, 111 22 Stockholm

Telefon: +46-8-662 79 40
Direkt: +46-8-662 78 31
Mobil: +46-70-508 82 58
e-post: robin.hakansson@froberg-lundholm.se
Kontor: Stockholm
Reg.Nr: 556678-0945
www.froberg-lundholm.se

This e-mail is confidential and may contain legally privileged information. It is intended only for the addressees. If you have received this e-mail in error, kindly notify us immediately by telephone or e-mail and delete the message from your system.

E-mail is susceptible to data corruption, interception, unauthorized amendment, tampering and viruses, and we only send and receive e-mails on the basis that we are not liable for any such corruption, interception, amendment, tampering or viruses or any consequences thereof.

Please visit our website for the terms and conditions governing our services, including information how we process personal data.

Till
Miljöprövningsdelegationen
Länsstyrelsen Uppsala län

Stockholm den 14 november 2022

Yttrande i ärende nr 551-1600-2022 ang. ansökan om tillstånd till etablering och drift av anläggning för tillverkning av separatorfilm m.m. för batterier inom fastigheterna Grönsta 1:7, 2:18 samt 2:52 i Eskilstuna kommun

Miljöprövningsdelegationens föreläggande daterat den 2022-10-28 återopas.

Senior Material (Europe) AB (nedan ”Senior” eller ”bolaget”) har tagit del av remissyttranden från Länsstyrelsen i Södermanlands län (nedan ”länsstyrelsen”), Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (nedan ”MSB”), Kemikalieinspektionen (nedan ”KEMI”), Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun (nedan ”miljönämnden”) samt Eskilstuna Energi och miljö (nedan ”EEM”).

Bolagets bemötande av inkomna synpunkter inleds med ett allmänt avsnitt rörande verksamhetens tillåtlighet och remissinstansernas inställning till ansökan, se avsnitt 1. Remissinstansernas synpunkter på och önskemål om komplettering av bolagets underlag till ansökan bemöts under avsnitt 2. Därefter förs under avsnitt 3 en villkorsdiskussion avseende byggskedet och under avsnitt 4 behandlas villkorsdiskussionen avseende driftskedet. För att underlätta läsningen har bolaget tagit fram en konsoliderad version av föreslagna villkorvillkor, se bilaga 1. I avsnitt 5 behandlas frågan om igångsättningsmedgivande och verkställighetsförordnande. I avsnitt 6 behandlas avslutningsvis ärendets fortsatta handläggning.

Med anledning av inkomna yttranden anför Senior följande.

1 Tillåtlighet

MSB har anfört att myndigheten inte har någon erinran mot bolagets yrkande rörande ett separat byggnadstillstånd. Bolaget uppfattar detta som att verksamheten i sig bedömts tillåtlig.

Miljönämnden har anfört att det saknas uppgifter gällande viktiga aspekter i ansökan varför det i dagsläget är tveksamt om tillstånd och verkställighetsförordnande för den sökta verksamheten kan meddelas.

Länsstyrelsen har i första hand yrkat att bolagets ansökan ska avslås och i andra hand lämnat förslag till villkor för verksamheten samt yrkat att verksamheten inte ska meddelas verkställighetsförordnande eller s.k. byggnadsdom. Som grund för sitt förstahandsyrkande har länsstyrelsen i huvudsak anfört att det finns brister i bolagets lokaliseringsredovisning och att bolagets miljökonsekvensbeskrivning med komplettering inte utgör ett tillräckligt underlag för en slutgiltig och samlad bedömning av miljöeffekterna av den sökta verksamheten.

Övriga remissinstanser har inte uttalat sig specifikt om verksamhetens tillåtlighet, men har ställt kompletterande frågor om bl.a. DCM i arbetsmiljö. Dessa synpunkter besvaras under avsnitt 2 nedan.

Senior noterar att såväl länsstyrelsen som miljönämnden anfört att miljökonsekvensbeskrivningen behöver kompletteras för att verksamhetens tillåtlighet ska kunna bedömas. Bolaget har respekt för remissmyndigheternas ståndpunkt, särskilt då separatortillverkning är en ny typ av industri för Sverige, och delvis även Europa (även om liknande fabriker för närvarande är under uppförande i bl.a. Polen och Ungern). Detta betyder emellertid inte att separatortillverkning inte ska kunna tillåtas i Sverige, givet att det finns en robust och tillförlitlig utredning om verksamhetens miljökonsekvenser. En sådan utredning finns i detta fall. Senior har därtill utvecklat genomförda miljöbedömningar i syfte att bemöta länsstyrelsens och miljönämndens utestående frågor, se avsnitt 2 nedan. Senior gör gällande att verksamheten är tillåtlig. I sammanhanget bör även noteras att Kemikalieinspektionen meddelat dispens för bolaget att använda erforderlig mängd metylenklorid i processen mellan 2023-06-01 och 2025-05-31. Denna prövning har föregåtts av en omfattande utredning och avser möjligheterna till substitution och tillgången på alternativ till metylenklorid.

Europa står idag inför en stor omställning av energisektorn, där litiumjonbatterier kommer att spela en central roll, bl.a. inom fordonssektorn och inom energilagring. Hela den europeiska elbilsmarknaden drivs idag i huvudsak av litiumjonbatterier med separatorer där metylenklorid använts. Senior anser att det är givet att Sverige, som ett föregångsland inom batteritillverkning och batteriutveckling, måste kunna producera samtliga delar av ett litiumjonbatteri. Detta inte minst eftersom elektrifiering och lagring av förnybar energi utgör en essentiell del i den gröna omställningen för att nå ett koldioxidneutralt samhälle och därmed uppnå de politiska målen för

klimatet. Som angetts i ansökan under avsnitt 3.3 framgår det av Europeiska kommissionens strategiska handlingsplan avseende batterier att teknologier och produkter kopplade till batteritillverkning utgör en nyckel för att genomföra EU:s gröna omställning, och för detta ändamål har EU identifierat ett omfattande behov av att flytta in och påbörja tillverkning av hela batterikedjan inom unionen. Här kommer Sverige att kunna ta en ledarroll, med forskning och utveckling i framkant samt med möjlighet till produktion med grön el, vilket även det är essentiellt för att minska påverkan från batteriproduktionen i sig. Behovet av att ha produktionen av hela batterikedjan inom unionen har också bedömts som viktigt ur ett säkerhetspolitiskt perspektiv.

Som Kemikalieinspektionens beslut om dispens för användandet av metylenklorid visar finns, i dagsläget, inget gångbart alternativt till DCM. DCM ställer stora krav på användandet ur arbetsmiljösynpunkt, vilket noggrant projekteras av bolaget. Som bolagets utredningar visar ger ämnet dock mycket små effekter på den yttre miljön, vilket utvecklas vidare under avsnitt 2.2 nedan. Det ska vid verksamhetens tillåtlighetsbedömning noteras att bolagets miljöbedömningar har utgått från ett s.k. ”worst case”, där ingen ytterligare utsläppsreducering eller teknikutveckling kan väntas på sikt. Detta är dock inte ett troligt scenario. Med anledning härav finns goda skäl att sätta frågan om utsläpp till luft på en prövotid, för att kunna ta höjd för de nya tekniker som för närvarande utvärderas i Kina.

Om inte Senior kan leverera separatorfilm till sina kunder från anläggningen i Eskilstuna kommer Senior i stället att behöva leverera motsvarande mängd separatorer från bolagets anläggningar i Kina. Dessa separatorer är identiska med den separatorfilm som avses produceras av Senior i Sverige, låt vara att transporten från Kina gör att koldioxidavtrycket för varje producerat batteri blir betydligt större. I Sverige kommer produktionen vidare att kunna bedrivas med fossilfri el, vilket är nödvändigt för att kunna minska koldioxidavtrycken från batteriproduktionen och möjliggöra en hållbar elektrifiering av samhället.

2 Kompletteringar

2.1 Lokalisering

Länsstyrelsen har anfört att bolaget inte i tillräcklig utsträckning utvecklat och motiverat varför en lokalisering av verksamheten i Skellefteå inte är lämplig.

Inför upprättandet av nämnda tillståndsansökan, liksom den anmälningspliktiga verksamhet som Senior idag bedriver på platsen, gjordes en omfattande lokaliseringstudie. Såsom angetts i ansökan, jfr. med avsnitt 8.5, har närhet till kunder, kompetens inom batteritillverkning samt goda logistikmöjligheter varit en avgörande förutsättning för att verksamheten ska kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt, liksom krav på ytor för potentiell framtida expanderingsutredning. Utifrån dessa förutsättningar har alternativa lokaliseringalternativ utretts, framför allt i Mälardalen där kompetensförsörjning och logistikmöjligheter har bedömts särskilt goda. Även lokaliseringar i

Skellefteå har utretts, eftersom detta alternativ innebär närhet till en av Seniors större kunder liksom att stor kunskap rörande batteritillverkning finns i staden med omnejd.

Av 2 kap. 6 § miljöbalken framgår att det för en verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska väljas en plats som är *lämplig* med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Senior gör gällande att den valda platsen är lämplig utifrån miljöbalkens bestämmelser.

Beträffande Skellefteå har Senior bedömt att ändamålet med verksamheten inte kan uppnås med detta lokaliseringalternativ. Skälen för detta är i huvudsak följande.

Den aktuella etableringen är inte bara en produktionsanläggning, utan kommer också att tjäna som Seniors huvudkontor i Europa. På anläggningen ska bedrivas forskning och utveckling inom batteritillverkning (med fokus på separatorer) med möjlighet att ta emot och möjliggöra samarbeten med kunder. Tillverkningen av separatorfilm är kundspecifik, och innebär att separatorn måste ha ”rätt” egenskaper utifrån kundens specifika batteri. Av detta skäl är närhet till kunder centralt, liksom möjlighet till god logistik mellan kunden och Senior (Senior har kunder runt om i Europa, och inte bara i norra Sverige). Av avgörande betydelse har dock varit tillgången till arbetskraft samt möjligheten till framtida expansion av verksamheten. I Skellefteå bedöms visserligen kompetens kring batteritillverkning och industri finnas, men bolagets bedömning är att Senior skulle ha svårt att hitta tillräckligt med arbetskraft med rätt bakgrund för att kunna driva verksamheten i Skellefteå, detta inte minst i konkurrensen med övriga stora industrisatsningar i norra Sverige. Seniors interna bedömning stöds även av ett flertal rapporter och officiella uppgifter.¹

¹ Se bl.a. <https://www.di.se/nyheter/brist-pa-arbetskraft-ett-hot-mot-satsningarna-i-norr-fler-jobbannonser-an-arbetslosa/> (artikeln finns utskrivet och ingiven som **bilaga 2** till yttrandet), <https://byggforetag.se/2022/05/nio-av-tio-byggforetag-i-norra-norrland-har-svart-att-fa-tag-pa-arbetskraft/>, <https://www.dn.se/ekonomi/arbetskraftsbrist-i-norra-sverige-racker-inte-med-hog-lon-for-att-locka/>, <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/norrboten/det-har-ar-jobbkannibalismen-i-norra-sverige>, https://regionvasterbotten.se/VLL/Filer/Regional%20utvecklingsstrategi%202020-2030_webb.pdf (Regional utvecklingsstrategi för Västerbotten 2020-2030, se bl.a. sid 21 där det framgår att det kan förväntas en tilltagande brist på arbetskraft och specifikt en brist på nyckelkompetenser), https://www.regeringen.se/4b01b9/contentassets/0f2b9de1863f4f289f4e7e13bb258202/n2020_03132samordnare_foretagsetableringar.pdf (att regeringen beslutat att utse en samordnare för frågor om samhällsomställning vid större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbotten och Västerbotten visar på tyngden i frågan avseende bl.a. kompetensförsörjning och tillgången till arbetskraft), <https://www.boverket.se/contentassets/1b76cbc424d147e09a962f6a0e56c982/vasterbottens-lan-2021.pdf> (se bl.a. sid. 10 avseende att det råder ett underskott på bostäder i bl.a. Skellefteå) samt https://arbetsformedlingen.se/download/18_e4c7c0717f2869663d11a92/1654071410486/uppdrag-om-kompetensforsorjning-vid-stora-foretagsetableringar.pdf (se bl.a. sid. 11 där det framgår att investeringarna i Norrbotten och Västerbotten uppskattningsvis innebär ett behov av 100 000 fler deltagare på arbetsmarknaden i norra Sverige fram till år 2046).

Av betydelse har också varit möjligheten till framtida expansion av verksamheten, vilket inte kunnat tillmötesgå i Skellefteå. Sammantaget bedömer Senior därför, av ovan anförda skäl, att en etablering i Skellefteå inte är praktiskt möjlig att genomföra.

I övrigt, och beträffande andra lokaliseringalternativ, hänvisas till bolagets kompletteringsyttrande från den 3 juni 2022 (nedan ”juniyttrandet”) avsnitt 2.1.2 samt Bilaga 4 till nämnda yttrande.

2.2 Utsläpp av DCM

Länsstyrelsen anser att det inte är möjligt att bedöma vilka konsekvenser ett årligt utsläpp upp till 900 ton DCM kommer att få för miljön dels eftersom det enligt länsstyrelsen saknas uppgifter om på vilket sätt DCM och dess nedbrytningsprodukter kan inverka på recipientens och Mälarens miljö kvalitetsnormer för vatten, dels eftersom det saknas uppgift om vad DCM bryts ned till i mark. Även miljönämnden önskar att bolaget utvecklar på vilket sätt nedbrytningsprodukterna från bolagets utsläpp av DCM bedöms kunna påverka människors hälsa och miljön.

Det ska inledningsvis anföras att bedömningar avseende utsläpp av metylenklorid är gjorda utifrån tillämpningen av vad som idag är bästa möjliga teknik. Såsom redogjorts för i ansökan, i juniyttrandet och nedan under avsnitt 2.5 bedöms utsläppsnivåerna av metylenklorid dock kunna minskas avsevärt på några års sikt. Även om bolaget således räknar med och kan förutse att utsläppen av metylenklorid kommer kunna nedbringas har konsekvenserna av verksamhetens maximala utsläpp av metylenklorid beräknats utifrån den teknik som idag är beprövad och som bolaget med säkerhet vet fungerar.

Bolaget har på ett utförligt och systematiskt sätt redovisat på vilket sätt det maximala potentiella utsläppet av metylenklorid enligt ansökan bedöms påverka människors hälsa och miljön.² I bilaga B 2.2 till ansökan beskrivs hur halter av metylenklorid i mark och vatten har modellerats utifrån den utförda spridnings- och nedfallsberäkningen, samt data om ämnet (bland annat antal dagar för halveringstid i mark och vatten). Utifrån beräkningar kan konstateras att risken för uppkomst av halter av DCM över PNEC (och därmed risk för negativa miljöeffekter), är liten.

Redovisad bedömning är gjord för närområdet till anläggningen, d.v.s. där det största nedfallet bedöms kunna uppstå. I bilaga B 2.2 framgår att beräknad halt i ytvatten är ca 7 µg/l. Den framräknade halten är betydligt lägre än PNEC. Halten är också lägre än miljö kvalitetsnormen för ytvatten om 20 µg/l.

² För bolagets redovisning av bedömda konsekvenser avseende metylenklorid hänvisas särskilt till avsnitt 4.2, 7.2.1, 7.2.2.1 och 8.2 i ansökningshandlingen, avsnitt 8.1, 8.2, 8.5 och 10 i miljökonsekvensbeskrivningen, underbilagorna B.2, B.2.1 och B 2.2 till miljökonsekvensbeskrivningen, samt avsnitt 2.1.3 (s. 11 f.), 2.1.4, 2.1.6 och 2.1.7 juniyttrandet.

Äldre kontroller av halten metylenklorid i Eskilstunaån (2010) har inte påvisat halter över detektionsgränsen³. Senare kontroller har inte påträffats i dokumentation. Det modellerade bidraget från nedfall av DCM bedöms inte påverka möjligheten att uppnå MKN.

Halter i närliggande mark bedöms ligga väl under eller i nivå med (strax över) PNEC, d.v.s. halter under vilka inga negativa effekter förväntas. Eftersom metylenklorid är biologiskt nedbrytbart och inte har potential att bioackumuleras (ämnet klassificeras inte som miljöfarligt) bedöms risken för negativa miljöeffekter i närområdet som liten.

Den sammantagna bedömningen, så som redovisats av bolaget i ansökan, är att risken för att negativa miljöeffekter överhuvudtaget ska uppstå i närområdet vid maximalt utsläpp enligt ansökan är liten.

Avseende nu framförda önskemål om kompletteringar kan följande förtydliganden göras.

Nedbrytning av metylenklorid i luft, mark och vatten bildar huvudsakligen koldioxid och kloridjoner.⁴

För att belysa risken för effekter av bildad klorid av metylenklorid i luft kan man göra en översiktlig beräkning. Ett konservativt antagande är att all nedfallande metylenklorid omvandlas till koldioxid och kloridjoner. Med utgångspunkt från årsmedelvärdet för nedfall och årsnederbörden i området (och ett försiktigt antagande att all bildad klorid fördelas i halva årsmedelnederbörden⁵) erhålls en maximal halt av 13 mg Cl/l i nederbörden i nära anslutning till anläggningen.

SLU:s databas för miljöövervakningsdata⁶ visar för perioden 2014-2021 ett omfattande underlag rörande kloridhalter i Eskilstunaån och Kafjärdsgraven nedströms centrala Eskilstuna (se tabell nedan).

Lokal	Antal mätvärden	medel [mg/l]	min [mg/l]	max [mg/l]
Eskilstunaån	47	17	13	22
Eskilstunaån Torshälla	95	18	13	170
Kafjärdsgraven	13	58	39	79

³ <https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA35637530>, i VISS benämns metylenklorid vid namnet diklormetan.

⁴ Fate and effects of methylene chloride in activated sludge | Applied and Environmental Microbiology (asm.org) Biodegradation of dichloromethane and its utilization as a growth substrate under methanogenic conditions (asm.org)

⁵ Utgångspunkt nedfall av metylenklorid 4,4 g/m² och år, årsnederbörd snitt 550 mm från två mätpunkter i Eskilstuna, perioden 1991-2020, se <https://www.smhi.se/data/meteorologi/dataserier-med-normalvar-den-for-perioden-1991-2020-1.167775>.

⁶ <https://miljodata.slu.se/MVM/Search>.

Riktvärden för halter av kloridjoner i mark och ytvatten saknas. För statusklassificering av grundvattenförekomster finns ett riktvärde för klorid på 100 mg/l. Livsmedelsverkets gränsvärde för tjänligt dricksvatten med anmärkning är 100 mg/l och satt mot bakgrund av tekniska risker. Halter högre än 300 mg/l innebär risk för smakförändringar.⁷ PNEC för klorid finns inte framtaget då naturliga faktorer (markens/vattnets pH och buffertkapacitet) gör att förekomst, kemisk form och spridning varierar.

Deposition av klorid sker naturligt framför allt i landets västliga delar till följd av närhet till havet. Övriga källor är mänsklig aktivitet så som vägsaltning. Utifrån ovanstående beräkning bedöms risken för miljöeffekter av bildad klorid vid nedbrytning av DCM i vatten och mark vara mycket liten. Beräkningen är gjord för den plats precis norr om anläggningen där nedfallet bedöms vara som störst.

Koldioxid bildad vid nedbrytning förväntas avdunsta till luft. Om hela utsläppet av metylenklorid omvandlas till koldioxid och kloridjoner kan koldioxidbildningen beräknas till 465 ton/år.

Länsstyrelsen efterfrågar en analys av hur nedbrytningsprodukten klorid kan påverka ytvatten och grundvatten samt om det föreligger risk för att bedömningsgrunden för grundvatten inte kan uppnås eller att det i berörda recipienter (Kafjärdsgraven och Eskilstunaån) föreligger risk för påverkan på parameternivå.

Effekten av klorid bildad av spridning av metylenklorid till luft har behandlats ovan. Förväntad utsläppshalt från reningsverket är som tidigare redovisats 0,3 µg/l metylenklorid. Om ämnet bryts ned fullständigt motsvarar det en kloridhalt på 0,25 µg/l i det utspädda renade avloppsvattnet. Efter utblandning i ån blir halten avsevärt mycket lägre. Klorid förekommer naturligt i avsevärt högre halter i sjöar och vattendrag, vilket visas i tabellen ovan med observationer från SLU:s databas för miljöövervakningsdata för perioden 2014-2021. Som framgår är halterna i vattendragen minst 50 000 gånger högre än det tillskott som metylenklorid skulle kunna ge upphov till i utgående vatten från reningsverk. Gällande påverkan på MKN är förekomsten av klorid inte reglerat i ytvatten. I grundvatten är riktvärdet för god status 100 mg/l (SGU rapport 2013:01).

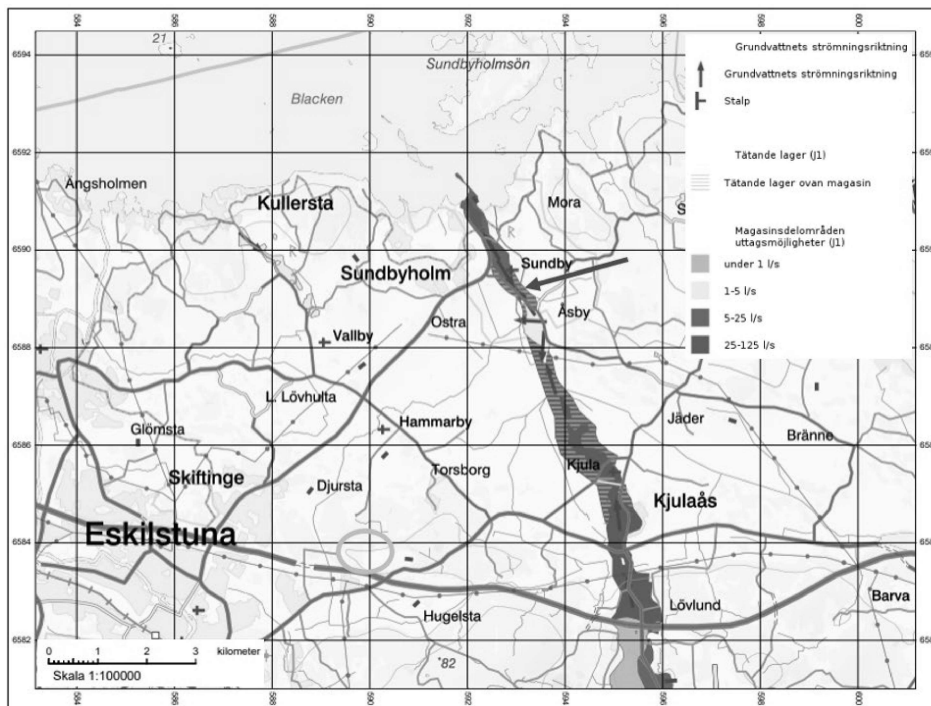
Sammanfattningsvis är det förväntade utsläppet av klorid via reningsverket till ytvatten försumbart och saknar betydelse för miljö kvalitetsnormerna för ytvatten och grundvatten.

Som framgår i miljökonsekvensbeskrivningen avvattnas verksamhetsområdet via Kafjärdsgraven, ett cirka 15 km långt vattendrag som löper norrut och mynnar i Tegelviken vid Mälaren. En beskrivning av kontakten mellan grundvattenförekomsten Badelundaåsen-Eskilstuna-Västerås (WA-id WA87193795) och ytvattenförekomsten Kafjärdsgraven finns i den dagvattenutredning

⁷ <https://resource.sgu.se/dokument/publikation/sgurapport/sgurapport202106rapport/s2106-rapport.pdf>.

som gjorts för detaljplanen (Dagvattenutredning Detaljplan Grönsta 1:7 m.fl., Eskilstuna) men finns inte med i den dagvattenutredning som bilagts ansökan (Dagvattenhantering Senior Europe AB:s fastighet i Svista, Eskilstuna, WRS 2022-02-18). Nedan ges därför en kompletterande beskrivning av förhållandena vid grundvattenförekomsten.

Kafjärdsgraven passerar grundvattenförekomsten Badelundaåsen-Eskilstuna-Västerås ca 7 km nordost om verksamhetsområdet, strax söder om Sundby Kyrka, se **Figur 1**. Vid platsen där Kafjärdsgraven passerar åsen rinner vattendraget enligt SGU:s jordartskarta⁸ på lera, vilket medför en begränsning i kontakten mellan vattendraget och grundvattnet i grundvattenförekomsten. Vidare visar SGU:s kartvisare över grundvattenmagasin, genom utsatta strömningspilar för grundvattnets flödesriktning, att platsen där vattendraget korsar förekomsten utgör en lågpunkt och ett utströmningsområde för grundvatten. Därtill finns det enligt SGU:s kartvisare en källa benämnd SO Sundby Kyrka vid platsen där vattendraget korsar åsen, som också visar på att det sker utläckage av grundvatten från grundvattenförekomsten. Givet att inget grundvattenuttag sker direkt i åsen i området där vattendraget passerar grundvattenförekomsten bedöms det mot bakgrund av områdets geologi, grundvattnets flödesriktning och förekomsten av utströmmande grundvatten överhuvudtaget inte ske någon infiltration av vatten från Kafjärdsgraven till grundvattenförekomsten.

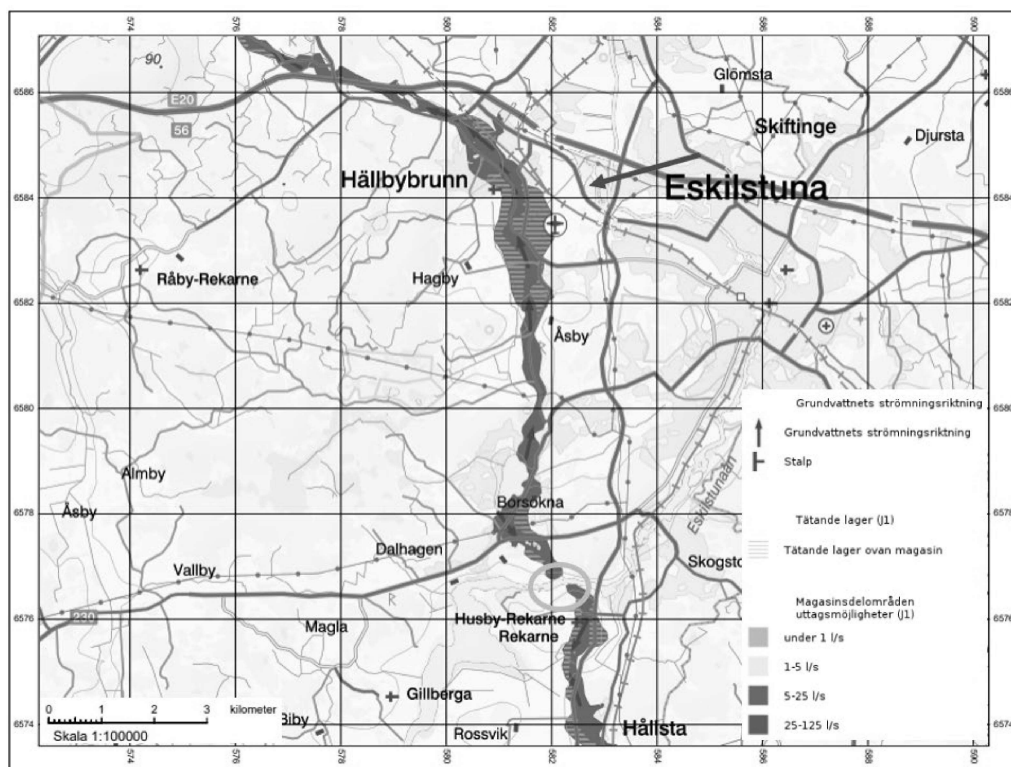
Figur 1. Badelundaåsens grundvattenområde med strömningsriktning.⁹

⁸ <https://apps.sgu.se/kartvisare/>.

⁹ Läget för Seniors exploateringsområde (gul ring) i förhållande till Badelundaåsen markerad med blålila färg i öster. Den röda pilen markerar läget där Kafjärdsgraven passerar Badelundaåsen. Grundvattnets

Beträffande risken för att grundvattenförekomsten skulle påverkas av klorid, baseras bedömningen på samma haltbeskrivningar som lyfts fram ovan. Som angetts ovan bedöms deposition av klorid som högst innebära ett påslag med 13 mg/l i nederbördsvatten närmast anläggningen via regn. Halten klassas enligt SGU:s bedömningsgrunder för grundvatten som låg och återspeglar ingen eller obetydlig påverkan.¹⁰ Halten 13 mg/l är också markant lägre än den halt som uppmätts vid vattenprovtagning i den ovan nämnda källan (SGU:s kartvisare *Miljöövervakning grundvattenkemi*). Mot bakgrund av dessa haltförhållanden bedöms det inte föreligga någon risk för negativ påverkan på den kemiska statusen på grundvattenförekomsten Badelundaåsen-Eskilstuna-Västerås med avseende på förändring i kloridhalt.

Eskilstunaån korsar grundvattenförekomsten Strömsholmsåsen, Eskilstunaområdet. Utsläppet från reningsverket sker emellertid med god marginal (cirka 10 km) nedströms området där vattendraget korsar grundvattenförekomsten, se **Figur 2** nedan. Vattnet som lämnar reningsverket kan därför inte påverka grundvattnets kvalitet i grundvattenförekomsten.

Figur 2. Läget där Eskilstunaån korsar Strömsholmsåsen (gul ring) i förhållande till läget för reningsverket (markerat med röd pil). Karta: SGU:s kartvisare Grundvattenmagasin (©SGU).

strömningsriktning längs med åsen visas med lila pilar. Karta: SGU:s kartvisare Grundvattenmagasin (©SGU).

¹⁰ <http://resource.sgu.se/produkter/sgurapp/s1301-rapport.pdf>.

Avslutningsvis i denna del ska även förtydligas att det i juniyttrandet avsnitt 2.1.3 anges att metylenklorids livslängd i atmosfären beror på ljusintensitet och förekomst av hydroxylradikaler, att halveringstiden i atmosfären har angivits till ca 3 månader, men att livslängden beror på var i atmosfären ämnet befinner sig, samt att en del metylenklorid inte bryts ner utan tvättas ut ur atmosfären via nederbörd. För ämnet gäller att det antingen bryts ner, eller tvättas ur atmosfären via nederbörd. Förhållande mellan andel som bryts ned och tvättas ur beror på väderförhållanden som varierar från dag till dag och skiljer sig mellan olika år, vilket gör det svårt att sätta en exakt andel. Att detta inte går att säga med säkerhet saknar dock betydelse för den bedömningen om utsläpp av DCM som redovisats av bolaget.

2.3 Utsläpp av icke-metankolväten i gasform från paraffinolja

Länsstyrelsen önskar att bolaget redogör för vilka icke-metankolväten i gasform som bildas i samband med uppvärmning av paraffinolja samt i vilka halter.

Paraffinolja (CAS nummer 8042-47-5) innehåller huvudsakligen kolväten med C15-C50.¹¹ Vid uppvärmning och smältning av paraffinolja och polyeten övergår en del av paraffinoljan till gasform. I den processen bryts en del av paraffinoljan ner till mindre icke-metankolväten i gasform, det vill säga C2-C15.

Som angetts under avsnitt 2.1.4 (sid. 17) i juniyttrandet kommer ca 75 % av all gas som uppstår att passera genom reningsutrustning med kolfilter innan den släpps ut i omgivningen. Ungefär 25 % av gasen passerar ut diffust genom ventilation. Totalt beräknas maximalt 13 ton paraffinolja avgå varje år till luft. Av denna mängd uppskattas mindre än 10 % av beräknade utsläpp utgöras av mindre kolväten, d.v.s. C2-C15.

Som framgår av spridningsberäkningarna i Bilaga B2 till ansökan är de högsta halterna av paraffinolja, i omgivningen och där människor kan uppehålla sig, beräknade till mindre än $1\mu\text{g}/\text{m}^3$ som årsmedelvärde och $10\mu\text{g}/\text{m}^3$ som timmedelvärde 98-percentil öster om den planerade verksamheten. De beräknade halterna ligger alltså långt under DNEL-värdet om $34\,780\mu\text{g}/\text{m}^3$ som gäller inandning.¹² Utsläppen från uppvärmning av paraffinoljan, endera som kolväten C2-C15 eller C16-C36 är sammantaget mycket begränsat och är försumbart sett till människors hälsa och miljön.

2.4 Utsläpp av kväve till dagvatten

Länsstyrelsen anser att bolaget ska förtydliga på vilket sätt utsläpp av kväve till dagvattnet inte kommer att äventyra möjligheten att uppnå MKN för ytvatten i recipienten Kafjärdsgraven.

¹¹ <https://echa.europa.eu/sv/substance-information/-/substanceinfo/100.029.500>.

¹² <https://echa.europa.eu/sv/registration-dossier/-/registered-dossier/15514/7/1>.

Bolaget har besvarat länsstyrelsens fråga i avsnitt 2.1.7 i juniyttrandet. Där framgår bl.a. att mängden kväve i dagvattnet teoretisk kan öka något från exploateringsområdet i förhållande till dagens utsläpp, men att resultatet av värdet ligger inom osäkerhetsmarginalen (7 ± 19 kg, se tabell 5 i bilaga A.4 till ansökan), d.v.s. exploateringen kan även innebära en minskning av mängden kväve till recipienten från det aktuella området. Det rör sig således om mycket låga nivåer kväve i nivå med vad som kan läcka naturligt från området idag. Om bolaget däremot utgår från att det blir en ökning så bedöms den potentiella (teoretiska) ökningen från området i förhållande till hur det ser ut idag bli maximalt 26 kg. Den potentiella ökningen motsvarar 0,065 % av den totala belastningen till Kafjärdsgraven och kan i den aspekten ses som en helt försumbar påverkan.

Länsstyrelsen har trots detta fört ett något otydligt resonemang om att ingen ökning av belastningen till recipienten får tillåtas eftersom flera sådana verksamheter tillsammans kan innebära en påverkan som inte är försumbar, varför bolaget behöver visa att värsta möjliga scenario (med osäkerhet) medför samma eller mindre belastning på recipient.

Länsstyrelsens inställning påkallar följande resonemang om tolkningen av begreppen försämring och äventyr enligt 5 kap. 4 § miljöbalken.

Aktuell bestämmelse har införts för att genomföra de principer som kommit till uttryck i EU-domstolens dom i mål C-461/13 (den s.k. "Weserdomen"). Enligt avgörandet är miljömålen i ramdirektivet för vatten tillämpliga i enskilda tillståndsprövningar, vilket innebär att tillstånd inte kan lämnas om en ny verksamhet eller ett projekt försämrar status i en vattenförekomst eller äventyrar uppnåendet av miljömålen. I domskälen anges att en försämring ska anses föreligga om en ansökt verksamhet medför att en kvalitetsfaktor försämrar över en klassgräns, t.ex. från måttlig till otillfredsställande status, eller över huvud taget medför en försämring om kvalitetsfaktorn är klassificerad i den lägsta klassen, d.v.s. dålig status.

Det framgår inte uttryckligen av domskälen vad som avses med att äventyra uppnåendet av miljömålen. Däremot framgår att EU-domstolen, vid tolkningen av vad som är att anse som en försämring enligt artikel 4 i ramdirektivet, hade att välja mellan den s.k. statuskasteorin och status quo-teorin. Statuskasteorin innebär att endast förändringar som medför en klassificering av en vattenförekomst i en lägre klass totalt sett innebär en försämring av dess status. Status quo-teorin innebär att begreppet omfattar varje förändring av vattenförekomsten, d.v.s. även på kvalitetsfaktornivå.

EU-domstolen ansåg att status quo-teorin ska gälla och anledningen till detta anges vara att *en sådan tolkning förhindrar att miljömålen i ramdirektivet äventyras*.¹³ EU-domstolen skriver

¹³ Weserdomen sid. 66 och Generaladvokatens förslag till avgörande sid. 103 och sid. 105.

således att om man tillåter att en klassgräns för en kvalitetsfaktor överskrids, så äventyras uppnåendet av miljömålen i direktivet. Motsatsvis föreligger inget äventyr om en klassgräns för en kvalitetsfaktor inte överskrids.

Att tillstånd inte får meddelas till en verksamhet som innebär att en klassgräns överskrids för en kvalitetsfaktor (om inte undantag kan meddelas) framgår tydligt av förarbetena till 5 kap. 4 § miljöbalken. Förarbetena är dock inte lika tydliga i fråga om vad som gäller om det inte sker någon försämring över en klassgräns. Det anges att en tillkommande förorening i ett vatten som redan har god ekologisk status och, om verksamheten tillåts, kommer att fortsätta ha god ekologisk status inte innebär något äventyrande i den mening som avses i 5 kap. 4 §. Vidare anges att förändringar inom en klassgräns, t.ex. måttlig status, inte i sig anses äventyra möjligheterna att uppnå rätt kvalitet på vattenmiljön. En bedömning måste göras av den sammantagna effekten och hur den inverkar på möjligheten att nå rätt status eller potential.¹⁴

Det finns således inget i vare sig Weserdomen eller förarbetena till 5 kap. 4 § som antyder att den mycket begränsade (potentiella) förändring som den ansökta verksamheten kan medföra ska anses äventyra möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormerna i Kafjärdsgraven. Av Weserdomen framgår egentligen endast att en verksamhet är tillåtlig enligt 5 kap. 4 § miljöbalken, om det kan visas att den inte medför en försämring över en klassgräns på kvalitetsfaktornivå. Andra förändringar bör endast kunna påverka tillåtlighetsbedömningen om det inom vattenförvaltningen finns ett underlag som visar att en förändring inom en klassgräns för en kvalitetsfaktor med säkerhet kommer att medföra att rätt kvalitet inte kan nås vid rätt tidpunkt. Något underlag som indikerar att sådana konsekvenser skulle kunna uppkomma till följd av den ansökta verksamheten har inte redovisats.

Sammantaget är det enligt bolagets mening uppenbart att den sökta verksamhetens potentiella bidrag av kväve är tillåtlig med hänsyn till frågan om miljö kvalitetsnormer. Trots detta har Senior ingen erinran mot att följa upp kvävehalterna i verksamhetsområdets dagvatten som en del av kontrollprogrammet för verksamheten i syfte att verifiera redovisade bedömningar.

2.5 Processoptimering och utsläppsreducering

Miljönämnden önskar att frågor avseende utsläppsreducering och processoptimering i så stor utsträckning som möjligt ska utredas och hanteras innan byggnation startar, samt har ställt kompletterande frågor avseende "Generation 4" respektive "Generation 5".

KEMI har upplysningsvis informerat om att myndigheten, i samband med meddelad dispens, endast gjort en bedömning kring behovet av att använda DCM utifrån redovisningen av tillgängliga alternativa tekniker. KEMI har inte gjort någon prövning av verksamhetens tillåtlighet.

¹⁴ Prop. 2017/18:243 s. 193.

Senior får med anledning av miljönämndens synpunkter framhålla följande.

Frågan om vilka tekniska åtgärder som står till buds i form av bl.a. rening och processoptimering är väl kända och utredda och bolaget kommer att vidta de tekniska åtgärder som i dagsläget utgör bästa möjliga teknik, oaktat kostnaden för detta. Detta innefattar bl.a. täckta produktionslinjer, att extraktionstanken och torkningsprocessen för metylenklorid tillsammans är inkapslad, att extraktions- och torkningsprocesserna sker i ett separat rum med oberoende ventilation för att förhindra spridning av metylenklorid till övriga delar av verksamheten, att extraktions- och torkningsprocessrummet har lägre lufttryck än intilliggande rum för att säkerställa att läckage av metylenklorid inte sker till andra rum, att rör som leder metylenklorid till gasåtervinningen svetsas för att minska risken för läckage, att processluften från de slutna produktionslinjerna leds till ett gasåtervinningssystem där gasen kyls och metylenklorid kondenseras för att recirkuleras och att resterande luftflöde leds genom reningsutrustning bestående av ett selektivt membran och adsorptionsfilter innan det släpps ut i omgivningen (jfr. bl.a. juniyttrandet avsnitt 2.1.4). Några realistiska möjligheter till ytterligare konventionell rening är i dagsläget inte tekniskt möjligt att genomföra givet det extremt höga luftflödet, jfr. bl.a. avsnitt 7.2.1 till ansökan.

Såsom Senior redogjort för bl.a. i juniyttrandet avsnitt 2.1.4 går teknikutvecklingen i branschen emellertid oerhört snabbt, och även om Senior kommer att tillämpa bästa möjliga teknik idag (f.n. det som beskrivs som "Generation 4") så förväntas ytterligare tekniska framsteg ske i snabb takt. Av detta skäl vill Senior inte låsa sig vid en viss specifik teknik (därav föreslaget utredningsvillkor U1). Den senaste generationens teknik ("Generation 5") testas för närvarande vid en av bolagets anläggningar i Kina¹⁵, och om testerna faller väl ut avser Senior att implementera tekniken vid sin anläggning i Eskilstuna. Generation 5 innebär rent tekniskt en optimering av flödena i extraktionsprocessen samt kontrollsystemet. Enligt beräkningar uppskattas en minskning av metylenkloridutsläppen kunna ske med ca 20 % (eller motsvarande ca 200 ton årligen för den aktuella anläggningen). Kostnaden för Generation 5 är jämförbar med kostnaden för Generation 4, varför det inte finns några ekonomiska hinder för att implementera Generation 5. Föreslaget utredningsvillkor U1 möjliggör för en sådan implementering, även om tekniken inte finns tillgänglig och beprövad i skrivande stund. Bästa möjliga teknik utifrån dagens förutsättningar utgör således ett "worst case", för vilket miljöbedömningarna tagit höjd. Senior tror emellertid att betydande utsläppsminskningar kan påräknas inom bara några års vidare forskning och utveckling, och i takt med att separatortillverkning även flyttar in på den europeiska marknaden. Att utvecklingen går så pass snabbt som den gör beror till stor del på det prioriterade behovet av produkterna, där teknikutvecklingen sker parallellt med tillverkningen och i takt med att nya rön framkommer och nya tekniker testas.

¹⁵ Utifrån nuvarande tidsplan sker den preliminära verifikationen av Generation 5 i slutet av november 2022, med preliminära resultat från testerna tillgängliga under första kvartalet 2023.

Från bolagets sida är avsikten således att nya generationer av produktionsanläggningen och övriga uppdateringar ska kunna genomföras inom ramen för redovisade produktionsbyggnader. Detta möjliggörs bland annat genom att det säkerställs att det finns mer utrymme i aktuella byggnader än vad anläggningsutrustningen kräver idag. Bolaget kommer således inte att ”bygga fast sig” med sökt lösning.

Vad gäller frågan om ytterligare inkapsling är detta något som bolaget kommer att arbeta aktivt med redan under den pågående projekteringen av anläggningen. Det är dock mycket viktigt att åtgärder inte påverkar basfilmens kvalitet, varför en sådan åtgärd måste kontrolleras och utvärderas med fabriken i drift. Att åtgärderna inte bedöms teknisk genomförbara i dagsläget har således inget med åtgärdernas kostnad att göra, utan att det inte går att utreda innan driften pågår.

Sammanfattningsvis kommer det aldrig att finnas en ”slutlig teknik” vid tillverkning av separatorfilm, utan det centrala är att tillståndet möjliggör för en teknikutveckling parallellt med produktionen och i takt med att nya erfarenheter vinnas. Såsom Senior tidigare anför har bolaget ingen erinran mot att årligen, exempelvis i samband med miljörapporten, redovisa vilka åtgärder som vidtagits och vilka överväganden som gjorts i syfte att minska utsläppet av metylenklorid. Se även föreslaget villkor U1, där det framgår att halvårsvisa avstämningar ska ske med tillsynsmyndigheten avseende de utredningar som ska genomföras.

Avslutningsvis har Senior noterat Kemikalieinspektionens upplysning. Frågor om bästa möjliga teknik besvaras ovan samt bl.a. i ansökan avsnitt 3.4, 4.2 och 8.2 samt juniyttrandet avsnitt 1.1, 2.1.1 (sid. 6 f.), 2.1.3, 2.1.4 och 2.2.1.5 vartill hänvisas.

2.6 Kemikaliehantering vid lossningsplats och cisternpark

Miljönämnden önskar att bolaget utvecklar på vilket sätt förvaring och hantering av DCM kommer att ske, grunderna för valet av påfyllningsplats i förhållande till tillgängliga alternativ samt vilka skyddsmekanismer och skyddsutrustning som är påkallad.

Frågan om bolagets hantering av metylenklorid och paraffinolja har beskrivits i ansökan (se bl.a. avsnitt 17 i den tekniska beskrivningen, avsnitt 8.7 i miljökonsekvensbeskrivningen och bilaga B.4 Riskutredningen). Av handlingarna framgår huvudsakligen vilka riskreducerande åtgärder (eller andra åtgärder med motsvarande effekt) som behöver vidtas för att innehålla riskerna som bedöms förekomma vid hanteringen av aktuella kemikalier.

Som bolaget angett under avsnitt 2.2.4 i juniyttrandet pågår projekteringen av anläggningen fortlöpande. Bolaget har under sommaren och hösten 2022 arbetat intensivt med att på ett än tydligare sätt kunna beskriva hur utformningen av den planerade hanteringen och förvaring av

metylenklorid och paraffinolja kommer att ske. Arbetet har resulterat i en promemoria som i större detalj än tidigare beskriver tänkta tekniska lösningar för lossning och lagring av metylenklorid och paraffinolja samt vilka skyddsåtgärder mot läckage och spill som bolaget avser att vidta i samband med anläggandet av bolagets cisternpark och lossningsstation, se bilaga 3.¹⁶

Miljönämndens efterfrågade kompletteringar besvaras således i bilaga 3. Av promemorian framgår bland annat hur bolaget avser att minska riskerna för läckage och avdunstning/avångning vid påfyllning och distribuering av metylenklorid. Det framgår också att lossningsplatsen för metylenklorid och paraffinolja nu kommer att ske inomhus där hela lossningsplatsen kommer att utformas som en spillzon, där eventuellt läckage leds till en tät kassun i betong eller annat ändamålsenligt material. I och med att spillzonen är inomhus och i sig ett slutet system kommer inget dagvatten från lossningsplatsen att förekomma. I promemorian redovisas även efterfrågade alternativa lösningar för lossningsplats, transferledning från lossning till cisterner och cisterner med rörsystem inom invallning, där valda lösningar motiveras utifrån kemikaliernas egenskaper.

Observera att förslagen utformning av lossningsplatsen i bilaga 3 skiljer sig från vad bolaget angett i avsnitt 2.2.4 i juniyttrandet (detta utifrån närmare detaljprojektering). Som anges ovan är det utformningen i promemorian som bolaget har för avsikt att genomföra utifrån motiveringen av vald teknik.

2.7 Bolagets användning av ammoniak som kylmedium

M^{SB} anför att bolaget behöver belysa riskerna med en ammoniakinnehållande kylanläggning om bolaget väljer ammoniak som kylmedium.

Bolaget kommer att använda en kylanläggning med ammoniak som kylmedium. De huvudsakliga skälen till valet är att ammoniak är ett naturligt köldmedium som är det bästa alternativet vad gäller GWP-värde¹⁷ (Global warming potential), vilket är noll för ammoniak, det är en beprövad teknik med lång livslängd och mycket bra energiprestanda. Anläggningen använder inte heller något köldmedium som behöver fasas ut eller ersättas över tid.

Bolagets kylanläggning kommer som det ser ut nu att bestå av två kylsystem. Ett sjugradigt kylsystem med fem kylmaskiner och ett tolvgradigt kylsystem med två kylmaskiner. Samtliga kylmaskiner kommer att stå inomhus i teknikhuset som är placerat på anläggningens innergård. Varje kylmaskin placeras i eget rum i teknikhuset och kommer därmed att vara isolerade från

¹⁶ Observera att bilaga 3 inte ska läsas som ett slutligt utkast på anläggningens utformning då samtliga lösningar måste detaljprojekteras ytterligare. Som anges på sidan 4 i promemorian kommer ett fortsatt arbete att ske med framtagna lösningar och även om det arbetet inte kommer att påverka principerna för föreslagna skyddsåtgärder kan det t.ex. resultera i tillkommande åtgärder eller tekniska förtydliganden.

¹⁷ GWP-värdet baseras sig på hur stor växthuspåverkan köldmediet har (<https://alltomfgas.se/koldmedie-tabell>). Detta är en viktig parameter för att kunna sänka koldioxidavtrycken vid batteriproduktion.

övriga installationer i detta hus och är placerade i anslutning till yttervägg för enkel åtkomst vid service och underhåll. Valda placeringar kommer även att underlätta vid eventuell utrymning i händelse av olycka samt för räddningstjänstens insats.

Kylmaskinerna har vätskekylda kondensorer vilket innebär att allt köldmedium är innesluten i teknikrummet. Ammoniak kommer därmed inte cirkulera i andra delar av anläggningen eller utomhus. Ammoniaken finns i ett slutet system och påfyllnad ska normalt bara ske i små mängder i samband med service. Varken stora eller frekventa transporter kommer därmed att krävas efter att systemet fyllts i samband med driftstart.

Detaljprojektering av kylanläggningen pågår alltjämt och inga kyleffekter är färdigsatta ännu. Av erfarenhet från tidigare projekt uppskattas fyllnadsmängden av ammoniak till ca 200 kg per maskin, vilket ger en total mängd om 1 400 kg i hela den tänkta anläggningen. Ammoniak-anläggningen kommer utformas i enlighet med Svensk Kylnorm.

Avseende beredskap så är det viktigt att komma ihåg att kylanläggningen ännu inte är helt detaljprojekterad. En dialog med Räddningstjänsten i Eskilstuna kommun har dock inletts och kommer att fortsätta framgent allt eftersom detaljprojekteringen fortskrider. Redan nu kan t.ex. anges att verksamheten kommer att upprätta ett säkerhetsledningssystem där bland annat teoretisk och praktisk personalutbildning, personlig skyddsutrustning samt beredskap och rutiner för nödsituationer kommer att ingå. Bolaget kommer i samarbete med räddningstjänsten upprätta en kompletterad insatsplan för objektet så att räddningstjänsten kan utbilda sin personal samt anpassa sin operativa organisation därefter. Räddningstjänsten uppger att första styrka samt kemstyrka under normala omständigheter kan antas vara på plats inom 10 minuter efter larm. Räddningstjänsten kommer bevaka behov av och möjlighet att utöka med siren för VMA, Viktigt meddelande till allmänheten, i området.

En riskanalys för utsläpp av ammoniak från anläggningen har tagits fram utifrån det planerade kylsystemet och den fogas till en uppdaterad riskbedömning, se bifogad bilaga 7. Konsekvensavstånd utifrån AEGL redovisas för fyra olika tänkbara utsläppsscenarier.

Utifrån resultaten har ett antal riskreducerande åtgärder tagits fram som syftar till att minska sannolikheten för och konsekvenserna av ett oönskat utsläpp av ammoniak. Bolaget avser att utföra dessa skyddsåtgärder. Exempelvis kommer kylrummen bland annat att utföras som egna brandceller, utrustas med heltäckande brand- och utrymningslarm, nödventilation, gaslarm med indikation på olika nivåer samt scrubber eller annan teknisk likvärdig lösning på nödventilationen för att minimera utsläpp av ammoniaken innan den släpps till omgivningen. Det ska noteras att angivna tekniska lösningar är vanligt förekommande inom svensk industri och anförda tekniker och skyddsåtgärder i *Riskbedömning ammoniak* är vedertagna inom industrin.

2.8 Dagvattenanläggningen

Miljönämnden önskar att bolaget förtydligar funktionen och kapaciteten i befintliga dagvattenanläggningar, om dagvattenlösningarna som presenteras i ansökan är möjlig att genomföra och på vilket sätt föreslagen lösning kommer att påverka Europaväg 20. *Länsstyrelsen* anser att bolaget bör beskriva på vilket sätt samt hur snabbt dagvattnet går att stänga av i samband med en olycka samt vad bolaget avser med uttrycket olycka.

Frågan om dagvattenanläggningens utformning har behandlats i bolagets ansökan (se bilaga A.4) och juniyttrandet (se avsnitt 2.1.7, 2.2.3, 2.2.9 och 2.3). Den exakta utformningen av dagvattensystemet har inte fastslagits i sin helhet än men bolaget kommer att ta hänsyn till de slutsatser som anges i bilaga A.4 och säkerställa att dagvattensystemet som anläggs inom verksamhetsområdet är utformat på det sätt som anges i dagvattenutredningen eller på annat sätt med motsvarande eller högre funktion och riskminimering. Det innebär bland annat att dagvattenlösningen sammanfattningsvis minst kommer att uppfylla och innebära följande.

- Dagvattendammar och diken inom verksamhetsdelen där basfilm tillverkas kommer att dimensioneras så att de kan användas för att samla upp släckvatten och spill vid en eventuell olycka. Utloppet från dagvattendammarna kommer att kunna stängas av för att motverka spridning ut ur dagvattensystemet.
- Täta dukar (EPDM gummiduk eller motsvarande) kommer att installeras i samtliga diken och dammar för verksamhetsdelen där basfilm tillverkas, i syfte att förhindra infiltration.
- Dagvattensystemet där beläggning sker (befintliga verksamhetsdelen) kommer att förbättras i samband med anläggandet av den nya verksamhetsdelen. Förbättringarna avser åtminstone:
  - rensning av befintliga diken,
  - utläggande av EPDM gummiduk eller motsvarande i dikesbotten (gummiduk finns redan i befintlig damm),
  - installation av en avstängningsventil för det vatten som släpps ut mot diket längs med E20,
  - utloppet till diket mot E20 kommer att erosionsskyddas,
  - installation av en bräddningsmöjlighet från den befintliga dammen och dagvattensystemet till den nya verksamhetsdelen. Utformningen innebär att mer intensiva regn än ett 20-års regn kommer att bräddas över till dagvattensystemet för verksamhetsdelen där basfilm tillverkas, där vattnet leds norrut. Sammantaget innebär det att utflödet till E20 inte kan bli större än vad röret på platsen idag är dimensionerad för (5,8 l/s), vilket kommer att minska flödet till E20 i förhållande till idag när det är som mest nederbörd.

- Hela dagvattensystemet, d.v.s. diken och dammar i nya och befintliga verksamhetsdelen, kommer att dimensioneras för att dels uppfylla kraven som följer av Eskilstuna kommuns riktlinjer för dagvattenhantering och detaljplanens krav om att klara av en dagvattenhantering för 20 mm regn, dels kunna omhänderta dimensionerad mängd släckvatten (300 m³). Det innebär att dagvattensystemet minst kommer att ha en kapacitet om 2500 m³.
- Innan dagvattnet lämnar verksamhetsområdet kommer det att passera oljeavskiljare vid båda utsläppspunkterna.
- Provtagning kommer att göras från provtagningsbrunnar i anslutning till utsläppspunkterna.

Med hänsyn till vad som angetts ovan kan följande konstateras. Det kommer att vara möjligt att genomföra dagvattenanläggningen med de skyddsfunktioner som bolaget beskrivit i ärendet. Redovisad osäkerhet avseende funktion och kapacitet i befintliga dagvattenanläggning kommer att åtgärdas i samband med anläggandet av det nya dagvattensystemet.

Avseende möjligheten att stänga av dagvattenutflödet från verksamhetsområdet kan följande förtydligas. Avstängning kommer att ske i syfte att kunna samla upp släckvatten vid en eventuell brand eller för att förhindra att dagvatten rinner ut från dagvattensystemet vid en olycka där något riskerar eller har runnit ut i dagvattnet. Avstängningen kommer att kunna göras manuellt. En avstängningsventil som manövreras manuellt kräver tydliga instruktioner och arbetsrutiner. Det kommer därför att upprättas arbetsrutiner för hantering av olyckor och brand där ansvar för att stänga av dagvattenflödet särskilt kommer att hanteras. Målsättningen är att avstängning ska ske så snabbt som möjligt och i proaktivt syfte vid osäkerhet kring hur en incident utvecklas. Närmare detaljerna kring hur detta hanteras rent praktiskt beskrivs lämpligen i anført arbetsdokument.

2.9 Detaljplaner för verksamhetsområdet

Miljönämnden önskar att bolaget förtydligar på vilket sätt genomförd detaljplaneändring inom verksamhetsområdet samverkar med bolagets ansökta verksamhet.

Såsom angavs i juniyttrandet avsnitt 1.2.1 kommer Senior att hålla Miljöprövningsdelegationen uppdaterad rörande den detaljplaneändring som skett i anslutning till Seniors etablering. Nedan redogörs för denna förändring.

Aktuell verksamhet omfattas av två detaljplaner – dels *Grönsta 2:18, 1:7 m.fl Svista* (laga kraft den 28 maj 2012), dels *Grönsta 1:7 m.fl.* (laga kraft den 20 juli 2022).¹⁸ Verksamhetsområdets placering inom de båda detaljplanerna framgår av Figur 3 nedan. Det kan konstateras att verksamheten är i linje med aktuella detaljplaner, vilket även stämts av och bekräftats av Eskilstuna kommun. Byggnationen kommer att följa de planbestämmelser som framgår av respektive detaljplan (exempelvis vad avser punktprickad mark, byggnadshöjd, buller m.m.).

Figur 3. Verksamhetsområdets placering inom respektive detaljplan (markerat med rött).

2.10 Förtydligande om avfall

Miljönämnden och länsstyrelsen önskar att bolaget förtydligar hur stor produktionsmängden separatorfilm bedöms vara i ton per år. Miljönämnden anser vidare att bolaget bör ta fram en plan för arbetet med att minska mängden avfall. Länsstyrelsen gör gällande att utredningarna avseende vilka företag som på ett lämpligt sätt kan omhänderta och återvinna spillet bör vara på plats innan tillstånd till verksamheten meddelas.

¹⁸ Samtliga gällande detaljplaner finns att tillgå via Eskilstuna kommuns hemsida; <https://www.eskilstuna.se/bygga-bo-och-miljo/bygga-och-planera/stadsplanering/gallande-detaljplaner>.

2.10.1 Bakgrund

Senior delar myndigheternas ståndpunkt att det är önskvärt att en så liten del av produktionen som möjligt ska gå till spill. Detta dels ur ett livscykelperspektiv (i likhet med vad myndigheterna framhåller), men också sett ur ett företagsekonomiskt perspektiv, där Senior givetvis vill maximera andelen färdig produkt som bolaget sedermera kan sälja.

Med detta sagt är produktionen av separatorfilm en ytterst känslig process. Separatorns uppgift är att separera anoden och katoden i litiumjonbatteriet för att förhindra kortslutning i batteriet. Samtidigt måste separatorn möjliggöra för transport av joner genom battericellen i syfte att generera el. För en högkvalitativ separator (likt Seniors) behövs en mycket god permeabilitet så att tillräckligt med el genereras i batteriet för hög prestanda på bilen *och* en tillräckligt hög mekanisk egenskap hos separatorn för att förhindra kontakt mellan katod och anod vid höga temperaturer i batteriet. Ju mer krävande uppgifter batteriet har (såsom batterier i fordon), desto större är behovet av samtidig permeabilitet och temperaturtålighet utan att det samtidigt sker en kortslutning eller att värmen blir så pass hög att filmen smälter. Dessa (delvis motstridiga) egenskaper är mycket svåra att uppnå samtidigt, och det är därför tillverkning av separatorfilm görs av företag med spetskompetens inom området och inte av batteritillverkarna själva. Seniors separatorfilm är idag världsledande när det kommer till både kvalitet och säkerhet.

Det är mycket viktigt att undvika kortslutning i batteriet eftersom detta i värsta fall kan leda till brand i batteriet. I syfte att förhindra detta ska separatorn, som en skyddsåtgärd, smälta vid höga temperaturer (på rätt sätt och under ”kontrollerade former”). Detta förhindrar fortsatt transport av joner i cellen och ”stänger” cellen i syfte att förhindra ett brandförlopp. Att separatorn fungerar, och alltså är av erforderlig kvalitet, är således av oerhörd vikt för att förhindra och minimera risken för brand. I den bransch där Senior verkar – i huvudsak fordonsindustrin – är detta av *central betydelse* och i slutändan en säkerhetsfråga. Av detta skäl kan Senior under inga omständigheter ”tumma” på produktens kvalitetskrav. Som en oundviklig följd av de extremt höga kvalitetskraven för separatorer uppkommer dock oundvikligen spill i produktionen. Detta är en fråga som Senior, liksom övriga bolag i branschen, arbetar intensivt med i syfte att öka andelen användbar och säljbar produkt. Det bör noteras att den höga andelen spill således inte är unikt för Seniors verksamhet, utan något som är övergripande för hela branschen. Ur detta perspektiv är Senior tvärtom en av de ledande tillverkarna i världen när det kommer till proportionen användbar produkt i förhållande till spill, sett till konkurrenters förbrukning av ingående material i relation till producerad produkt.

Oaktat ovan har Senior stor respekt för myndigheternas frågor vad gäller att i första hand minska uppkomsten av avfall, och i andra hand frågor som rör omhändertagandet av avfallet. I syfte att tydligare visa på Seniors arbete i fråga rörande produktionsspill får bolaget därför tillägga följande.